

Raftul
Denisei

Jeanette Winterson

Scris pe trup

roman

HUMANITAS
fiction

Jeanette Winterson așterne pe hârtie o
confesiune – a ei, a altuia? – neîngră-
dită de clișee, dezbrăcată de prejudecăți.
E marturisirea cuiva fără nume, chip și
sex, care tânjește aproape maladiv după
iubire. O trăiește cu intensitate în visul
nocturn și în reveriile diurne, o caută în
toate femeile care îi ies în cale și o
alunca agresiv când devine sufocantă,
obositoare. Jocul de-a v-ați ascunselea
cu dragostea – cu inerentele ezitări, reve-
niri, trădări – îi secătuieste sufletul și-i
spulberă iluziile. Până într-o zi când o
cunoaște pe Louise, o femeie frumoasă,
tandră, pătimașă, prinsă în capcana unei
căsătorii lipsite de pasiune și în ghearele
unei maladii fără leac. Și se îndrăgos-
tește de ea cu disperarea aceea care te face
să Presimți că „măsura iubirii este pier-
derea ei“. Așa că își întipărește în minte,
în suflet și în carne amănuntele dure-
roase ale acestei povești în care dragostea
apare dezbrăcată de orice pudibonderie,
ca un fenomen visceral, inerent trupului,
vital ca sângele străbătând venele.

JEANETTE WINTERSON

Scris pe trup

Traducere din engleză și note de
VALI FLORESCU

HUMANITAS
fiction

Coperta de
IONUȚ BROȘTIANU

Redactor
IUSTINA CROITORU

JEANETTE WINTERSON
WRITTEN ON THE BODY
Copyright © 1992 by Great Moments Ltd
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2008, pentru prezenta versiune românească

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 73, fax 021/408 83 74
www.humanitas.ro

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ: tel./fax 021/311 23 30
C.P.C.E. – CP 14, București
e-mail: cpp@humanitas.ro
www.librariilehumanitas.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
WINTERSON, JEANETTE

Scris pe trup / Jeanette Winterson; trad. de Vali Florescu. - București:
Humanitas Fiction, 2008
ISBN 978-973-689-216-5

I. Florescu, Vali (trad.)

821.111-31=135.1

Lui Peggy Reynolds, cu dragoste

Le datorez mulțumiri lui Don și
Ruth Rendell, a căror ospitalitate mi-a
oferit un spațiu adecvat în care să
lucrez. Philippei Brewster, editor
inspirat. Tuturor celor de la Jonathan
Cape care au depus atâta efort pentru
tipărirea acestei cărți.

De ce măsura iubirii este pierderea ei? ☺

N-a mai plouat de trei luni. Copacii explorează adâncimile, trimițându-și rădăcinile să sondeze pământul uscat, ca niște lame gata să taie orice arteră îmbibată cu apă.

Strugurii s-au smochinit pe viță. Ce ar fi trebuit să fie plin și ferm, rezistând atingerii pentru a se oferi cerului gurii, acum e spongios și cu pustule. Anul acesta s-a dus plăcerea de a rostogoli boabele albastre între degete și de a simți mustul în palmă. Până și viespile fug de balele subțiri, maronii. Până și viespile, anul acesta. Dar nu a fost mereu așa.

Îmi amintesc un septembrie: o noapte în nuanțe de porumbel gulerat, amiral roșu, margaretă galbenă și portocală. Mi-ai zis: „Te iubesc“ De ce lucrul cel mai lipsit de originalitate pe care ni l-am putea spune este, de fiecare dată, cel pe care așteptăm să-l auzim? „Te iubesc“ sunt cuvintele altcuiva. Nici tu, nici eu n-am fost primii care le-au rostit și totuși când le spui tu și când le spun eu suntem ca niște sălbatici care au dat peste două cuvinte și au început să le venereze. Le-am venerat și eu, la rândul meu, însă acum sunt o ființă solitară, aflată pe o stâncă tăiată din propriu-mi trup.

CALIBAN: M-ai învățat vorbi, cu singurul folos
Că acum știu să-njur – dea ciuma-n tine
Și-n limba ce m-ai învățat.¹

Dragostea cere să fie exprimată. Nu vrea să stea cuminte, să păstreze tăcerea, să fie bună și modestă, să fie doar văzută, dar nu și auzită, nu. Ea va izbucni în vorbe de laudă, nota cea înaltă ce sparge sticla și varsă lichidul din pahare. Ea nu e genul conservator. E un vânător de pradă mare, și prada ei ești tu. E-un joc blestemat. Cum să continui jocul, atunci când regulile lui se schimbă întruna? Am să-mi spun Alice și-am să joc crichet cu păsările flamingo. În Țara Minunilor toată lumea trișează, și iubirea e o țară a minunilor, nu-i așa? Dragostea pune lumea în mișcare. Iubirea e oarbă. Singurul lucru de care avem nevoie este dragostea. N-a murit nimeni din iubire neîmpărtășită. O să-ți treacă. O să fie altfel când ne vom căsători. Gândește-te la copii. Timpul le vindecă pe toate. Încă îl mai aștepți pe cel ce ți-e sortit? Încă o mai aștepți pe cea care ți-e sortită? Și poate mai speri să ai parte și de toate lucrurile bune?

Clișeele sunt cele care ne fac atâta rău. O emoție precisă caută o cale precisă de exprimare. Însă atunci când ceea ce simt nu e clar definit, pot oare numi asta iubire? E un sentiment atât de înspăimântător, încât tot ce pot face e să-l ascund bine sub un cărucior plin cu jucării pufoase roz și să-mi trimit o felicitare cu mesajul „Felicitări pentru logodnă”. Dar eu nu m-am logodit, sunt doar un om cât se poate de consternat.

1 William Shakespeare, *Furtuna*, în românește de Leon Levițchi, în *Opere complete*, volumul 8, Editura Univers, București, 1990, p. 362.

Îmi feresc privirea, sperând cu disperare ca dragostea să nu mă poată vedea. Vreau varianta diluată, vorbele siropoase, gesturile insignifiante. Fotoliul înfundat sub greutatea clișeeilor. E-n regulă, milioane de funduri au stat aici înaintea mea. Arcurile sunt extrem de noi, țesătura emană mirosuri vechi și familiare. Nu are de ce să-mi fie teamă, uite, aici au stat și bunica, și bunicul meu, el cu guler scrobit și papion, ea în rochie de muselină albă ușor forțată de viața ce creștea dedesubtul ei. Au făcut-o ei, au făcut-o părinții mei, acum am s-o fac și eu, nu-i așa, cu brațele întinse, nu pentru a te ține, ci doar pentru a-mi păstra echilibrul, în timp ce pășesc în transă spre acel fotoliu. Ce fericire. Ce fericțiți vom fi cu toții. Și au trăit fericțiți până la adânci bătrâneți.

Era o duminică fierbinte de august. M-am bălăcit în apa mică a râului, acolo unde peștii cei mici îndrăznesc să-și expună burta la soare. Pe ambele maluri, verdele proaspăt al ierbii fusese stropit, ca-ntr-un tablou psihedelic, cu vopsea aruncată pe pânză, cu șorturi țipătoare de lycra și cămăși hawaiiene făcute în Taiwan. Acestea erau grupate așa cum le place familiilor să se grupeze: tatăl cu ziarul sprijinit de burdihan, mama aplecată deasupra termosului. Copiii filiformi ca niște batoane de zahăr candel, alb-roșii sau roz. Mama te-a văzut intrând și a oftat din greu pe scaunul ei pliant cu dungi.

— Ar trebui să-ți fie rușine. În jurul tău sunt familii cu copii.

Ai râs și-ai fluturat din mână, iar corpul tău a scânteiat sub apa verde transparentă, forma lui mulându-se perfect pe forma ta, cuprinzându-te, fidel ție. Te-ai întors pe spate și sfârcurile tale au străpuns ușor suprafața

râului, iar râul ți-a pus în păr mărgele. Pielea albă ca laptele pare mai albă pe fondul roșu al părului ce-ți încadrează silueta.

— O să te pună el, bărbată-miu, la punct. Vino-ncoace, George. George, vino-ncoace.

— Nu vezi că mă uit la televizor? a zis George fără măcar să se întoarcă.

Te-ai ridicat, și apa s-a rostogolit pe tine în șiraguri argintii. Fără să mă gândesc, am traversat râul și te-am sărutat. Mi-ai încercuit spatele fierbinte cu brațele. Mi-ai zis:

— Nu mai e nimeni aici în afară de noi.

Am ridicat ochii și am văzut malurile pustii.

Ai avut grijă să nu rostești acele cuvinte ce aveau să ne devină în curând altar de taină. Le rostisem de atâtea ori până atunci, aruncându-le asemenea unor bănuți într-o fântână a dorințelor, sperând că mă vor ajuta să mă-implinesc. Le spuseseam de atâtea ori până atunci, însă nu și ție. Le dăruisem asemenea unor flori de nu-mă-uita unor fete ce s-au dovedit apoi a nu fi fost demne de ele. Le folosisem în chip de gloanțe și ca monedă de schimb. Nu-mi place să mă consider o persoană nesinceră, dar ce altceva sunt dacă spun te iubesc fără să cred ce spun? Cum voi putea să mă bucur de tine, să te divinizez, să-ți fac loc în viața mea, să mă schimb în bine pentru tine, să te privesc și să te văd mereu doar pe tine, să-ți spun adevărul? Și dacă iubirea nu înseamnă toate aceste lucruri, atunci ce înseamnă?

August. Ne certam. Tu vrei ca dragostea să fie așa în fiecare zi, nu? Treizeci și cinci de grade chiar și la

umbră. Intensitatea și arșița asta, soarele ca un fierăstrău cu disc ce taie direct în carnea trupului tău. E din cauză că te-ai născut în Australia?

Nu mi-ai răspuns, te-ai mulțumit doar să-mi ții o clipă mâna fierbinte între degetele reci, după care te-ai îndepărtat cu pași mari, în haine de olandă și mătase. M-am simțit penibil. Aveam pe mine o pereche de pantaloni scurți inscripționați cu RECYCLE pe un crac. Mi-am adus aminte vag de o prietenă de-a mea de demult, care era de părere că e dovadă de proastă creștere să stai în pantaloni scurți în fața monumentelor publice. Când ne-am văzut, mi-am legat bicicleta cu lanțul la stația Charing Cross și m-am schimbat la toaletă, înainte de a mă întâlni cu ea la Coloana lui Nelson.

— Ce te formalizezi atât? am zis. Oricum, n-are decât un singur ochi.

— Eu am doi, mi-a spus și m-a sărutat.

E o greșeală să pecetluiești o afirmație ilogică cu un sărut, dar și eu o fac tot timpul.

Nu mi-ai răspuns. De ce au oare oamenii nevoie de răspunsuri? Bănuiesc că, printre altele, pentru că, fără un răspuns, aproape indiferent care ar fi acesta, întrebarea în sine poate părea curând stupidă. Încercați să vedeți cum e să stați în fața unei clase și să întrebați care este capitala Canadei. Ochii se fixează asupra ta indiferenți, ostili, unii dintre ei se întorc în altă parte. Mai spuneți-o o dată.

— Care e capitala Canadei?

În timp ce aștepți în tăcere, victimă evidentă a acestei situații, propria-ți minte începe să se îndoiască de sine. Care e capitala Canadei? De ce Ottawa, și nu Montréal? Montréalul e un oraș mult mai frumos,

espresso-ul e aici mult mai bun, aici ai un prieten. Și oricum, cui îi pasă care-i capitala? Probabil că anul viitor o vor schimba. Poate că Gloria se duce diseară la piscină. Și așa mai departe.

În tăcere e mult mai greu să faci față întrebărilor importante, celor cu mai mult de un răspuns, celor fără de răspuns. Odată puse, ele nu se evaporă lăsându-ți mintea pradă unor fantasme mai senine. Odată rostite, ele capătă dimensiune și consistență materială, îți pun piedică pe trepte și te trezesc în toiul nopții. O gaură neagră ce devorează tot ce o înconjoară, și nici măcar lumina nu reușește să scape. Atunci e mai bine să nu pui întrebări? E mai bine să fii un porc mulțumit decât un Socrate nefericit? Dat fiind că industrializarea agriculturii a făcut ca viața porcilor să fie mai grea decât cea a filozofilor, am să risc.

Ne-am întors în camera închiriată și ne-am întins pe unul din paturile de o persoană. În camerele de închiriat de la Brighton la Bangkok, cuvertura nu se asortează niciodată cu mocheta, iar prosoapele sunt mult prea subțiri. Am pus unul sub tine, ca să nu se murdărească cearșaful. Sângerai.

Ne luaserăm camera asta, ideea ta, pentru a încerca să petrecem împreună mai mult decât o cină și o noapte sau preț de o ceașcă de ceai la bibliotecă. În acte aveai un alt partener și, deși nu sunt genul care-și face scrupule, această stare binecuvântată mi-a cauzat câteva muștrări de conștiință. Pe vremuri, căsnicia îmi părea doar o fereastră care cere o cărămidă. Expunere, satisfacție de sine, dulcegărie, rigiditate, aroganță. Modul în care cuplurile căsătorite ies la plimbare doi câte doi, precum caii de pantomimă, cu bărbații în față și femeile puțin în urma lor. Bărbații aduc ginul tonic de la bar,

în timp ce femeile își iau poșetele cu ele la toaletă. Nu trebuie neapărat să fie așa, dar cam așa se întâmplă. Am trecut și eu prin multe căsnicii. Nu dintre cele care duc la altar, ci întotdeauna în sus pe scări. Am început să-mi dau seama că de fiecare dată auzeam exact aceeași poveste. Care suna cam așa.

Interior. După-masă.

Un dormitor. Draperii trase pe jumătate. Cuverturile date la o parte. O femeie dezbrăcată, de o vârstă oarecare, stă întinsă pe spate, cu ochii în tavan. Vrea să spună ceva, dar îi e greu. La un casetofon, Ella Fitzgerald cântă Lady Sings the Blues.

FEMEIA DEZBRĂCATĂ: Am vrut să-ți spun că de obicei nu fac așa ceva. Bănuiesc că asta se cheamă să comiți adulter. (*Râde.*) N-am făcut niciodată până acum așa ceva. Nu cred că mai putea să-o fac vreodată. Cu altcineva, vreau să spun. Dar vreau să-o mai fac o dată cu tine. Iar și iar. (*Se rostogolește pe burtă.*) Îmi iubesc soțul, să știi. Chiar îl iubesc. Nu e ca alți bărbați. Altminteri nu m-aș fi măritat cu el. E altfel, avem multe lucruri în comun. Vorbim.

Ființa iubită își trece un deget peste buzele femeii dezbrăcate. Se întinde deasupra ei, o privește. Nu spune nimic.

FEMEIA DEZBRĂCATĂ: Bănuiesc că, dacă nu te-aș fi întâlnit pe tine, aș fi căutat în mod sigur

alceva. Poate că m-aș fi înscris la un curs universitar la distanță. N-am plănut să se întâmple asta. N-am vrut niciodată să-i dau nici cel mai mic motiv de îngrijorare. De-asta nu-i pot spune nimic. Și de-asta nu trebuie să se afle. Nu vreau să fiu crudă și egoistă. Înțelege, nu ?

Ființa iubită se ridică și se duce la toaletă. Femeia dezbrăcată se ridică în cot și-și continuă monologul în direcția băii adiacente dormitorului.

FEMEIA DEZBRĂCATĂ: Să nu stai mult, iubire. (Tace.) Am încercat să mi te scot din minte, dar nu reușesc să mi te scot din trup. Mă gândesc la corpul tău zi și noapte. Atunci când încerc să citesc, pe tine te citesc. Când mă așez la masă, pe tine te mănânc. Atunci când mă ating, mă gândesc la tine. Sunt o femeie de vârsta a doua, cu o căsnicie fericită, și singurul lucru la care mă gândesc este chipul tău. Ce mi-ai făcut ?

Se taie cu baia alăturată. Persoana iubită plânge. Sfârșitul scenei.

E flatant să crezi că tu și numai tu, care ești marea ei iubire, ai putut face asta. Că fără tine căsnicia ei, oricât de incompletă ar fi și oricât de jalnică din multe puncte de vedere, s-ar fi hrănit cu această dietă sărăcicioasă și, dacă n-ar fi înflorit, cel puțin nu s-ar fi

veștejit. Dar s-a veștejit, zace flască și nefolosită, o cochilie goală, iar amândoi locuitorii ei au fugit. Oamenii colecționează scoici, nu-i așa? Dau bani pe ele și le pun pe pervazul ferestrei. Alți oameni le admiră. Am văzut ceva scoici celebre la viața mea și am suflat în cochiliile goale ale multor altora. Acolo unde am lăsat fisuri prea adânci pentru a putea fi reparate, proprietarii au întors pur și simplu partea stricată către umbră.

Vedeți? Chiar și aici, în acest spațiu intim, sintaxa mi-a căzut pradă înșelăciunii. Nu eu sunt persoana care a făcut aceste lucruri; nu eu am tăiat nodul, nu eu am înțepenit broasca, nu eu am dispărut în neant luând cu mine obiecte ce nu erau ale mele. Ușa era deschisă. E-adevărat, nu ea a deschis-o. Valetul ei a făcut-o. Numele lui era Plictiseală. I-a zis: „Plictiseală, adu-mi ceva cu care să mă joc“. El a spus: „Prea bine, doamnă“. Și și-a pus mânușile albe, ca să nu lase amprente atunci când a bătut în inima mea și am crezut că numele lui e Iubire.

Credeți că vreau să mă fofilez, să scap de răspundere? Nu, știu ce am făcut și ce făceam în acel moment. Dar n-am pășit spre altar, n-am stat la coadă la Casa de căsătorii și n-am jurat credință până la moarte. N-am îndrăznit așa ceva. N-am spus: „Cu această verighetă, te iau în căsătorie“. N-am spus: „Cu trupul te voi venera“. Cum poți spune asta unei persoane, după care să te duci să ți-o pui vesel cu alta? N-ar trebui să iei acel legământ și să-l desfaci așa cum l-ai făcut, în văzul lumii?

E ciudat cum căsnicia, o alianță publică și liber consimțită, dă naștere celei mai tainice legături, adulterul.

Am avut odată o iubită al cărei nume era Bathsheba. Avea o căsnicie fericită. Începusem să mă simt de parcă am fi alcătuit împreună echipajul unui submarin. Nu le puteam spune prietenilor noștri, cel puțin ea nu putea să le spună prietenilor ei dat fiind că erau și prietenii lui. Eu nu le puteam spune prietenilor mei pentru că ea mă rugase să nu le spun. Ne scufundam tot mai adânc în acest sicriu al nostru căptușit cu dragoste și cu plumb. Să spunem adevărul, mi-a zis, e un lux pe care nu ni-l putem permite, așa că minciuna a devenit o virtute, o precauție pe care a trebuit să ne-o luăm. Adevărul ar fi provocat durere și, prin urmare, mințind făceam o faptă bună. Într-o zi, i-am spus: „Am să-i spun eu soțului tău“. Asta a fost după doi ani, doi ani în care am crezut că până la urmă îl va părăsi, până la urmă, până la urmă. Cuvântul pe care l-a folosit a fost „inuman“. Ar fi fost inuman să-i spunem. Inuman. M-am gândit la Caliban, legat cu lanțuri de stânca lui roasă de vreme. „Dea ciuma-n tine și-n limba ce m-ai învățat“.

Mai târziu, când m-am eliberat de lumea ei de duble înțelesuri și de semne masonice, este adevărat, am luat ce nu era al meu. Nu furasem niciodată nimic de la ea. Ea își întinsese obiectele pe o pătură și îmi ceruse să aleg. (Exista un preț, dar era pus între paranteze.) Când am terminat, am vrut să-mi iau scrisorile înapoi. Copyrightul e al meu, mi-a zis, dar proprietatea e a ei. Același lucru îl spusese despre trupul meu. Poate că a fost o greșeală c-am urcat în camera cu vechituri, să-mi iau înapoi ultima rămășiță din mine. Le-am găsit ușor, îndesate într-o geantă burdușită, cu un mesaj pe eticheta Oxfam, ce zicea că, în eventualitatea morții ei, dorește să-mi fie înapoiate. Un gest draguț din

partea ei; fără îndoială, el le-ar fi citit, dar în momentul respectiv ea n-ar mai fi fost acolo ca să asiste la urmări. Oare eu în locul lui le-aș fi citit? Probabil. Un gest drăguț.

Le-am luat cu mine în grădină și le-am ars una câte una, gândindu-mă cât de ușor e să distrugi trecutul și cât de greu e să-l uiți.

Am spus că asta mi s-a întâmplat iar și iar? Probabil veți crede că toată ziua bună ziua n-am făcut decât să intru și să ies din camerele cu vechituri ale unor femei măritate. Îmi place riscul, e adevărat, dar nu suport adâncimile. Ciudat cum de-am ajuns să sondez atâtea.

Ne-am lungit în patul din camera închiriată, iar eu te-am hrănit cu prune de culoarea echimozelor. Natura e fecundă, însă schimbătoare. Într-un an te lasă să mori de foame, iar anul următor te ucide cu prea multă dragoste. În anul respectiv, crengile se rupeau sub povara fructelor, anul acesta aceleași crengi cântă în bătaia vântului. E august, și nu sunt prune coapte. Oare am interpretat greșit această cronologie aleatorie? Poate că ar trebui să iau drept punct de reper ochii Emmei Bovary sau rochia lui Jane Eyre. Nu știu. Mă aflu într-o altă cameră cu chirie și încerc să găsesc locul din care să mă pot întoarce în trecut, la clipa în care lucrurile au luat o turnură greșită. La clipa în care am greșit. Tu erai la volan, însă eu mă cufundasem în gânduri, lăsându-le să vireze singure în ce direcție voiau.

Și, totuși, voi merge mai departe. Aveam prune pe care le desfăceam deasupra-ți.

Ai zis:

— De ce ți-e atât de frică de mine?

Frică ? Da, așa e, mi-e frică de tine. Te porți de parcă vom fi împreună toată viața. Te porți de parcă nu există decât plăcere infinită și timp fără sfârșit. De unde să știi c-așa va fi ? Experiența mi-a arătat că timpul se sfârșește întotdeauna. Teoretic vorbind, ai dreptate, specialiștii în fizică cuantică au dreptate, romanticii și credincioșii au dreptate și ei. Timp fără de sfârșit. În practică însă, și tu, și eu purtăm la mână ceasuri. Mă avânt cu capul înainte în această relație pentru că mă tem de ea. Mă tem că s-ar putea să ai o ușă pe care nu o pot vedea, că în orice clipă această ușă se poate deschide și dusă vei fi. Și pe urmă ? Pe urmă ce-am să fac, am să-ncep să bat în pereți ca Inchiziția, în căutarea unui sfânt ? Unde aveam să găsesc intrarea în pasajul secret ? Pentru mine aveau să fie aceiași patru pereți.

Ai zis :

— O să plec.

M-am gândit, da, normal că asta o să faci, o să te întorci în cochilia ta. Sunt un om fără creier. Am făcut-o din nou, deși am zis că n-o s-o mai fac niciodată.

Ai zis :

— I-am spus înainte să vin la tine. I-am spus că nu mă răzgândesc nici dacă te răzgândești tu.

E un scenariu greșit. Țasta e momentul în care eu trebuie să-ți cer socoteală și să mă înfurii. Țasta e momentul în care tu trebuie să începi să plângi cu sughițuri și să-mi spui cât de greu e să rostești aceste cuvinte și că n-ai ce face, n-ai ce face, iar eu am să te urăsc și, da, știi că te voi urî, și că nu există nici un semn de întrebare în acest discurs pentru că este un *fait accompli*.

Însă tu mă privești lung așa cum s-a uitat Dumnezeu la Adam, iar privirea ta posesivă, plină de dragoste și de mândrie mă stânjenește. Îmi vine să plec și să mă

acopăr cu frunze de smochin. E un păcat să nu fii pregătit, să nu te simți în stare să o faci.

Mi-ai zis:

— Te iubesc, iar dragostea pe care ți-o port transformă orice altă viață în minciună.

Oare e posibil ca acest mesaj simplu și clar să fie adevărat, sau sunt și eu ca acei marinari naufragiați ce înșfacă o sticlă goală și citesc grăbiți în ea un bilet care nu există de fapt? Și totuși iată-te aici, ca aburul unui duh de zece ori cât tine, tronând deasupra-mi, strângându-mă în brațele tale ca niște versanți. Părul tău roșu e ca flacăra și tocmai îmi spui:

— Pune-ți trei dorințe, și se vor împlini toate. Pune-ți trei sute de dorințe, și eu ți-o voi îndeplini pe fiecare dintre ele.

Ce-am făcut în noaptea aceea? Probabil că ne-am plimbat ținându-ne în brațe până la o cafenea care era de fapt o biserică și am mâncat o salată grecească, iar aceasta ne-a fost ospăț de nuntă. Am întâlnit o pisică, și aceasta a acceptat să ne fie domnișoară de onoare, iar drept buchete am avut flori de cuculeasă, culese de pe marginea canalului. Am avut în jur de două mii de invitați, cei mai mulți dintre ei pitici, și am simțit că suntem destul de în vârstă ca să nu avem nevoie să ne conducă cineva la altar. Ar fi fost bine să ne putem întinde acolo pe jos și să facem dragoste la lumina lunii, însă adevărul este că, neaflându-ne nici într-un film și nici într-un cântec country sau western, ar fi fost puțin cam complicat.

Am avut odată o prietenă topită după nopțile cu stele. Era de părere că locul paturilor este exclusiv în spitale. Orice loc unde o putea face și care n-avea arcuri

era sexy. Era suficient să-i arăți o cuvertură și dădea imediat drumul la televizor. Am suportat cu stoicism situația în campinguri și în canoe, în vagoanele British Rail și în avioanele Aeroflot. Am cumpărat o saltea subțire și până la urmă și una de sport. A trebuit să pun un covor supergros pe jos. Peste tot pe unde mergeam aveam cu mine un pled ecosez, ca un membru excentric al Partidului Naționalist Scoțian. În cele din urmă, aflându-mă pentru a cincea oară la doctor pentru a-mi scoate un spin, acesta mi-a spus :

— Uite ce e, dragostea e un lucru foarte frumos, dar să știi că există clinici pentru oameni ca tine.

E o treabă foarte serioasă să ți se pună ștampila PERVERS pe carnetul de sănătate și, oricât ai ține la cineva, sunt umilinte peste care nu poți trece. A trebuit să ne luăm rămas-bun și, deși avea calități cărora le-am dus dorul, a fost plăcut să mă pot plimba iar printr-un peisaj de țară fără să văd în fiecare arbust și tufiș un dușman potențial.

Louise, în acest pat de o persoană, între aceste așternuturi de prost-gust, e la fel de probabil să găsesc o hartă cum e să dau peste o comoară. Te voi explora, voi săpa în tine, iar tu mă vei redesena după dorință. Ne vom trece reciproc granițele, devenind o singură națiune. Frământă-mă în mâinile tale, sunt un pământ fertil. Mănâncă din mine și lasă-mi dulceața să te învăluie.

Iunie. Cea mai ploioasă lună iunie de când există date meteorologice. Am făcut dragoste în fiecare zi. În căutarea plăcerii, am trăit o fericire de mânji, o intensitate de iepuri, o inocență de porumbei. Nu ne-am gândit deloc la asta și n-am avut timp de discuții.

Am folosit fiecare clipă. Acele zile scurte și ceasuri și mai scurte au fost prinosul pe care l-am adus unui zeu greu de mulțumit doar cu trupuri arzătoare. Ne-am devorat reciproc, apoi ni s-a făcut iar foame. Au fost frânturi de pauză, momente de pace la fel de liniștite ca suprafața unui lac artificial, dar dincolo de noi se auzea mereu mugetul valurilor.

Unii spun că sexul nu e chiar atât de important într-o relație. Că prietenia și înțelegerea sunt cele care te vor ajuta să treci cu bine prin viață. Fără îndoială, este o mărturie sinceră, dar este oare și adevărată? La aceeași concluzie ajunsesem și eu. Lucru firesc, după atâția ani de jucat de-a dragostea, din care nu rămăsesem decât cu un mare gol în cont și un teanc de bilete de amor îngălbenite, ca niște polițe pentru bani datorati. Lumânări și șampanie, trandafiri, mic dejun în zori, telefoane peste ocean și zboruri dintr-un impuls de moment, le făcusem pe toate până mi se urâse. Făcusem toate astea pentru a scăpa de sticlele cu cacao și apă fierbinte. Și făcusem toate astea plecând de la premisa că un furnal în funcțiune n-are cum să nu fie mai bun decât încălzirea centrală. Probabil că nu voiam să recunosc că mă aflu în plin clișeu, la fel de vizibil ca trandafirii părinților mei de după ușă. Eram în căutarea cuplului perfect; a orgasmului zguduitor, non-stop, care ține loc și de somn și de tot. Extaz fără sfârșit. O luasem bine de tot pe panta siropului. Sigur, siropul meu era mai vital decât al altora, la urma urmei de când mă știu am avut o mașină sport, dar nu poți fugi de viața reală pur și simplu apăsând pe accelerație. Fata aia de casă tot o să pună mâna pe tine până la urmă. Iată cum s-a întâmplat.

Tocmai trăiam ultimele spasme ale unei relații cu o olandeză pe nume Inge. Era o romantică incurabilă și o anarho-feministă. Iar asta îi făcea viața un chin, fiindcă însemna că nu poate să arunce în aer clădiri superbe. Știa că Turnul Eiffel e un simbol oribil al opresiunii falice, însă, atunci când comandanta grupului ei i-a ordonat să pună dinamită în lift, ca nimeni să nu mai vadă în el, la modul subliminal, o erecție până la cer, Inge s-a gândit imediat la toți tinerii romantici care străbat Parisul și la cum deschid aerograme cu mesajul *Je t'aime*.

Ne-am dus la Luvru să vedem o expoziție Renoir. Inge avea șapcă de gherilă și bocanci, să fie sigură că nu e confundată cu o turistă. Și-a justificat prețul bilețului drept „documentare politică“.

— Uită-te la nudurile astea, mi-a zis, deși n-aveam nevoie de un îndemn din partea ei. Peste tot corpuri goale, abuzate, expuse. Știi cu cât erau plătite modelele astea? În cel mai bun caz, cât să-și ia o baghetă. Ar trebui să smulg pânzele din rame, după care să mă duc la închisoare strigând *Vive la resistance!*

Nudurile lui Renoir nu sunt câtuși de puțin cele mai frumoase nuduri din lume, însă chiar și așa, în clipa în care am ajuns la tabloul cu La Boulangère, Inge a început să plângă. Mi-a zis:

— Îl urăsc fiindcă mă emoționează.

Nu i-am spus că așa se nasc și tiranii, m-am mulțumit doar să-i zic:

— Nu e vorba de pictor, ci de vopsea. Lasă-l pe Renoir, fii atentă la tablou.

Mi-a zis:

— Nu știi că Renoir pretindea că pictează cu penisul?

— Nu-ți bate capul cu asta, i-am spus. Așa e. La moartea lui, între testicule avea doar o pensulă veche.

— Invențezi.

Oare ?

Până la urmă, am rezolvat criza estetică a lui Inge luându-i semtexul¹ și ducându-mă cu el într-o toaletă cu pisoare, aleasă cu grijă. Erau niște cabine de beton cât un Nissan, înfiorător de urâte și, cât se poate de limpede, făcute să deservească penisul. Inge mi-a zis că nu merit să lupt alături de ea pentru o nouă matriarhie fiindcă am SCRUPULE. Îmi adusese o ofensă capitală. Și, cu toate acestea, nu terorismul a fost cel care ne-a despărțit, ci porumbeii...

Sarcina mea era să intru în pisoare cu un dres de-al ei tras pe cap. Acest lucru era posibil să nu atragă prea mult atenția, dat fiind că pisoarele sunt în general niște locuri destul de liberale, însă a trebuit să-i ameninț pe tipii aflați în fața șirului de pisoare că o să rămână fără bijuteriile de familie dacă nu-și iau tâlpășița imediat. Situația tipică era să dau peste cinci indivizi cu penisurile în mână, holbându-se la porțelanul cu dâre maronii de parcă ar fi fost Sfântul Potir. Oare de ce le place bărbaților să facă totul împreună ? Am zis (citant-o pe Inge):

— Pisoarul ăsta e un simbol al patriarhatului și trebuie distrus.

Apoi (cu propriile mele cuvinte):

— Prietena mea tocmai a pregătit firele semtexului, sunteți amabili să terminați odată ?

Ce ați fi făcut în asemenea împrejurări ? Oare castrarea iminentă urmată de o moarte într-un mod sau

¹ Explozibil plastic, adesea folosit de teroriști.

Într-altul nu sunt suficiente pentru a face un bărbat normal să și-o scuture și s-o ia la fugă? Ei bine, nu s-a întâmplat așa. Nici unul dintre ei n-a făcut nici o mișcare; și-au scuturat ultimele picături cu dispreț, schimbând între ei ponturi despre pariuri. De felul meu, sunt o fire destul de amabilă, însă nu pot să suport mojicia. Cu ocazia respectivă, am aflat că ajută să ai asupra ta o armă.

Am scos-o de la brâul șortului meu RECYCLE (da, îl am de mult timp) și am îndreptat țeava către cel mai apropiat bălângănici. Asta a provocat o ușoară agitație și unul dintre tipi a zis :

— Ai o doagă lipsă, ce-i cu tine?

Însă în timp ce zicea asta și-a tras repede fermoarul și a șters-o.

— Mâinile sus, băieți, am zis. Nu, n-o atinge, va trebui s-o lași să ți se usuce în bătaia vântului.

În acel moment, am auzit primele acorduri ale melodiei *Strangers in the Night*. Era semnalul lui Inge care spunea că mai avem cinci minute, indiferent dacă suntem gata sau nu. I-am arătat din cap către cocoșei care încă mai zăboveau neconvinși dincolo de ușă, și am luat-o la fugă. Trebuia să ajung la burger-barul mobil unde se ascunsese Inge. M-am aruncat lângă ea și m-am uitat în urma mea, printre chifle. A fost o explozie frumoasă. O explozie splendidă, mult prea mare pentru câteva pisoare amărâte. Ne aflam la marginea lumii, doar eu și ea, teroriști luptând pentru cauza nobilă a unei societăți mai drepte. M-am gândit c-o iubesc, după care între noi a intervenit povestea cu porumbeii.

Mi-a interzis să-i dau telefon. Mi-a zis că telefoanele sunt pentru secretare, adică femei fără statut social.

I-am zis bine atunci, o să-ți scriu. Greșit, mi-a spus. Poșta era condusă de despoți care exploatau munca nesindicalizată. Ce puteam face atunci? Eu nu voiam să mă mut în Olanda. Ea nu voia să se mute la Londra. Cum puteam comunica?

Prin porumbei, mi-a zis.

Așa am ajuns să închiriez mansarda de la Pimlico Women's Institute. N-am nici o părere despre Women's Institute, nici de bine, nici de rău; au fost primele care au protestat printr-o campanie împotriva deodorantelor care conțin CFC; de asemenea, mai fac un pandișpan scârbos, dar adevărul e că nu-mi pasă. Ideea e că mansarda lor dădea aproximativ în direcția Amsterdam.

Îmi dau foarte bine seama că în acest moment vă întrebați dacă sunt un narator de încredere. De ce nu i-am dat papucii lui Inge și n-am pornit imediat spre un bar pentru persoane singure? Răspunsul este: din cauza sânilor ei.

Nu erau niște înaintași minunați, de genul celor pe care femeile îi poartă ca pe epoleți, ca pe un însemn al rangului lor. Nu erau nici imaginea perfectă a fanteziilor pubere tip *Playboy*. Trecuse ceva vreme peste ei și începuseră să cedeze ușor sub presiunea gravitației. Pielea era cafenie, aureolele sfârcurilor un cafeiniu mai închis, iar sfârcurile propriu-zise aproape negre. Surorile mele țigănci, așa le spuneam fără știrea ei. Îi divinizasem din prima clipă, fără echivoc, nu ca pe un substitut matern, și nici dintr-o traumă uterină, ci pur și simplu pentru ei înșiși. Freud n-a avut întotdeauna dreptate. Uneori, un sân e un sân e un sân.

De nu știi câte ori am ridicat receptorul. De tot atâtea ori l-am pus înapoi în furcă. Probabil că nu

mi-ar fi răspuns. Dacă n-ar fi fost mama ei, aflată la Rotterdam, l-ar fi deconectat. Nu mi-a explicat niciodată de unde știa când suna că e mama ei, și nu vreo secretară. De unde știa că e o secretară, și că nu sunt eu. Voiam să vorbesc cu ea.

Porumbelii, Adam, Eva și Kissmequick, n-au reușit să ajungă până în Olanda. Eve a ajuns până la Folkestone. Adam s-a lăsat păgubaș și s-a dus să trăiască în Trafalgar Square, altă victorie a lui Nelson. Lui Kissmequick îi era frică de înălțime, un mare handicap pentru o pasăre, însă cei de la școala de subofițeri l-au luat ca mascotă și l-au rebotezat Bodiceea. Dacă n-a murit, mai trăiește și astăzi. Nu știu ce s-a întâmplat cu păsările lui Inge. La mine n-au ajuns.

Apoi am întâlnit-o pe Jacqueline.

A trebuit să pun mochetă în noul meu apartament, așa că mi-am chemat două ajutoare care au adus-o și pe Jacqueline. Amantă și, amândurora, confidentă. Un fel de animal de casă. Pentru cincizeci de lire plus o masă duminica oferea sex și companie și trecea cu bine peste weekend. Era un aranjament extrem de civilizată, chiar dacă puțin cam grosier.

Îmi cumpărasem un apartament nou pentru a o lua de la început, după o poveste de dragoste care mă îmbolnăvisese. Nu trupește, pentru că fizic vorbind n-aveam nici o problemă, ci emoțional. Trebuia să-mi țin inima în carantină, ca nu cumva să transmit boala și altcuiva. Apartamentul era mare și dărăpănat. Speram să-l pot reface și, odată cu el, să mă reconstruiesc și pe mine. Responsabila pentru blenoragia mea afectivă locuia în continuare împreună cu soțul ei în casa lor de bun-gust, însă îmi strecurase zece mii de lire pentru a mă ajuta

să-mi finanțez achiziția. Mi-i dă/împrumută, mi-a zis. Bani murdari, am spus eu. Voia să-și răscumpere cu ei bruma de conștiință pe care o mai avea. Aș fi vrut să n-o mai văd în viața mea. Din păcate, îmi era și dentistă.

Jacqueline lucra la Grădina Zoologică. Se ocupa de micile viețuitoare cu blană care nu voiau să fie drăguțe cu vizitatorii. Vizitatorii care au plătit cinci lire de căciulă nu au răbdare cu micile creaturi înspăimântate care vor să se ascundă. Sarcina lui Jacqueline era să re-ducă buna dispoziție generală. Se pricepea să discute cu părinții, cu copiii, cu animalele, se pricepea să liniș-tească spiritele, indiferent de rasă sau regn. Era bună cu mine.

Când am văzut-o prima oară, elegantă, dar nu neapărat trendy, fardată, dar nu exagerat, i-am auzit vocea monotonă și i-am remarcat ochelarii de clown, m-am gândit: n-am ce să vorbesc cu femeia asta. După Inge și o scurtă reîmpăcare din motive de dependență cu stomatoloaga Bathsheba, nu mă mai puteam închipui trăind vreodată plăcerea alături de altă femeie, și în nici un caz alături de una atât de sever mutilată de coafeza ei. M-am gândit: Tu o să faci ceaiul, iar eu am să glumesc cu amicii mei despre pericolele unei inimi frânte, după care veți pleca toți trei acasă cu mulțumire în suflet pentru fapta cea bună pe care ați făcut-o, în timp ce eu am să deschid o conservă de linte și-am să ascult la radio emisiunea *Science Now*.

Vai de mine și de mine. Nimic nu-i mai plăcut decât să stai să-ți plângi de milă, așa-i? A-ți plânge de milă e echivalentul sexului pentru depresivi. Ar trebui să-mi amintesc motto-ul pe care bunica mea îl spunea celor suferinzi pentru a-i încuraja. Nu era genul care-și

pierde timpul aiurea cu dileme dureroase și sfâșietoare. „Ori te caci, ori ridică-te de pe oală.“ Așa e. Măcar știam că mă aflu între două scremete.

Jacqueline mi-a făcut un sendviș și m-a întrebat dacă vreau să-mi spele ceva. A doua zi și ziua următoare a venit iar. Mi-a povestit despre problemele cu care se confruntă lemurii la Zoo. Și-a adus propriul mop. Muncea de luni până vineri, de la nouă la cinci, conducea un Mini și-și lua cărți de citit de la bibliotecile publice. O ființă fără fetișuri, fără fixații, fără spaime și picaje sentimentale. Și care, în primul și în primul rând, nu era și nu fusese niciodată căsătorită. N-avea copii și nici soț.

M-am întrebat cum ar fi. N-o iubeam și nu voiam s-o iubesc. N-o doream și nu mă puteam imagina dorind-o. Toate acestea erau în favoarea ei. Recent aflasem că A TE ÎNDRĂGOSTI se poate scrie și A FACE ECHILIBRISTICĂ MORTALĂ LEGAT LA OCHI. Mă săturasem să mă chinui să-mi țin echilibrul pe o scândură subțire; e destul să-ți alunece piciorul o singură dată și cazi ca un bolovan în marea fără fund. Tânjeam după clișee, tânjeam după fotoliu. Voiam să mi se deschidă o perspectivă plină de perspective și jinduiam după vedere panoramică. Ce-i rău în asta? Se numește maturizare. Poate că majoritatea oamenilor își acoperă confortul cu o ușoară patină de romantism, însă aceasta se șterge cu vremea. Sunt împreună pentru mult timp de acum încolo; până când li se îngroașă mijlocul și-și fac o casuță în suburbii. Și ce e rău în asta? Să te uiți la televizor târziu în noapte și să sforăi umăr la umăr până în noul mileniu. Până când moartea ne va despărți. Aniversăm, dragă? Ce e rău în asta?

M-am întrebat cum ar fi. Nu avea pretenții, nu știa nimic despre vin, n-a vrut niciodată s-o duc la operă și se îndrăgostise de mine. Nu aveam nici bani și nici simț etc. Era aranjamentul ideal.

Am conchis că ne-ar fi bine împreună în timp ce stăteam în Mini-ul ei și mâncam mâncare chinezească la pachet. Era o noapte înnorată, așa că nu ne puteam uita la stele și, în afară de asta, trebuia să se trezească la șapte și jumătate să plece la serviciu. Nu-mi mai amintesc să mă fi culcat cu ea. Asta s-a întâmplat abia noaptea următoare, o noapte înghețată de noiembrie, în care făcusem focul în șemineu. Aranjasem câteva flori fiindcă oricum îmi place să fac asta, însă, când am dat să scot fața de masă și să aduc paharele cele mai bune, m-am oprit brusc. „Chestia asta nu ne reprezintă“, mi-am spus. „Ce avem noi e simplu și banal. De-asta îmi și place. Marea calitate a acestei relații e tocmai simplitatea ei. M-am săturat de viața dezordonată. De-acum vreau să plantez puțin la mine acasă.“

În lunile următoare, mintea mi s-a vindecat și am încetat să zac cu ochii în tavan, plângând dragostea pierdută și dilemele insolubile. Supraviețuisem naufragiului și îmi plăcea noua mea insulă cu apă curentă și vizitele la oră fixă ale lăptarului. Am devenit un apostol al banalității. Le-am ținut prelegeri apropiatilor despre virtuțile traiului frust, am laudat torsul blând și egal al existenței mele și, pentru prima oară, am simțit că am ajuns să înțeleg ceea ce toată lumea îmi spusese că voi înțelege; că pasiunea e pentru sărbători, și nu pentru fiecare clipă.

Apropiatii mei erau mai circumspecți decât mine. O acceptau cu precauții pe Jacqueline, iar pe mine mă priveau cu atenția cu care urmărești un bolnav mintal

care de câteva luni se poartă neașteptat de bine. Câteva luni? Mai degrabă un an. Eram o persoană serioasă, muncitoare și... și... cum mai ziceau, un cuvânt care începe cu P?

— Plictisită la culme, a zis cineva.

Am protestat cu vehemența unui abstinent prins cu ochii la sticlă. Eram un om mulțumit. Mă așezasem la casa mea.

— Încă mai faceți sex?

— Nu cine știe ce. Și să știi că nici măcar nu contează. O facem din când în când. Când ne vine chef. Muncim mult. Avem foarte puțin timp liber.

— Te uiți la ea și o dorești? Te uiți la ea și îți captează atenția?

Mi-am ieșit din fire. De ce se lansase într-un asemenea atac asupra căminului meu pașnic și fericit, ca din povestea cu Heidi, tocmai cineva care îmi suportase toate depresiile post-despărțire fără nici cel mai mic cuvânt de reproș? M-am luptat în minte cu toate strategiile de apărare posibile. Care e cea mai firească reacție? Jignire? Uimire? Să iau totul în răs? Am vrut să spun ceva tăios pentru a-mi ostoi furia și a mă justifica. Dar e greu să le faci asta unor oameni cu care te știi de-o viață; e greu dat fiind că e atât de ușor. Vă cunoașteți așa de bine de parcă ați fi iubiți și n-a trebuit niciodată să vă prefaceți unul față de celălalt. Mi-am turnat de băut și am ridicat din umeri.

— Nimic nu e perfect.

Bobocul are viermi. Și ce dacă? Majoritatea bobocilor au viermi. Îi dai cu spray, te dai de ceasul morții, speri că gaura n-o să fie prea mare și te rogi să fie soare. Lași floarea să înflorească pur și simplu și nimeni n-o să bage de seamă marginile distruse. Așa era, după

părerea mea, și cu mine și cu Jacqueline. Doream cu disperare să am grijă de noi. Voiam ca relația noastră să meargă, din motive nu foarte nobile; la urma urmei, era ultima mea soluție. Nu mai voiam să trăiesc viața la viteză maximă. Mă iubea și ea, da, chiar mă iubea, în felul ei necomplicat și fără pretenții. Nu mă deranja niciodată atunci când îi spuneam „Să nu mă deranjezi“ și nu plângea atunci când ridicam tonul la ea. Ba chiar țipa și ea la mine. Mă trata ca pe o felină de talie mare de la Grădina Zoologică. Era foarte mândră de mine.

Cineva din cercul meu de prieteni mi-a spus :

— Găsește-ți pe cineva pe măsura ta.

Și atunci am întâlnit-o pe Louise.

Dacă ar fi s-o pictez pe Louise, aș picta-o ca pe un roi de fluturi. Un milion de amirali roșii într-un halo de mișcare și lumină. Sunt foarte multe legende despre femei ce se transformă în copaci, dar există oare vreuna despre copaci ce se preschimbă în femei? E oare ciudat dacă spui că iubita ta îți amintește de un copac? Ei bine, așa este. E vorba despre felul în care părul i se umflă în vânt și-i flutură în jurul capului. De multe ori mă aștept să-l aud foșnind. Nu-i foșnește, însă pielea ei are culoarea umbrei de mestecăn argintiu în lumina lunii. Cât mi-ar plăcea să am un gard viu format din asemenea copăcei goi și neîmpodobiți.

La început, n-a fost nici cea mai mică problemă. Ne-am înțeles foarte bine în trei. Louise se purta frumos cu Jacqueline și nu a încercat niciodată să se bage între noi, nici măcar ca prietenă. Și de ce-ar fi făcut-o? Era măritată de zece ani și avea o căsnicie fericită. Îi cunoscusem soțul, un medic care știa cum să se poarte

cu bolnavii, un tip altfel destul de banal, însă acest lucru nu era un defect.

— E foarte frumoasă, nu-i așa ? a zis Jacqueline.

— Cine ?

— Louise.

— Da, cred că da, dacă îți place genul.

— Ție îți place genul ?

— Da.

Și-a reluat lectura revistei *World Wildlife*, iar eu am plecat să mă plimb.

Voiam doar să fac o plimbare, o plimbare oarecare, fără o țintă anume, însă m-am trezit în fața ușii lui Louise. Dumnezeuule. Ce căutam aici ? O pornisem în direcția opusă.

Am sunat. Mi-a răspuns Louise. Soțul ei Elgin era la el în birou, unde juca un joc pe computer numit *HOSPITAL* în care trebuie să operezi un pacient care zbiară la tine dacă faci ceva aiurea.

— Bună, Louise. Eram prin zonă și m-am gândit să bag capul o secundă să te salut.

Să bag capul, auzi. Ce prostie. Ce sunt eu, ceas cu cuc ?

Am pornit pe hol împreună. Elgin și-a ițit capul pe ușa biroului.

— Bună. Salut, îmi pare bine să te văd. Vin și eu imediat, am o mică problemă cu ficatul, nu reușesc deloc să-i dau de cap.

În bucătărie, Louise mi-a turnat ceva de băut și mi-a depus un sărut cast pe obraz. Adică ar fi fost cast, dacă și-ar fi retras buzele imediat, însă, după țoc-țocul de politețe, mi-a mângâiat imperceptibil locul cu buzele. A durat de două ori mai mult decât ar fi trebuit, fiind totuși abia sesizabil. Nu și dacă, din întâm-

plare, este propriul tău obraz. Dacă nu te gândești deja la anumite lucruri și te întrebi dacă nu cumva și cealaltă persoană gândește la fel. Nu mi-a dat nici un semn. Nu i-am dat nici un semn. Am stat, am vorbit și am ascultat muzică, fără să-mi dau seama că s-a făcut întu-neric, sau că e târziu, ori că sticla s-a golit, sau că am stomacul gol. A sunat telefonul, obscen de tare, și am tresărit și eu, și ea. A răspuns în modul ei civilizată, a ascultat o clipă, apoi mi-a întins receptorul. Era Jacqueline. Mi-a spus, foarte tristă, însă fără aerul că-mi face un reproș, cu amărăciune:

— Mă întrebam unde ești. E aproape miezul nopții. Mă întrebam unde ești.

— Îmi pare rău. Iau un taxi imediat. Vin acum.

M-am ridicat și am zâmbit.

— Poți să-mi chemi un taxi?

— Te duc eu, mi-a zis. S-o salut și pe Jacqueline.

În drumul spre casă n-am scos nici un cuvânt. Străzile erau tăcute, drumul era pustiu. Am parcat în fața blocului meu, i-am mulțumit și am stabilit să bem un ceai împreună săptămâna următoare, după care mi-a zis:

— Am bilete la operă pentru mâine-seară. Elgin nu poate să vină. Ai vrea să vii tu?

— Mâine-seară ne-am făcut planul să rămânem acasă.

A încuviințat din cap, iar eu am coborât. Nu ne-am sărutat.

Ce să fac? Să rămân acasă cu Jacqueline, în ciuda voinței mele, apăsând astfel ambreiajul urii? Să inventez un pretext oarecare și să plec în oraș? Să-i spun adevărul și să ies în oraș? Nu pot să fac doar ce vreau eu, relațiile

asta înseamnă, compromis. Dai și iei. Poate că eu nu vreau să stau acasă, dar ea vrea ca eu să rămân acasă. Ar trebui să mă bucur să fac asta. În felul acesta, relația noastră va deveni mai puternică și mai tandră. Aceste lucruri îmi treceau prin cap în vreme ce ea dormea lângă mine și, dacă avea vreo neliniște în suflet, nu mi-a arătat-o în acele ceasuri târzii din noapte. Am privit-o cum stă întinsă, liniștită, în locul în care stătuse culcată atâtea nopți. Oare patul ăsta e înșelător ?

Dimineată eram cu capsă pusă și fără pic de vlagă. Jacqueline, veselă ca întotdeauna, s-a urcat în Mini-ul ei și a plecat la maică-sa. La prânz a sunat să mă roage să vin și eu. Mama ei nu se simțea bine și voia să rămână la ea peste noapte.

— Jacqueline, am zis. Rămâi cu ea. Ne vedem mâine.

Mi se oferise o păsuire și, în același timp, posibilitatea de a mă simți o ființă virtuoasă. Acum puteam să stau în liniște și pace acasă și să analizez la rece situația. Câteodată, cel mai bun sfetnic îți ești tu însuși.

În timpul antractului de la *Nunta lui Figaro*, mi-am dat seama cât de des se uită lumea la Louise. Din toate părțile ne asaltau strasurile și ne orbea aurul. Femeile își purtau bijuteriile de parcă ar fi fost medalii. Un soț ici, o divorțată colo – un palimpsest al escapadelor amoroase. Colierele la baza gâtului, broșa, inelele, tiara, ceasul bătut cu diamante la care nu poți vedea cât e ora decât cu lupa. Brățările, lăntișoarele de gleznă, voalul prins cu perle de cultură și cerceii al căror număr îl depășea cu mult pe cel al urechilor. Toate aceste bijuterii erau escortate de costume gri, croite lejer, și de cravate cu modele ce-ți luau ochii. Cravatele tresăreau vizibil când Louise trecea pe lângă ele,

iar costumele se trăgeau ușor înapoi pentru a-i face loc. Bijuteriile își licăreau amenințarea la adresa gâtului ei golaș. Louise avea o rochie simplă de mătase verde-închis, cercei de jad și verighetă. „Să nu-ți iei niciodată ochii de la inelul ăsta, mi-am spus. De fiecare dată când ai senzația că-ți fuge pământul de sub picioare, adu-ți aminte că inelul ăsta e din metal încins și te va arde până în adâncul sufletului.“

— La ce te uiți? a zis Louise.

— N-ai nici un dram de minte în creierul ăla, mi-a zis cineva apropiat. Altă femeie măritată.

Vorbeam cu Louise despre Elgin.

— S-a născut evreu ortodox, mi-a zis. Se simte în egală măsură exploatat și superior.

Mama și tatăl lui Elgin încă locuiau într-o casă semidetășată din Stamford Hill. Se instalaseră în ea ilegal în timpul războiului și au făcut o înțelegere cu familia de londonezi care s-au întors, în cele din urmă, acasă și au găsit, spre surprinderea lor, broaștele schimbate și un anunț pe ușa salonului pe care scria SABAT, VĂ RUGĂM NU DERANJAȚI. Era o seară de vineri a anului 1946. În noaptea de sâmbătă imediat următoare a anului 1946, Arnold și Betty Small s-au trezit față în față cu Esau și Sarah Rosenthal. S-a efectuat un transfer bănesc, mai exact o anumită cantitate de aur a trecut dintr-o mână într-alta, iar familia Small a plecat să se ocupe de lucruri mai importante. Rosenthalii și-au deschis o farmacie și au refuzat să servească liberalii și evreii reformați.

— Suntem poporul ales de Dumnezeu, spuneau, referindu-se la ei înșiși.

Din acest început umil și arogant s-a născut Elgin. Inițial, voiseră să-i dea numele Samuel, dar, în timpul sarcinii, Sarah vizitase British Museum și, deloc impresionată la vederea mumiilor, ajunsese în cele din urmă în fața glorioasei Grecii. Acest lucru n-ar fi trebuit să afecteze soarta fiului ei, dar, în timpul travaliului de paisprezece ore, apăruseră niște complicații extrem de serioase, și Sarah fusese la un pas de moarte. Asudată și în delir, dând din cap în toate părțile, n-a putut decât să repete iar și iar un singur cuvânt, și anume ELGIN¹. Esau, istovit și îngenuncheat, cu șalul de rugăciune vârat sub pardesiul negru, era o fire superstițioasă. Dacă acesta era ultimul cuvânt rostit de soția sa, atunci sigur însemna ceva, ducea la ceva. Și astfel, cuvântul a prins viață. Samuel a devenit Elgin, și Sarah n-a murit. A trăit pentru a produce mii de litri de supă de pui și, de fiecare dată când băga polonicul în supieră, spunea:

— Elgin, Iehova m-a cruțat ca să te servesc.

Și astfel, Elgin a crescut convins că lumea trebuie să-l slujească și urând teigheaua întunecată din mica prăvălie a tatălui său și faptul că nu poate fi precum ceilalți băieți, și dorindu-și asta mai mult decât orice pe lume.

— Ești un nimic, ești doar un pumn de țărână, spunea Esau. Ridică-te și fii bărbat.

¹ Marmura Elgin, impresionanta colecție de obiecte de marmură aduse în Anglia în 1806 de către Thomas Bruce, al șaptelea Conte de Elgin, ambasador în Imperiul Otoman. Profitând de avantajul suzeranității otomane asupra Greciei, acesta a obținut un firman de la sultan, care îi permitea să ia aceste obiecte din patrimoniul Parthenonului. Acestea au fost depozitate în British Museum, iar în 1936 au fost expuse într-o galerie special construită, Duveen Gallery. Cererea de restituire a lor către Grecia nu a fost soluționată nici până în prezent.

Elgin a câștigat o bursă la o școală independentă. Era mic, cu pieptul îngust, miop și de o inteligență feroce. Din păcate, religia lui îl excludea de la jocurile de sâmbăta și, făcând eforturi să evite persecuția, începuse să-i placă solitudinea. Știa că e mai bun decât acele efigii ale frumuseții, cu spatele drept și umeri lați, a căror grație și înfățișare stârneau afecțiune și respect. În plus, erau cu toții homo, și Elgin îi văzuse punând mâna unii pe alții, cu gurile deschise și în erjecție. Nici unul nu încercase vreodată să-l atingă.

Se îndrăgostise de Louise când ea îl bătuse în confruntarea unu la unu la finala Concursului de dezbatere publice. Școala ei se afla la doar un kilometru și jumătate de a lui și, în drum spre casă, trebuia să treacă pe lângă ea. Își făcuse un obicei din a trece prin zonă exact în momentul în care Louise pleca. Era blând cu ea, se străduia din greu, nu se dădea mare, nu era sarcastic. Ea se afla în Anglia doar de un an și era frig. Amândoi erau refugiați și-și găseau alinarea unul în brațele celuilalt. Apoi Elgin a plecat la Cambridge, alegându-și astfel un colegiu cu un mare renume sportiv. Louise, care l-a urmat și ea un an mai târziu, începuse să-l suspecteze de masochism. Bănuiala i-a fost confirmată în ziua când l-a văzut că se întinde în patul de o persoană cu picioarele desfăcute și o roagă să-i fixeze penisul cu clipsuri de birou.

— Nu-ți face griji, pot să suport, i-a zis el. O să fiu doctor.

Între timp, acasă în Stamford Hill, Esau și Sarah, adânciți într-o rugăciune ce avea să continue toate cele douăzeci și patru de ore ale Sabatului, se întrebau ce se va alege de băiatul lor, care căzuse în mrejele unei ispite cu părul cu flacăra.

— O să-l distrugă, a spus Esau. E pierdut. Suntem cu toții pierduți.

— Băiatul meu, băiatul meu, a spus Sarah. Și-are doar un metru șaptezeci.

Nu s-au dus la cununia care s-a ținut la Casa de căsătorii din Cambridge. Cum ar fi putut să se ducă dacă Elgin o programase într-o zi de sâmbătă? Louise avea o rochie de mătase de culoarea fildeșului, stil anii '20, cu o diademă de argint. Cea mai bună prietenă a ei, Janet, ținea camera video și verighetele. Cel mai bun prieten al lui Elgin, al cărui nume nu-l mai țin minte. Elgin, într-un costum de zi închiriat, cu o mărime mai mic.

— Înțelegi, a spus Louise, am știut că e o variantă sigură, că mă pot baza pe el și că eu voi fi cea care va deține controlul situației.

— Și el ce părere avea despre treaba asta?

— Știa că sunt frumoasă și că sunt un trofeu. Voia să epateze, însă nu la modul vulgar. Voia să se înfățișeze lumii zicând: „Uite ce am eu“.

M-am gândit la Elgin. Era eminent, plicticos, foarte bogat. Louise îi fermeca pe absolut toți. Atrăgea asupra lui atenția lumii, îi aducea contacte benefice, îi gătea, îi aranja casa cu gust, era inteligentă și, mai presus de orice altceva, era frumoasă. Elgin era stângaci și îi era greu să se integreze. Era tratat cu o oarecare doză de rasism. Colegii lui erau în general tinerii cu care mersese la școală și pe care, în adâncul inimii, îi disprețuia. Firește, cunoștea și alți evrei, însă cei din profesia lui se simțeau bine în propria lor piele, erau oameni cultivați, liberali. Nu erau evrei ortodocși din Stamford Hill, pe care îi despărțea de camera de gazare doar o casuță scundă semidetașată. Elgin nu vorbea niciodată

despre trecutul său și, treptat, cu Louise lângă el, acesta a început să nici nu mai conteze. Încet-încet, a ajuns să se simtă și el bine în propria lui piele și a devenit o persoană cultivată și liberală. S-a dus la Operă și a cumpărat antichități. A făcut glume despre frimeri și matzos și și-a pierdut chiar și accentul. Când Louise l-a îndemnat să reia legătura cu părinții lui, le-a trimis o felicitare de Crăciun.

— E vina ei, a spus Esau de dincolo de teigheaua întunecată. Blestemată fie spița femeiască, de la Eva cea păcătoasă și până azi.

Și Sarah, care lustruia de zor, sorta, cârpea și servea, a simțit blestemul și s-a pierdut și mai tare.

— Bună, Elgin, am spus când a intrat în bucătărie cu pantalonii de raiat bleumarin (mărimea M) și cămașa Viyella de casă (mărimea S).

S-a rezemat de sobă și a dezlănțuit asupra-mi o rafală de întrebări. Asta era metoda lui preferată de conversație; îi permite să vorbească fără a se expune.

Louise tăia legumele.

— Săptămâna viitoare Elgin va fi plecat, a spus, întrerupându-i fluxul verbal la fel de simplu cum ar fi tăiat el o trahee.

— E-adevărat, e-adevărat, a zis el vesel. Am o conferință la Washington. Ai fost vreodată la Washington?

Marti 12 mai, ora 10.40. Zborul British Airways spre Washington e gata de decolare. Elgin se află la Business Class, cu un pahar de șampanie în mână și căștile pe urechi, ascultând Wagner. Drum bun, Elgin.

Marti, 12 mai, ora 1 după-amiază. Cioc, cioc.

— Cine e?

— Bună, Louise.

A zâmbit.

— La țanc, tocmai voiam să mănânc de prânz.

E oare sexy mâncarea ? În *Playboy* sunt mereu articole despre sparanghel, banane, praz și dovlecei sau despre cum să te ungi cu miere sau înghețată cu fulgi de ciocolată. Am cumpărat odată nu știu ce ulei de corp afrodisiac, cu aromă autentică de piña colada și m-am uns pe tot trupul, dar singurul efect pe care l-a avut a fost că persoana cu care eram a avut o iritație urâtă la limbă.

Mai sunt apoi acele cine la lumina lumânărilor și acei chelneri cu vestă, surâsuri largi și pipernițe supradimensionate. Apoi sunt acele picnicuri simple de pe plajă, care n-au efect decât dacă ești îndrăgostit, fiindcă altfel n-ai suporta nisip în brânza brie. Contextul e totul, sau cel puțin așa am crezut până când am luat masa cu Louise.

Când și-a dus lingura cu supă la buze, Doamne, cât mi-aș fi dorit să fiu eu acea bucată nevinovată de inox. Cum mi-aș fi preschimbat tot sângele din corp în zeamă de legume. Aș fi vrut să fiu morcovul tăiat, ori tăiței, doar ca să ajung în gura ta. Am invidiat bagheta franțuzească. Am privit-o cum rupe și unge cu unt fiecare bucată, cum o înmoaie ușor în castron, o lasă să plutească, să se îmbibe de grăsime și să se îngreuneze, să se scufunde sub greutatea supei de un roșu saturat, cum o salvează apoi, oferindu-i gloria plăcerii de a fi savurată de dinți.

Cartofii, țelina, roșiile trecuseră toate prin mâna ei. În timp ce îmi mâncam supa, am încercat să simt gustul pielii ei. Fusesse aici mai devreme, trebuia să mai fi rămas ceva din ea. Am simțit-o în ulei și în ceapă, am

mirosit-o prin izul de usturoi. Știam că a scuipat în tigaie ca să vadă dacă s-a încins suficient uleiul. E un vechi truc, orice bucătar-șef îl face sau l-a făcut. Și, când am întreat-o cu ce e supa, am știut că omisese să-mi spună ingredientul esențial. Am să-ți simt gustul, fie și doar prin intermediul mâncării făcute de tine.

A tăiat în două o pară; era chiar o pară din grădină. Casa ei se afla pe locul unei foste livezi, iar părul care rodise fructul avea două sute douăzeci de ani. Era mai bătrân decât Revoluția Franceză. Destul de bătrân ca să-i fi hrănit pe Wordsworth și pe Napoleon. Cine se dusesse oare în grădină și culesese fructul? Oare și ini-ma aceluia bătuse la fel de tare ca a mea? Mi-a oferit o jumătate de pară și o bucată de parmezan. Pere ca acestea au văzut lumea întreagă, adică stând aici de atâta timp, lumea întreagă a apucat să le vadă. La fiecare mușcătură izbucneau războiul și pasiunea. În sâmburii și în coaja ei de culoarea broaștei era concentrată istoria.

Zeama lipicioasă i s-a prelins pe bărbie și, înainte să apuc s-o ajut, și-a șters-o. Am pus ochii pe șervet; oare puteam să i-l fur? Mâna îmi pornise deja pe fața de masă, ca într-o povestire de Poe. M-a atins și am scos un scâncet.

— Te-am zgâriat? mi-a zis, toată numai grijă și remușcare.

— Nu, m-ai electrocutat.

S-a ridicat și s-a apucat să pună de cafea. Englezii sunt foarte buni în asemenea situații.

— O să avem o aventură? a spus.

Ea nu e englezoaică, ci australiancă.

— Nu, n-o să avem, am zis. Tu ești măritată, iar eu sunt cu Jacqueline. O să rămânem la stadiul de prietenie.

Mi-a spus:

— Dar suntem deja aici.

Da, suntem și îmi place să-mi petrec ziua cu tine, în conversații serioase ori fără însemnătate. Nu m-ar deranja să facem curățenie împreună cot la cot, să ștergem praful cot la cot, să citesc ultimele pagini ale ziarului în timp ce tu le citești pe primele. Ne leagă o prietenie cât se poate de adevărată și o să-mi fie dor de tine, îmi este dor de tine și mă gândesc adesea la tine. Nu vreau să pierd acest spațiu al fericirii în care am găsit o persoană inteligentă și relaxată și care nu are nevoie să-și consulte agenda pentru a-și găsi timp să ne vedem. Tot drumul spre casă mi-am spus aceste lucruri, și aceste lucruri erau un caldarâm solid sub tălpile mele, sub gardurile vii, tăiate îngrijit, sub prăvălia din colț și mașina lui Jacqueline. Toate la locul lor: dragostea, prietenia, viața, decorul. Acasă, ceștile de la micul dejun au rămas acolo unde le-am lăsat și, dacă închid ochii, știu exact și unde anume sunt pijamalele lui Jacqueline. Crezusem că Isus se înșală și că e imposibil de necruțător când spune că a te gândi la adulter e la fel de păcat ca și a-l comite. Însă acum, stând în picioare în mijlocul acestui spațiu familiar neviolat, simt că lumea mea și a lui Jacqueline s-a schimbat pentru totdeauna. Ea nu o știe încă. Ea încă nu știe că azi va avea loc o revizuire a hărții noastre. Că teritoriul pe care îl credea al ei a fost anexat. Nu-ți dai niciodată inima cu totul; o împrumuți doar, din când în când. Dacă nu ar fi așa, atunci cum ai putea să ți-o iei înapoi fără să ceri voie nimănui?

Am salutat cu bucurie orele pașnice ale după-amiezii. Nimeni nu avea să mă deranjeze, aveam să-mi fac un ceai negru, să stau în locul meu preferat și să sper că obiectele din jur îmi vor transmite înțelepciunea lor. Aici, lângă mesele, scaunele și cărțile mele, aveam să-mi regăsesc nevoia de a sta într-un singur loc. Practicaseam mult prea multă vreme nomadismul emoțional. Nu venisem aici într-o formă deplorabilă, cu sufletul învințit, pentru a îngradi spațiul amenințat acum de Louise ?

Of, Louise, nu spun adevărul. Nu tu mă ameninți, ci eu mă ameninț. Viața mea gestionată cu grijă nu înseamnă nimic. Ceasul ticăia. M-am gândit: Oare cât va dura până vor începe strigătele ? Până când vor începe să curgă lacrimile și acuzațiile și va reapărea durerea ? Acea durere inconfundabilă de bolovan în stomac ce te năpădește atunci când pierzi ceva ce încă n-ai apucat să-ți dai seama cât valorează exact ? De ce măsura iubirii este pierderea ei ?

Acest preludiu și aceste gânduri premergătoare nu sunt ceva neobișnuit, dar, s-o recunoaștem, înseamnă să ne croim singura cale de ieșire; marea scuza a pasiunii. N-ai avut de ales, ai fost luat pe sus de forța ei. Forțe mai presus de puterea ta au pus stăpânire pe tine și ai făcut-o, dar acum totul e de domeniul trecutului, n-ai cum să înțelegi etc., etc. Vrei s-o iei de la capăt etc. etc. Iartă-mă. La finele secolul douăzeci încă mai recurgem la demoni străvechi pentru a ne motiva acțiunile cele mai banale. Adulterul este ceva foarte banal. Nu are scuza rarității sale și totuși, la nivel individual, e văzut, iar și iar, ca un OZN. Nu mă mai pot minți în felul ăsta. Până acum am făcut-o, însă acum gata. Știu exact ce se întâmplă și știu și că o să

sar din avionul ăsta din proprie voință. Nu, nu am parașută și, ce-i mai grav, nici Jacqueline nu are. Când pleci, e bine să ai așa ceva la tine.

Îmi tai o felie de pandișpan cu fructe. Când sunt în dubiu, mănânc. Înțeleg foarte bine de ce pentru unii cea mai bună asistență socială o oferă propriul frigider. Confesiunea mea obișnuită este un Macallan fără gheață, însă nu înainte de ora 5. Poate că de-asta încerc să am crizele seara. Ei bine, iată-mă la patru și jumătate cu un ceai și un pandișpan în față și, în loc să-mi vin în fire, singurul lucru la care mă pot gândi este că vreau ca Louise să fie a mea. Mâncarea e de vină. Nu poate exista un moment mai neromantic ca ăsta și totuși aroma de drojdie ce se ridică dinspre stafide și seacă mă stârnește mai tare ca orice banană din *Playboy*. E doar o chestiune de timp. E mai nobil să te lupți vreme de o săptămână înainte de a zbura pe ușă, sau oare ar trebui să mă duc să-mi iau periuța de dinți chiar acum? Mă înec în inevitabil.

Am cerut sfatul cuiva apropiat, care mi-a spus să fac pe marinarul cu câte o nevastă în fiecare port. Dacă i-aș spune lui Jacqueline n-aș face decât să stric totul, și pentru ce? Dacă i-aș spune lui Jacqueline aș răni-o dincolo de limita suportabilului, și aveam oare dreptul? Probabil că eram pur și simplu în călduri, care aveau să-mi treacă în două săptămâni, după care aveam să mă întorc acasă, la cușca mea.

Judecată sănătoasă. Bun-simț. Câine bine dresat.
Ce scrie în frunzele de ceai? Nimic, doar un L mare.

Când Jacqueline a venit acasă, am sărutat-o și i-am zis:
— Aș vrea să nu mai miroși atât de tare a Zoo.

A părut surprinsă.

— N-am ce face. Grădinile zoologice sunt locuri în care miroase urât.

S-a dus imediat să dea drumul la apă în cadă. I-am dat un pahar de băutură, gândindu-mă cât de tare îmi displac hainele ei și felul în care dă drumul la radio imediat ce intră în baie.

Am început să pregătesc cina, fără nici un chef. Ce vom face în seara asta? Mă simțeam ca un bandit care își ascunde pistolul în gură. Dacă scot vreun cuvânt, am să mă dau de gol. Mai bine să nu zic nimic. O să mă mulțumesc să mănânc, să zâmbesc, să o las pe Jacqueline să se desfășoare. Așa și trebuie, nu?

A sunat telefonul. Aproape am venit de-a berbe-leacul din cauza grabei cu care am răspuns, închizând repede ușa de la dormitor în urma mea.

Era Louise.

— Vino mâine, mi-a spus. Vreau să-ți spun ceva.

— Louise, dacă are legătură cu ziua de azi, nu pot... Mă-nțelegi, am luat hotărârea că nu pot. Adică nu pot fiindcă, ce-o să se întâmple dacă..., știi ce vreau să spun...

Telefonul a făcut clic și a murit. M-am uitat la el așa cum face Lauren Bacall în filmele cu Humphrey Bogart. Ce-mi trebuie acum e o mașină de epocă și niște faruri halogene. Aș ajunge la tine în zece minute, Louise. Problema e că nu am decât un Mini care e de fapt al prietenei mele.

Mâncam spaghetti. M-am gândit: Cât timp nu-i pronunț numele, am să fiu în siguranță. Am început un joc cu mine, măsurându-mi succesul pe fața cinică

a ceasului. Ce-i cu mine ? Mă simt ca un puști la examen în fața unei probleme pe care nu știe cum s-o rezolve. Să treacă timpul cât de repede o vrea. Trebuie neapărat să ies de aici cât mai curând. La ora 9 i-am spus lui Jacqueline că mi-e somn. S-a întins și mi-a luat mâna. N-am simțit absolut nimic. Și la scurt timp eram în pijamale, umăr lângă umăr, iar buzele mele erau strânse și cred că obrazii mi se umflaseră ca ai unei veverițe, pentru că gura îmi era atât de plină de Louise.

Nu cred că mai e cazul să vă spun unde m-am dus a doua zi.

În timpul nopții, am avut un vis oribil despre o fostă iubită de-a mea care era pur și simplu înnebunită după mucava. Totul începuse ca un hobby ; și cine poate avea ceva împotriva câtorva găleți de făină și apă și a unui sul de plasă de sârmă ? Sunt un om cu gândire liberală și cred în libertatea de expresie. Într-o zi, m-am dus la ea acasă și din fanta pentru scrisori de pe ușă ieșea, cam la nivelul perineului, capul unui șarpe galben cu verde. Nu era un șarpe adevărat, dar arăta foarte asemănător cu unul viu, cu limbă roșie și dinți din poleială argintie. Am șovăit să sun. Am șovăit fiindcă să întind mâna spre sonerie însemna să-mi împing părțile intime către capul șarpelui. Am avut un mic dialog cu mine.

EU: Nu te prosti. E o glumă.

SINEA MEA: Cum adică e o glumă ? Mușcătura poate fi mortală.

EU: Dinții ăia nu sunt adevărați.

SINEA MEA: Nu trebuie să fie adevărați ca să-ți provoace durere.

- EU: Ce părere o să aibă despre tine dacă rămâi aici toată noaptea?
- SINEA MEA: E deja foarte clar ce părere are despre tine. Ce fel de fată e aia care-ți amenință organele genitale cu un șarpe?
- EU: O fată căreia îi place să se distreze.
- SINEA MEA: Ha, ha.

Ușa s-a dat la perete și Amy a ieșit pe preșul de la intrare. Era îmbrăcată cu un caftan și avea un șirag lung de mărgele.

— Nu-ți face nimic, mi-a zis. E pentru poștaș. Mă tot sâcâie.

— Nu cred c-o să-l sperii așa, am spus. E doar un șarpe de jucărie. Pe mine nu m-a speriat.

— Dar nici n-ai de ce să te sperii, mi-a zis. Are o cursă de șobolani în gură.

A dispărut în casă, în timp ce eu am șovăit o clipă să intru, cu sticla de Beaujolais Nouveau în mână. S-a întors cu un praz, pe care l-a băgat în gura șarpelui. S-a auzit un zângănit cumplit, după care partea inferioară a prazului a căzut flască pe preș.

— Adu-l cu tine, te rog, mi-a spus. Îl mâncăm mai târziu.

M-am trezit cu sudori reci. Jacqueline dormea liniștită lângă mine, lumina se strecura printre draperiile vechi. Cu halatul bine strâns în jurul meu, am ieșit în grădină și am simțit cu bucurie sub tălpi umezeala neașteptată a ierbii. Aerul era curat, cu o undă de căldură, iar pe cer se vedeau niște umbre roz, ca de gheare. Resimțeam o plăcere urbană gândindu-mă că sunt singura ființă ce respiră acest aer. Ritmul neobosit al inspirației-expirației-inspirației-expirației

a milioane de plămâni mă deprimă. Suntem prea mulți pe această planetă și începe să se vadă. La vecini, obloanele erau trase. Care le sunt oare visele și coșmarurile? Cât de diferit ar fi să-i văd acum, cu gura deschisă și trupurile relaxate. Ne-am putea spune lucruri care chiar să însemne ceva, în loc de „bună diminețile“ din vârful buzelor.

M-am dus să mă uit la florile de floarea-soarelui care creșteau viguros, sigure că soarele va fi acolo pentru ele, că le va împlini cum se cuvine, la momentul cuvenit. Foarte puțini oameni reușesc vreodată ceea ce natura reușește fără efort și de regulă fără greș. Nu știm cine suntem sau cum să funcționăm, cu atât mai puțin cum să înflorim. Instinct orb. Homo sapiens. Cine păcălește pe cine?

Ce să fac oare? l-am întrebat pe măcăleandru pe zid. Măcăleandrii sunt creaturi extrem de fidele, care an de an se împerechează cu același partener. Îmi place la nebunie scutul roșu și curajos de pe pieptul lor și modul hotărât în care urmăresc lopata în căutarea râmelor. Eu șap și măcăleandru ăsta mititel fuge cu râma. Homo sapiens. Instinct orb.

Nu mi se pare c-aș fi o persoană înțeleaptă. De ce sunt oare oamenii lăsați să crească fără a avea aparatura necesară pentru a lua deciziile morale cele mai sănătoase?

Datele situației mele nu sunt deloc ieșite din comun:

- 1 M-am îndrăgostit de o femeie măritată.
- 2 Ea s-a îndrăgostit de mine.
- 3 Am o relație cu altcineva.
- 4 De unde să știu dacă Louise este ceea ce-mi trebuie ori ceea ce trebuie să evit?

Biserica mi-ar putea spune, prietenii au încercat să mă ajute, aş putea să aleg calea stoicismului şi să fug de ispită sau aş putea să mă las cu toate pânzele sus în voia acestui vânt tot mai puternic.

Pentru prima oară în viaţă, vreau să fac ce se cuvine mai mult decât ce vreau eu. Cred că-i datorez atâta lucru Bathshebei...

Îmi amintesc că mi-a făcut o vizită la scurt timp după ce s-a întors dintr-o călătorie de şase săptămâni în Africa de Sud. Înainte să plece, îi dădusem un ultimatum: el sau eu. Ochii ei, care adesea se umpleau de lacrimi de autocompătimire, îmi reproşaseră încă o lovitură sub centură dată de fiinţa iubită. Am forţat-o să ia o decizie, şi fireşte că l-a ales pe el. Foarte bine. Şase săptămâni. Mă simţeam ca fata din povestea cu Rumpelstiltskin, căreia i se dă o pivniţă plină cu paie pe care trebuie să le toarcă până dimineată şi să le preschimbe în fir de aur. Tot ce am primit vreodată de la Bathsheba au fost baloţi de paie, însă atunci când eram împreună credeam că sunt promisiuni sculptate în nestemate. Aşa că a trebuit să trec în revistă pierderile şi dezastrul şi am muncit din greu să mătur pleava. Apoi a venit ea, fără regrete, cu probleme de memorie ca şi până acum, întrebându-se de ce nu i-am răspuns la apelurile interurbane sau nu i-am scris la post-restant.

— Am vorbit serios.

A rămas în tăcere un sfert de oră, timp în care am lipit cu clei picioarele din spate ale unui scaun de la bucătărie. După care m-a întrebat dacă sunt cu altcineva. I-am spus că da, scurt, vag, cu speranţă.

A încuviinţat din cap şi mi-a întors spatele. Când a ajuns la uşă, mi-a zis:

— Voiam să-ți spun înainte să plecăm, dar am uitat. Am privit-o scurt și tăios. M-a deranjat foarte tare acel „să plecăm“.

— Da, a continuat, Uriah a luat o uretită urâtă de la o individă cu care s-a culcat la New York. Evident, s-a culcat cu ea ca să mă pedepsească. Dar nu mi-a spus, și doctorul crede că am luat-o și eu. Am luat antibiotice, așa că probabil e în regulă. Ar trebui să te duci totuși la un control.

Am venit la ea cu piciorul scaunului. Îmi venea s-o pocnesc peste fața aia perfect machiată.

— Ești o nenorocită.

— Nu vorbi așa.

— Mi-ai spus că nu mai faci sex cu el.

— Mi s-a părut nedrept. N-am vrut să distrug și puțină încredere sexuală pe care o mai avea.

— Cred că de-asta nu te-ai obosit niciodată să-i spui că nu știe cum să-ți provoace orgasmul.

Nu mi-a răspuns. Plângea. Parcă mi s-ar fi amestecat sângele cu apă. Am îmbrățișat-o.

— De cât timp sunteți căsătoriți? Căsnicia perfectă, în ochii lumii. Zece ani, doisprezece? Și niciodată nu i-ai cerut să-și bage capul între picioarele tale fiindcă ești de părere că i-ar dispăcea total. Tu vorbești de încredere sexuală?

— Termină, mi-a zis, îndepărtându-mă. Trebuie să mă duc acasă.

— Cred că e aproape șapte. E ora la care trebuie să fii acasă, nu? De-asta plecai devreme de la cabinet, ca să ai timp de un futai rapid o oră jumate, după care să-ți netezești hainele, să te duci acasă, să-i spui „Bună, dragă“ și să-i pregătești cina.

— Tu m-ai provocat, mi-a zis.

— Da, așa e, atunci când sângerai, când te simțeau rău, ți-am provocat orgasmul, iar și iar.

— Nu la asta m-am referit. Ci la faptul că am făcut toate astea împreună. M-ai vrut lângă tine.

— Te-am vrut tot timpul, și sfâșietor e că încă te mai vreau.

M-a privit.

— Mă duci și pe mine cu mașina până acasă ?

Încă îmi mai amintesc acea noapte, cu furie și rușine. N-am dus-o cu mașina. Am condus-o pe jos pe alei întunecoase, iar singurele sunete ce se auzeau erau fâșâitul treniului pe care-l purta și al servietei ei când i se atingea de gambă. Asemenea lui Dirk Bogarde, se mândrea cu profilul ei, avantajat de lumina stradală. Am lăsat-o într-o zonă în care știam că va fi în siguranță și i-am ascultat țac-țac-ul tocurilor îndepărtându-se. Câteva clipe mai târziu, s-au oprit. Știam exact ce face; își verifica părul și chipul, măturându-și orice urmă a mea de pe haină și trup. Poarta a scârțâit și s-a închis, metal pe metal. Acum se aflau amândoi înăuntru, un cuplu de nedestrămat, împărțind absolut totul, chiar și boala.

În drum spre casă, respirând adânc, cu conștiința faptului că mă scutur din toate încheieturile și neștiind cum să opresc tremurul, m-am gândit că vina îmi aparține în egală măsură. Nu eu lăsasem să se întâmple toate acestea, pactizând cu înșelăciunea și lăsând să mi se ardă încet orice urmă de mândrie ? Eram un nimic, un om slab și de rahat, o meritam din plin pe Bathsheba. Respect de sine. Se spune că armata te învață așa ceva. Poate că ar trebui să mă înrolez. Dar oare ar fi

o recomandare suficientă dacă la Interese personale
aș trece „inimă frântă“ ?

A doua zi, la Clinica de boli venerice, m-am uitat la tovarășii mei de suferință. Filfizoni cu ochi alunecoși, oameni de afaceri supraponderali în costume croite în așa fel încât să le ascundă burdihanul. Câteva femei, curve, da, alte femei. Femei cu ochii plini de durere și de spaimă. Ce loc era ăsta și de ce nu le avertizase nimeni? „De la cine ai luat-o, drăguțo?“ mi-a venit să-i spun uneia dintre femeile acestea de vârstă mijlocie, în rochie înflorată. Își muta privirea ba asupra afișelor despre gonoree, ba asupra numărului din *Country Life*. „Divorțează“, îmi venea să-i spun. „Crezi că asta-i prima oară?“ I-a fost strigat numele și a dispărut într-o încăpere albă insipidă. Locul ăsta e ca anticamera de la Ziua Judecării de Apoi. Un termos cu cafea sălcie, câteva banchete rigide în imitație de piele, flori de plastic într-o vază de plastic și pe toți pereții, de sus până jos, postere cu toate tipurile de eczeme genitale posibile și de scurgeri albicioase. E impresionant câte afecțiuni pot suporta câțiva centimetri de piele.

Of, Bathsheba, nu e la fel ca la cabinetul tău elegant, așa-i? Acolo pacienții își pot scoate dinții pe muzica lui Vivaldi și se pot bucura de un repaos de douăzeci de minute pe o canapea ergonomică. Florile tale sunt proaspete și-ți sunt livrate în fiecare zi, și servești doar cele mai aromate ceaiuri de plante. Lipit de halatul tău alb, cu capul pe sânii tăi, nimeni nu se teme de ac și de seringă. Am venit la tine pentru o coroană, și mi-ai oferit un regat. Din nefericire, nu mă puteam bucura de el decât între orele cinci și șapte după-amiaza, doar în timpul săptămânii și doar când și când

în câte un weekend, atunci când el era plecat în alt oraș, să joace fotbal.

Mi-am auzit numele.

— Am luat-o ?

Asistenta s-a uitat la mine cam cum te uiți la un cauciuc dezumflat și mi-a zis :

— Nu.

După care a început să completeze un formular și mi-a spus să mă întorc peste trei luni.

— De ce ?

— De regulă, bolile cu transmitere sexuală nu sunt o problemă izolată. Dacă obiceiurile dumneavoastră sunt de așa natură încât ați luat-o o dată, e posibil să o mai luați și altă dată.

A făcut o pauză sugestivă.

— Puterea obișnuinței.

— Dar n-am luat nici un fel de boală.

A deschis ușa.

— Trei luni e suficient.

Suficient pentru ce ? Am pornit pe culoar, trecând de CHIRURGIE, MAMA ȘI COPILUL și de PACIENȚI AMBULATORII. Întâmplarea face ca această clinică de boli venerice să fie situată departe de zona ce deservește pacienții cu boli „normale“. Traseul labirintic prin care se ajunge la ea înseamnă că pacientul va trebui să întrebe de cel puțin cinci ori pe drum cum să ajungă la ea. În ciuda faptului că mi-am coborât glasul, din respect pentru MAMA ȘI COPILUL, nu mi s-a răspuns cu aceeași politețe.

— Boli venerice ? La capătul culoarului faceți dreapta, apoi o luați la stânga, mergeți drept, treceți de poartă și de lift, o luați în sus pe scări, la capătul holului dați colțul, treceți de ușile rotative și ați ajuns, a strigat spre

mine infirmierul, oprind cu grijă căruciorul plin de așternuturi murdare pe piciorul meu... Ați spus VENERICE, da ?

Da, așa am spus și am repetat-o pentru medicul tinerel care-și flutura dezinvolt stetoscopul spre tăblița cu PACIENȚI AMBULATORII.

— Clinica de boli venerice ? Foarte simplu, sunteți la cinci minute de mers cu scaunul cu roțile.

A început să râdă în hohote, ca o coloană de mașini de înghețată și mi-a arătat în direcția crematoriului.

— Pe aici se ajunge cel mai ușor. Baftă.

Poate e de vină fața mea. Poate că azi arăt ca un preș de pus la ușă. Exact așa mă simt.

În drum spre ieșire, mi-am cumpărat un buchet mare de flori.

— Vă duceți în vizită la cineva ? a spus fata, ridicând glasul la începutul și la sfârșitul întrebării, ca un sendviș de spital.

Era plictisită de moarte fiindcă era obligată să fie amabilă, sechestrată în spatele ferigilor, cu picături de apă verde luându-i-o în jos pe mâna dreaptă.

— Da. La mine. Vreau să văd cum îmi mai e.

Și-a ridicat sprâncenele și a scâncit:

— Vă simțiți bine ?

— O să mă simt, i-am spus, aruncându-i o garoafă.

Acasă, am pus florile într-o glastră, am schimbat așternuturile și m-am băgat în pat.

— Ce altceva mi-a mai dat vreodată Bathsheba, în afară de o dantură perfectă ?

— Ca să te mănânce mai bine, a spus lupul.

Am luat un spray cu vopsea și am scris RESPECT DE SINE de-a curmezișul ușii.

Ia să-l văd pe Cupidon dacă reușește să treacă de chestia asta.

Când am ajuns, Louise lua micul dejun. Era îmbrăcată într-un halat cu dungi roșii și verzi, ca de străjer, mult prea mare. Părul desfăcut îi încălzea gâtul și umerii, coborând spre fața de masă în spirale de lumină. Întreaga ființă a lui Louise emana o electricitate periculoasă. Mă temeam ca această flacără permanentă să nu fie alimentată de un curent infinit mai volatil. Aparent era liniștită, însă sub acest aer de om care deține controlul asupra propriei vieți exista o putere ce trosnea încet făcându-și simțită prezența, o forță din aceea care mă neliniștește atunci când trec pe lângă stâlpi foarte înalți. Era mai degrabă o eroină victoriană decât o femeie modernă. O eroină dintr-un roman gotic, stăpână a casei, dar în stare să-i dea foc și să dispară în noapte doar cu o bocceluță. Întotdeauna m-am așteptat s-o văd cu o legătură de chei la brâu. Era strânsă în ea însăși ca o armonică, un foc ostoit, un vulcan adormit, însă nu stins. M-am gândit, firește, și că, dacă Louise e un vulcan, atunci eu aș putea fi orașul Pompei.

N-am intrat imediat, am rămas la pândă afară cu gulerul ridicat, ascunzându-mă, încercând să găsesc un unghi din care s-o văd mai bine. Mi-am zis: Dacă sună la poliție, foarte bine, asta și merit. Însă nu e genul care ar suna la poliție, ci ar lua din carafa de apă revolverul cu patul bătut cu perle și m-ar împușca drept în inimă. Iar la autopsie s-ar găsi o inimă mărită și nici urmă de măruntaie.

Fața de masă albă, ceainicul maroniu. Prăjitorul de pâine din inox și cuțitele cu lamă de argint. Lucruri banale. Uite cum le ridică și le pune jos, cum își șterge

în treacăt mâinile pe marginea feței de masă; n-ar putea face asta dacă ar fi cu cineva. Și-a terminat oul, văd capacul de coajă pe farfurie, o bucatăică de unt pe care o bagă în gură cu vârful cuțitului. Acum s-a dus să facă o baie, și bucătăria e goală. Fără Louise, e o bucătărie fără rost.

Mi-a fost ușor să intru, ușa nu era încuiată. M-am simțit ca un hoț cu o geantă plină de priviri furișe. E straniu să te afli în camera cuiva când acesta nu e acolo. Mai ales când e vorba despre o persoană pe care o iubești. Fiece obiect are o cu totul altă însemnătate. De ce a cumpărat asta? Oare ce-i place cel mai mult să facă? De ce stă în scaunul ăsta, și nu în celălalt? Încăperea devine un cod pe care trebuie să-l spargi în doar câteva clipe. Atunci când se va întoarce, îți va solicita întreaga atenție și, în afară de-asta, nu e politicos să te zgâiești. Și totuși îmi vine să trag sertarele și să-mi trec degetele peste marginile ușor prăfuite ale ramelor de la fotografii. În coșul de gunoi, poate în cămară, voi găsi cheia pentru a te descifra, voi fi în stare să te descâlcesc, să te simt între degete și să-ți întind fiecare fir pentru a-ți cunoaște măsura. Impulsul de a fura ceva este ridicol, de nestăpânit. Nu vreau una dintre lingurile tale placate cu nichel-argint, oricât de încântătoare ar fi, cu o botină eduardiană minusculă pe mâner. Atunci de ce oi fi pus-o în buzunar? „Scoate-o imediat“, zice directoarea care îmi supraveghează conduita. Am tras de mine s-o bag înapoi în sertar deși, trebuie să recunosc, mi-a opus o rezistență neașteptată pentru o biată linguriță. M-am așezat și am încercat să mă concentrez. În raza privirii mele se afla coșul cu rufe murdare. Nu coșul cu rufe murdare... te rog.

N-am fost niciodată genul care miroase chiloții. Nu vreau să-mi îndes buzunarele cu lenjerie purtată. Știu oameni care o fac și simpatizez cu ei. E o chestie cam riscantă să intri într-o sală de consiliu cu o batistă mare albă într-un buzunar al costumului și o pereche de bikini fini în celălalt. Cum poți fi sigur că-ți amintești unde-i una și unde-i alta? Priveam coșul de rufe în transă, ca un îmblânzitor de șerpi rămas șomer.

Tocmai mă ridicasem în picioare în clipa când Louise a intrat cu pași grăbiți în cameră, cu părul strâns în creștet cu o clamă de бага. Trupul său încă mai păstra aburul băii și parfumul unui săpun cu miros de lemn. Și-a întins brațele spre mine, iar dragostea i-a îmblânzit chipul; i-am luat mâinile și i le-am sărutat încet, pe rând, ca să-mi întipăresc cât mai bine în minte forma articulațiilor fiecărui deget. Nu-i doream doar corpul, îi doream oasele, sângele, țesuturile, mușchii ce le țineau laolaltă. Aș fi ținut-o lipită de mine chiar dacă timpul i-ar fi făcut să pălească nuanțele și texturile pielii. Aș fi ținut-o lipită de mine vreme de o mie de ani, până când oasele i s-ar fi preschimbat în pulbere. Ce ești tu, de mă faci să mă simt așa? Cine ești tu, de faci ca timpul să nu aibă nici o importanță?

Simțindu-i fierbințeala mâinilor, m-am gândit: Acesta este focul de tabără ce sfidează soarele. Locul acesta mă va încălzi, mă va hrăni și mă va îngriji. Am să mă țin strâns de acest puls și pentru mine nu va mai exista nici un alt ritm. Lumea se va ivi și va apune în marea unei zile, însă aici, în fața mea, se află mâna ei, cu viitorul meu în palmă.

Mi-a zis:

— Vino sus.

Am urcat în urma ei, trecând de capul scărilor de la primul etaj, de biroul de la al doilea, tot mai sus, pe trepte ce se îngustau și pe lângă încăperi mai mici. Părea că această casă nu se va sfârși nicicând, că scările întortocheate ne duc tot mai sus, și am ieșit de-a binelea din casă, ajungând într-un pod dintr-un turn în care păsările se loveau de ferestre și cerul se oferea generos privirii. Aici se afla un pătuț cu cuvertură din petice. Podeaua era ușor denivelată, o scândură era desprinsă și stătea ușor ridicată, ca o rană deschisă. Pereții, neregulați și vopsiți în tempera, respirau. Îmi simțeam mișcându-se sub atingerea mea. Erau ușor jilavi. Lumina, croindu-și drum prin aerul rarefiat, încălzea geamurile, prea fierbinți pentru a putea fi deschise. Cămăruța asta dementă de la cucurigu ne făcea să ne simțim mai mari decât eram. Și tu, și eu puteam atinge tavanul, podeaua și fiecare latură a acestei celule a iubirii. M-ai sărutat și ți-am simțit gustul pielii.

Ce-a urmat apoi? Hainele în care te îmbrăcaseși cu doar câteva minute în urmă ți-au căzut într-o grămadă amorfă la picioare și am descoperit că ai pe tine un combinezon. Louise, goliciunea ta era prea desăvârșită pentru mine care nu învățasem încă atingerea degetelor tale. Cum puteam oare să străbat tot acest tărâm? Așa s-o fi simțit Columb atunci când și-a zărit Americile? N-am îndrăznit să visez să te iau în stăpânire, dar am vrut să mă iei în stăpânire tu.

Mult mai târziu, am auzit larma copiilor în drum spre casă de la școală. Glasurile lor subțirele și nerăbdătoare s-au ridicat dinspre camerele cufundate în liniște, ajungând, într-un final, distorsionate, în Casa Faimei noastre. Poate că ne aflam pe acoperișul lumii, acolo unde fusese Chaucer cu vulturul său. Poate că

forfota și graba vieții luau sfârșit aici, iar vocile se adunau în căpriori, repetându-se până la redundanță. Energia nu se pierde, ci se transformă; unde se duc cuvintele?

— Te iubesc, Louise.

Mi-a acoperit gura cu mâna blând și a clătinat din cap.

— Nu spune asta acum. N-o spune încă. S-ar putea să n-o crezi cu adevărat.

Am început să protestez cu un șuvoi de superlative, de ziceai că lucrez în publicitate. Firește, acest model trebuia să fie cel mai bun, cel mai important, cel mai minunat, chiar incomparabil. Substantivele nu mai înseamnă nimic în zilele noastre dacă nu sunt cuplate cu câteva adjective cât mai gomoase. Cu cât insistam mai tare, cu atât mai goale îmi sunau vorbele. Louise n-a zis nimic și, în cele din urmă, am tăcut.

— Când am spus că s-ar putea să nu vrei să spui asta, m-am referit la faptul că, să zicem, nu e posibil să vrei s-o spui.

— Nu sunt o persoană căsătorită.

— Și crezi că asta înseamnă automat că ai mai multă libertate?

— Mai multă decât tine, în orice caz.

— Ți-e mai ușor și să te răzgândești. Nu mă îndoiesc că o vei părăsi pe Jacqueline. Dar cum pot fi sigură că ai să rămâi cu mine?

— Te iubesc.

— Ai iubit și alți oameni și tot i-ai părăsit.

— Nu e chiar atât de simplu.

— Nu vreau să fiu încă un scalp de pe stâlpul tău.

— Tu ai început asta, Louise.

— Nu, eu am acceptat-o. De început, am început-o împreună.

Ce era cu chestia asta? Făcuserăm dragoste o singură dată. Eram cunoștințe apropiate de vreo două luni și începea deja să-mi pună la îndoială calitățile de candidat de cursă lungă? I-am zis toate astea.

— Deci recunoști că pentru tine nu sunt altceva decât încă un scalp?

Mă enervasem și nu mai înțelegeam nimic.

— Louise, nu știu ce te-a apucat. Am făcut tot ce mi-a stat în puteri ca să încerc să evit ce s-a întâmplat astăzi. Mă miști în feluri pe care nu le pot cuantifica și nici ignora. Tot ce pot să măsoz este efectul, iar efectul este faptul că mi-am pierdut orice control.

— Și încerci să-ți regăsești controlul spunându-mi că mă iubești. E un tărâm pe care-l cunoști, nu? Iubirea, vorbele de amor, tot noianul ăsta de sentimente.

— Nu vreau să dețin controlul.

— Nu te cred.

Nu, și ai dreptate să nu mă crezi. Dacă te îndoiești, alege calea sincerității. E un truc pe care-l folosesc adesea. M-am ridicat și m-am întins după cămașă. Era sub combinezon. În locul ei, am luat combinezonul.

— Mi-l dai mie?

— Pe post de trofeu de vânătoare?

Avea ochii plini de lacrimi. O rănisem. Am regretat că i-am spus toate poveștile acelea despre fostele mele iubite. Voisem s-o fac să râdă și la momentul respectiv chiar râsese. Acum însă ne presărasem drumul cu sârmă ghimpată. Nu avea încredere în mine. Prietenia cu mine o amuzase. Acum, când prietenia devenise dragoste, apropierea mea îi putea fi letală. Vedeam asta foarte bine. Nici eu n-aș fi vrut să am de-a face cu mine. Am îngenuncheat pe podea și i-am strâns picioarele la piept.

— Spune-mi ce vrei și am s-o fac.

Mi-a mângâiat părul.

— Vreau să vii la mine fără trecutul tău. Cuvintele pe care le-ai învățat vreau să le uiți. Uită că ai mai fost aici, în alte dormitoare și în alte locuri. Începe cu mine de la capăt. Nu-mi spune că mă iubești decât după ce ai demonstrat-o.

— Cum să ți-o demonstrez ?

— Nu pot să-ți spun eu ce să faci.

Labirintul. Găsește-ți propria cale prin întortochearea de drumuri și vei câștiga dreptul de a-ți împlini cea mai arzătoare dorință. Dă greș și te vei rătăci pe vecie între aceste ziduri necruțătoare. Oare asta este testul ? V-am spus că Louise avea un aer de eroină gotică. Părea hotărâtă că trebuie să o câștig, lăsând în urmă-mi ițele încâlcite ale propriului trecut. În podul ei se afla o reproducere a unui tablou de Burne-Jones intitulat *Dragostea și pelerinul*. Un înger cu veșminte curate duce de mână o călătoare obosită pe care-o dor picioarele. Călătorea e îmbrăcată în negru, iar mantia ei mai e încă agățată în tufișul de spini din care au apărut amândoi. Oare Louise mă va duce de mână așa ? Oare vreau să mă ducă de mână așa ? Avea dreptate, nu mă gândisem la complexitatea întregii situații. Aveam însă o oarecare scuză; mă gândeam la Jacqueline.

Ploua atunci când am plecat de la Louise și am luat un autobuz către Zoo. Autobuzul era plin de femei și copii. Femei obosite, ce făceau eforturi disperate să țină piept puștimii supărate și cu bâzdic. Un copil îi vârâse capul lui frate-său în rucsacul lui, împrăștiindu-și manualele pe linoleumul de pe jos, înfuriindu-și mama foarte tânără care părea că mai are puțin și-l omoară.

De ce munca asta nu e și ea inclusă în Produsul intern brut? „Fiindcă nu știm cum s-o cuantificăm“, zic economiștii. Ar trebui să încerce să ia autobuzul.

Am coborât la intrarea principală de la Grădina Zoologică. Băiatul de la ghișeu era singur și plictisit. Stătea cu picioarele sprijinite de bara care bloca accesul, iar vântul umed pătrundea pe fereastră și-i împroșca minitelevizorul cu picături. Nu și-a ridicat ochii spre mine atunci când m-am lipit de un elefant de plexiglas, în căutarea unui adăpost.

— 'ste zece minute-nchidem, mi-a zis conspirativ. După ora cinci, nu mai e nimeni din personal.

Visul unei secretare: „Nu mai e nimeni din personal după cinci“. Asta m-a distrat cam două secunde, după care am văzut-o pe Jacqueline venind spre poartă, cu bereta trasă bine pe ochi să se apere de burniță. Avea o sacoșă mare plină cu mâncare, din care ieșeau câteva tulpini de praz.

— Pa, păpușă, i-a șuierat băiatul.

Nu mă văzuse. Am vrut să mă ascund în spatele elefantului din plexiglas, să-i sar în față și să-i zic : „Hai să luăm masa în oraș“.

Mă apucă destul de des asemenea impulsuri romantice. Mă folosesc de ele ca să scap de situațiile reale. Cine naiba vrea să ia masa la ora 5.30? Cine vrea să facă o plimbare sexy prin ploaie alături de mii de navețiști, toți ca și tine, cu câte o sacoșă plină cu mâncare?

— Ține-te de plan, mi-am spus. Hai, fă-o.

— Jacqueline. (I-am zis numele pe un ton de parcă eram de la CID¹.)

1 Criminal Investigation Department of Scotland Yard.

S-a întors spre mine, toată numai zâmbet și plăcere, mi-a întins sacoșa și și-a strâns mai bine haina. A pornit către mașină, povestindu-mi cum a fost la serviciu, un cangur a avut nevoie de terapie, știam că Grădina Zoologică face experimente pe ei? Îi decapitau de vii. Era în interesul științei.

— Dar nu și în interesul cangurilor.

— Nu, a zis. Și de ce să sufere ei? Tu n-ai accepta să fii decapitată, nu?

Am privit-o cu groaza cea mai pură. Glumea, dar mie nu mi s-a părut deloc că fusese o glumă.

— Hai să mergem la o cafea și o prăjitură.

Am luat-o de braț și am luat-o spre ceainărie fără pretenții ce deservea de obicei fluxul de turiști de la Zoo. Era plăcut când nu erau vizitatori și astăzi nu erau. Animalele ar trebui să se roage să plouă.

— De obicei nu mă iei de la serviciu, a zis ea.

— Nu.

— Avem ceva de sărbătorit?

— Nu.

Picăturile de condens se prelingeau pe geamuri. Nimic nu mai era clar.

— Are legătură cu Louise?

Am încuviințat din cap, răsucindu-mi furculița în prăjitură, împungând cu genunchii marginea mesei minuscule, parcă dintr-o casă de păpuși. Nimic nu avea proporții normale. Glasul îmi răsuna prea tare, Jacqueline mi se părea prea mică, femeia care servea gogoși cu eficiență de robot și-a parcat pieptul pe teigheaua de sticlă, amenințând s-o spargă cu puterea ei mamară, ieșită din comun. Parcă și văd cum o să zboare eclerurile de ciocolată, iar frișca lor artificială o să aterizeze

cu un fleoșc pe clienții nevinovați. Mama mi-a spus întotdeauna c-o să dau de belea.

— Te vezi cu ea? glasul timid al lui Jacqueline.

M-am aprins ca un fitil. Îmi venea să mârâi la ea fioros ca un câine, ceea ce și sunt.

— Evident că mă văd cu ea. Îi văd chipul pe fiecare panou publicitar, pe monedele din buzunar. O văd când mă uit la tine. O văd când nu mă uit la tine.

N-am zis nimic din toate astea, am murmurat ceva de genul da, ca de obicei, însă lucrurile s-au schimbat. LUCRURILE S-AU SCHIMBAT, ce comentariu de tot rahatul, eu am schimbat lucrurile. Lucrurile nu se schimbă, nu sunt ca anotimpurile, în rotația lor zilnică. Oamenii sunt cei care schimbă lucrurile. Există victime ale schimbării, dar nu și victime ale lucrurilor. De ce accept tacit această utilizare greșită a limbajului? Oricum aș da-o, n-am cum să-i fac viața mai ușoară lui Jacqueline. Pot să mi-o fac mie și bănuiesc că asta și fac.

Mi-a zis :

— Mi s-a părut că te-ai schimbat și nu m-am înșelat.

— Așa e, asta e problema, nu? Faptul că m-am schimbat.

— Credeam că te-ai schimbat deja. Mi-ai spus că n-o să mai faci niciodată asta. Mi-ai spus că-ți dorești o altfel de viață. E foarte ușor să mă rănești.

E adevărat. Am crezut sincer că pot să plec la ora când vine ziarul de dimineață și să vin acasă când încep știrile de la ora 6. N-o mințisem pe Jacqueline, dar se pare că mă mințisem pe mine.

— Nu-mi fac de cap, Jacqueline.

— Atunci ce faci?

Are din nou dreptate. Aș vrea să fi avut capacitatea de a-mi interpreta acțiunile în engleza cea mai simplă. Aș vrea să pot sta în fața ta cu siguranța unui programator de calculatoare, cu încrederea că vom găsi răspunsurile, că nu trebuie decât să punem întrebările corecte. De ce nu mă țin de plan oare? Cât de stupid e să spun că nu știu și să ridic din umeri, să mă port ca orice om fără creier care s-a îndrăgostit și nu știe cum s-a întâmplat. Am experiență berechet, ar trebui să fiu în stare s-o explic. Dar singurul cuvânt care-mi vine acum în minte este Louise.

Jacqueline, scăldată în lumina neonului ceainăriei, își lipește mâinile de ceașcă în căutarea unui dram de căldură și alinare, dar nu face decât să se opărească. Varsă ceai în farfurioară și, în timp ce îl șterge cu șervețelul nepotrivit, dă peste prăjitură, care cade pe podea. Fără un cuvânt, însă cu ochi de vultur, Pieptul se apleacă și o ridică. A mai văzut această scenă, de fapt n-o interesează decât să închidă într-un sfert de oră. Se retrage în spatele tejghelei și dă drumul la radio.

Jacqueline și-a șters ochelarii.

— Ce-o să faci?

— Asta trebuie s-o hotărâm împreună. E o decizie comună.

— Vrei să zici c-o să vorbim despre asta, după care tu vei face oricum ce vrei tu.

— Nu știu ce vreau.

A încuviințat și s-a ridicat să plece. Până am găsit mărunțișul să plătim, Jacqueline era deja în stradă, la mașină am crezut.

Am alergat după ea, dar, când am ajuns la parcare de la Zoo, am văzut că era încuiată. Am apucat de gardul ca un fileu de tenis și am tras în zadar de lacăt

O noapte umedă de mai ce te făcea să te gândești mai degrabă la luna februarie decât la primăvara blândă; ar fi trebuit să fie plăcut afară și luminos, însă lumina era absorbită de un șir de becuri stradale obosite ce reflectau ploaia. Mini-ul lui Jacqueline era izolat într-un colț al curții întunecoase. Clipe ridicole și triste, irosite în van.

Am traversat spre un părculeț și m-am așezat pe o bancă udă, sub o salcie ale cărei ramuri nu reușeau să mă adăpostească de ploaie. Aveam un șort larg, care pe vremea asta arăta de parcă făceam campanie pentru Cercetași. Dar eu nu sunt și n-am fost niciodată la Cercetași. Îi invidiam; ei știu precis cum să faci doar Fapte Bune.

Peste drum, casele elegante și liniștite construite la marginea parcului aveau ferestrele una galbenă, alta întunecată. O siluetă a tras draperiile, cineva a deschis ușa de la intrare, la un moment dat am auzit muzică. Ce vieți sănătoase și de bun-simț. Oare oamenii ăștia stăteau cu ochii în tavan în toiul nopții ascunzându-și inimile, în timp ce-și ofereau trupurile? Oare pe femeia de la fereastră o apuca o disperare surdă pe măsură ce orologiul o împingea tot mai aproape de ora de culcare? Își iubea soțul? Îl dorea? Ce simte el când își vede nevasta desfăcându-și cordonul neglijelui? Oare într-o altă casă e altă persoană după care tânjește acum așa cum tânjea altădată după ea?

Odinioară, la bâlci, era un automat cu monede care se numea „Ce a văzut valetul“. Îți lipeai ochii de un vizor capitonat, introduceai moneda și, instantaneu, o trupă de dansatoare începea să-și dea fustele peste cap și să-ți facă cu ochiul. Își scoteau rând pe rând aproape toate hainele, însă, dacă voiai să ai parte de

imaginea finală, trebuia să mai bagi o monedă înainte ca mâna albă a valetului să tragă un paravan discret. Plăcerea, dincolo de cea evidentă, consta în iluzia perspectivei. Voia să-ți dea senzația că te afli chiar în fața unei scene de music-hall, firește, în cel mai bun scaun. Vedeai șiruri de scaune de catifea și chiar și o căpățână cu păr dat cu briantină. Era delicios, pentru că era pueril și obraznic. Întotdeauna plecam de acolo cu un sentiment de vinovăție, dar era o vinovăție fierbinte de încântare, și nu de greutatea îngrozitoare a păcatului. În acele zile am descoperit savoarea voyeurismului ocazional. Îmi place să trec pe lângă ferestre ce se oferă privirii și să arunc un ochi la viața de dincolo de ele.

Filmele mute nu sunt color, însă cele pe care le vezi pe fereastră așa sunt. Totul se mișcă într-o animație de ceasornic. De ce-și ridică oare acel bărbat brațele brusc? Măinile fetei se mișcă pe clapele pianului, fără nici un sunet. Doar un centimetru de sticlă mă desparte de acea lume tăcută în care eu nici nu exist. Ei nu știu că mă află aici, dar am ajuns să-i cunosc ca pe membrii familiei mele. Mai mult decât atât, fiindcă buzele li se mișcă asemenea ale unor peștișori de aur, eu sunt scenaristul și le pot pune în gură orice vorbe am chef. Am avut odată o prietenă cu care jucam acest joc; ne plimbam în jurul caselor stilate când n-aveam nici după ce bea apă și inventam povești despre bogătanii de la lumina veiozelor.

O chema Catherine, voia să devină scriitoare. Zicea că e un foarte bun exercițiu pentru imaginație să inventeze mici scenarii pentru acești subiecți fără voce. Pe mine nu mă interesează treaba asta cu scrisul, dar nu mă deranja să-i car blocnotesul. În acele nopți întunecate mi-a trecut prin minte, recunosc, că filmele sunt

o mare făcătură. În viața reală, lăsați de capul lor, mai cu seamă după ora șapte, oamenii aproape că nu se mai mișcă. Uneori intram în panică și-i spuneam lui Catherine că trebuie să chemăm salvarea.

— Nimeni nu poate sta nemișcat atât de mult, îi ziceam. Cred că e moartă. Uită-te la ea, s-a instalat deja rigor mortis, nici măcar nu clipește.

După care ne duceam la un cinematograf de artă să vedem un Chabrol sau un Renoir, unde toți cei din distribuție își petreceau tot filmul intrând și ieșind în grabă din dormitoare, rătoindu-se unii la alții și divorțând. Efortul mă extenua. Francezii o țin sus și tare că au genă intelectuală, dar pentru o nație de gânditori aleargă cam mult. Gânditul ar trebui să fie o ocupație sedentară. Bagă mai multă acțiune în filmele lor de artă decât reușesc americanii în zece filme cu Clint Eastwood. *Jules et Jim* e un film de acțiune.

Ce nopți fericite, lipsite de orice griji! Mă simțeam de parcă am fi fost Dr. Watson și Sherlock Holmes. Îmi cunoșteam locul. Însă, la un moment dat, Catherine mi-a spus că mă părăsește. Nu voia s-o facă, dar simțea că un scriitor nu este un bun partener.

— Nu mai e mult, mi-a zis, și-am să devin o alcoolică și-am să uit să gătesc.

I-am sugerat să așteptăm și să lăsăm lucrurile să-și urmeze cursul. A clătinat din cap cu tristețe și m-a bătut ușor pe umăr.

— Ia-ți un câine.

Evident, chestia asta m-a distrus. Îmi plăcea la nebunie să rătăcim nopțile pe străzi, să facem un scurt popas la chioșcul cu pește prăjit, să ne prăvălim în același pat în zori.

— Pot să fac ceva pentru tine înainte să pleci?

— Da, mi-a zis. Știi de ce a zis Henry Miller „Eu scriu cu pula“ ?

— Pentru că e adevărat. La moartea sa, n-au găsit între picioarele lui decât un pix.

— Invențezi, a zis.

Oare ?

Stăteam pe bancă zâmbind, cu hainele ude, lipite de corp. N-aș putea spune că mă copleșise fericirea, dar amintirea are așa o forță, încât te poate face, pentru o vreme, să uiți complet de realitate. Sau amintirea este de fapt realitatea ? M-am ridicat și mi-am netezit cracii șortului. Era întuneric, după înserat parcul aparținea altor persoane, iar eu nu eram una dintre acestea. Era mai bine să mă duc acasă și să o găsesc pe Jacqueline.

Când am ajuns, ușa apartamentului era încuiată. Am încercat să intru, dar era pus lanțul. Am strigat și am bătut în ușă. În cele din urmă, fanta pentru scrisori s-a deschis și prin ea a fost împins un bilet. Scrisa un singur cuvânt: PLEACĂ. Am găsit un stilou și am scris pe verso: E APARTAMENTUL MEU. Așa cum m-am temut, n-am primit nici un răspuns. Pentru a doua oară în acea zi, am sfârșit acasă la Louise.

— În seara asta vom dormi în paturi separate, mi-a zis în timp ce umplea cada cu nori de aburi și cu uleiuri parfumate. Am să-ți încălzesc camera, iar tu o să te întinzi în cadă și o să bei cacaua asta. De acord, Christopher Robin¹ ?

Da, cu sau fără glugă albastră. Cât de fragile sunt aceste momente și cât de improbabile. Nu cred nimic din toate astea. Pesemne că Jacqueline a știut că va

¹ Personaj al povestirilor *Winnie-the-Pooh* și al celor două volume de poezie ale lui Alan Alexander Milne, inspirat de fiul scriitorului.

trebui să vin aici. De ce ar fi făcut așa ceva? Doar nu au pus toate astea la cale împreună, pentru a mă pedepsi. Poate că am murit și asta e Ziua Judecării de Apoi. Judecată sau nejudecată, înapoi la Jacqueline nu mă pot duce. Orice avea să se întâmple aici, și nu-mi făcusem prea mari speranțe, știam că despărțirea noastră i-a lăsat urme prea adânci pentru a se putea vindeca. În parc, în timp ce stăteam în ploaie, recunoscusem măcar un singur lucru, și anume, că Louise era femeia pe care o doream, chiar dacă nu o puteam avea. Trebuie să admit faptul că pe Jacqueline nu o dorisem niciodată cu patimă, pur și simplu avusese, în linii mari, forma potrivită pentru a se integra, la un anume moment, în designul vieții mele.

Asocierea moleculară e o provocare majoră pentru biochimiști. Există multe căi de a combina moleculele, însă doar câteva dintre juxtapuneri le apropie suficient de mult încât acestea să poată fuziona. La nivel molecular, succesul poate însemna să descoperi ce structură simetrică și ce element chimic se vor uni într-o formă asemănătoare, să spunem, cu cea a unei proteine din celula unei tumori. Dacă te aventurezi într-o asemenea întreprindere, care nu este altceva decât un puzzle de mare risc, e posibil să găsești o cale de a vindeca un carcinom. Dar moleculele și oamenii nu sunt decât o parte a existentului, într-un univers al posibilităților. Ne atingem unul pe altul, ne unim și ne despărțim, suntem separați de câmpuri de forță pe care nu le înțelegem. Poate că da, refugiul meu aici, alături de Louise, vindecă o inimă distrusă. Pe de altă parte însă, el poate fi și un experiment dezastruos.

Mi-am pus pe mine halatul aspru de prosop pe care mi-l lăsase Louise. Speram că nu e al lui Elgin. Pe vremuri, printre ciocli existau șarlatani care lansaseră obiceiul ca, atunci când un bărbat era trimis la capelă în costumul de bun, cel care se ocupa de îmbălsămare și fiul lui îi probau hainele răposatului, în timp ce acesta era pregătit pentru înmormântare. Cel căruia hainele îi veneau mai bine dădea un șiling pe ele; adică șilingul se ducea în Cutia Milei, iar mortul rămânea fără veșminte. Firește, atunci când coșciugul era deschis, era îmbrăcat cu ele, însă, când venea momentul să fie pus capacul, unul dintre ajutoare îl despuia și-l acoperea pe nefericit cu o pânză ieftină. Dacă aveam să-i înfig lui Elgin cuțitul în spate, nu voiam s-o fac în halatul lui.

— E al meu, mi-a zis Louise când am urcat scările. Nu-ți face griji.

— De unde-ai știut?

— Îți amintești când ne-a prins ploaia aia îngrozitoare, în drum spre apartamentul tău? Jacqueline a insistat să mă dezbrac și mi-a dat halatul ei. A fost foarte amabilă, însă eu tânjeam după al tău. Parfumul tău voiam să-l simt.

— Dar nu îl aveam eu pe mine?

— Ba da. Cu atât mai mare era ispita.

Aprinsese focul în dormitorul căruia îi spunea Lady's Occasional. Puțină lume mai are șeminee ade-vărate în ziua de azi; Louise nu avea încălzire centrală. Mi-a zis că Elgin se plânge în fiecare iarnă, deși ea, și nu el, era cea care cumpăra combustibilul și se îngrijea să facă focul.

— Nu-i prea place să locuiască în felul ăsta, mi-a zis, referindu-se la grandoarea austeră a căminului lor.

Ar fi mult mai fericit într-o casă stil Tudor din anii '30, cu podea încălzită.

— Și atunci de ce trăiești aici?

— Fiindcă chestia asta aduce o notă de originalitate care dă foarte bine.

— Ție îți place?

— Eu am făcut casa asta. S-a oprit o clipă. Singurul lucru pe care Elgin l-a băgat vreodată în casa asta sunt banii.

— Îl disprețuiești, așa-i?

— Nu, nu-l disprețuiesc. Sunt doar dezamăgită de el.

Elgin fusese un medic rezident strălucit. Muncise din greu și învățase bine. Fusese inventiv și preocupat. În timpul primilor săi ani la spital, când Louise îl sprijinise financiar și plătitise toate facturile acumulate în decursul modestei lor vieți împreună, Elgin fusese foarte hotărât să se specializeze pentru a lucra în Lumea a Treia. Detesta „marea fofilare“ cum îi spunea el, și anume sistemul încetățenit prin care anumiți tineri capabili proveniți dintr-un mediu social privilegiat își făceau cel mai mic număr posibil de ore de corvoadă la spital și erau promovați rapid, spre lucruri mai ușoare și mai bune. Ritmul vieții de medic era foarte solicitant. Foarte puține femei îi puteau face față, dar aceasta era calea recunoscută pentru o carieră în acest domeniu.

— Și ce s-a întâmplat?

— Mama lui Elgin s-a îmbolnăvit de cancer.

În Stamford Hill, Sarah s-a simțit rău. Întotdeauna se trezea la ora cinci, se ruga și aprindea lumânările, apoi începea să pregătească mâncarea pentru ziua respectivă și să calce cămășile albe ale lui Esau. În acele

ceasuri matinale purta pe cap o basma, iar peruca lungă, cu păr negru, și-o punea doar cu câteva clipe înainte de momentul când cobora soțul ei, la ora șapte. Luau micul dejun, după care se urcau amândoi în mașina lui veche și străbăteau cei cincisprezece kilometri până la prăvălie. Sarah dădea cu mopul pe jos și ștergea praful de pe tejghea, în vreme ce Esau își punea halatul alb peste șalul de rugăciune și muta cutiile de carton din camera din spate. Prin urmare, ar fi impropriu să spunem că deschideau prăvălia la ora nouă, mai degrabă atunci descuiau ușa. Sarah vindea periute de dinți și tablete. Esau pregătea pachete cu medicamente. Asta făceau de cincizeci de ani.

Magazinul era neschimbat. Tejgheaua de mahon și dulapurile cu uși de sticlă erau aici de dinainte de război, dinainte ca Esau și Sarah să ia în concesiune locul pe șaiszeci de ani, până la adânci bătrâneți. Cizmăria de alături devenise între timp băcănie, apoi magazin de delicatese, apoi o prăvălie de chebab cușer. Spălătoria se transformase într-o curățătorie chimică. Încă mai era gestionată de copiii prietenilor lor, familia Shiffy.

— Băiatul tău, i-a zis Shiffy lui Esau, e doctor. L-am văzut în ziar. Ar putea să-și deschidă un cabinet draguț aici. Te-ai putea extinde.

— Am șaptezeci și doi de ani, a spus Esau.

— Și ce dacă ai șaptezeci și doi de ani? Gândește-te la Avraam, la Isaac, la Matusalem. Nouă sute șaiszeci și nouă. Abia când ajungi la vârsta lui poți să zici că ești bătrân.

— S-a însurat cu o shiksa.

— Cu toții facem greșeli. Uită-te la Adam.

Esau nu i-a spus lui Shiffy că nu mai știe nimic de Elgin. Nici nu mai spera să afle vreodată ceva de el. Două săptămâni mai târziu, când Sarah s-a internat în spital, incapabilă să rostească vreun cuvânt din cauza durerii, Esau a format numărul lui Elgin pe telefonul vechi de bachelită cu cadran rotund, genul de telefon pentru care îți trebuie nervi de oțel. Nu se obosiseră să-și ia un model mai nou. Copiii lui Dumnezeu nu aveau nevoie de cuceririle științei și tehnicii.

Elgin a venit imediat și a vorbit cu doctorul înainte să se întâlnească la capătâiul patului cu tatăl său. Doctorul i-a spus că nu mai e nici o speranță. Sarah avea cancer osos și nu exista nici o șansă să supraviețuiască. Medicul a zis că probabil suferă de ani de zile. Că s-a făcut fărâmițe încet-încet și avea să se prefacă în praf și pulbere.

— Tata știe ?

— Într-un fel.

Doctorul era ocupat și trebuia să plece la ale lui. I-a dat lui Elgin însemnările sale și l-a lăsat la un birou, la lumina unei veioze maro.

Sarah a murit. Elgin s-a dus la înmormântare, după care a plecat cu tatăl lui la prăvălie. Esau a scotocit printre chei și a deschis ușa cea grea. Firma de sticlă încă mai avea literele aurii ce anunțau odinioară succesul lui Esau. Sus scria ușor boltit ROSENTHAL, iar dedesubt, cu aceleași litere arcuite, FARMACIST ATESTAT. Timpul și intemperiiile lăsaseră urme asupra frontispiciului și, deși încă se mai putea citi limpede ROSENTHAL, dedesubt se deslușeau acum literele R A T A T.

La doi pași în spatele tatălui său, lui Elgin i s-a făcut rău de la stomac din cauza mirosului. Era mirosul copilăriei lui, formaldehidă și izmă. Era mirosul temei

lui făcute la tejghea. Al nopților interminabile în care își aștepta părinții să îl ia acasă. Uneori, adormea în șort și ciorapii gri, cu capul pe un tabel cu logaritmi, și atunci Esau îl lua pe sus și îl ducea la mașină. Își amintea de tandrețea tatălui său doar prin plasa visului și a stării de semitrezie. Esau era foarte sever cu băiatul, însă, atunci când îl vedea cu capul pe masă, cu picioarele subțiri atârându-i neajutorate pe marginea scaunului, îl iubea și-i șoptea în ureche despre lăcrămioare și Tărâmul Făgăduinței.

Toate acestea s-au năpustit cu forță asupra lui Elgin când s-a uitat la tatăl lui cum își atârână haina neagră în cuier și-și trage pe el halatul de farmacist. Părea că aceste gesturi ritualice îl liniștesc. Fără să se uite la Elgin, și-a scos registrul de comenzi, s-a așezat și a început să bombăne în barbă deasupra lui, gândindu-se. După un timp, Elgin a tușit și i-a spus că trebuie să plece. Tatăl său a încuviințat, dar n-a zis nimic.

— Pot să te ajut cu ceva? a întrebat Elgin, dorindu-și să nu primească nici acum răspuns.

— Poți să-mi spui de ce a murit maică-ta?

Elgin și-a dres glasul pentru a doua oară. Era disperat.

— Tată, mama era bătrână, n-a avut puterea să se facă bine.

Esau a clătinat din cap în sus și-n jos, în sus și-n jos.

— A fost voia Domnului. Domnul a dat, Domnul a luat. De câte ori am spus asta azi? A urmat altă tăcere lungă.

Elgin a tușit.

— Trebuie să plec.

Esau și-a târșăit picioarele până în spatele tejghelei și a căutat într-un borcan mare, cu sticla decolorată de vreme.

I-a dat fiului său o pungă de hârtie de culoarea cafelei cu lapte, plină cu tablete.

— Văd că tușești, băiete. Ia astea.

Elgin și-a îndesat punga în buzunarul paltonului și a plecat. S-a îndepărtat cât a putut de repede de cartierul evreiesc și, când a ajuns la șosea, a făcut semn unui taxi. Înainte de a se urca în mașină, a aruncat punga într-un coș de gunoi din stația de autobuz. A fost ultima oară când și-a văzut tatăl.

E adevărat că, atunci când a început să studieze obsesiv cancerul, Elgin nu și-a dat seama că acesta îi va aduce beneficii substanțiale mai degrabă lui însuși decât pacienților săi. A folosit simularea computerizată pentru a reproduce efectele proliferării celulelor canceroase. Pentru el, terapia genetică era singura soluție posibilă pentru un corp aflat sub propriul asediu. Era o ramură foarte la modă a medicinei. Terapia genetică este teritoriul de frontieră în care îți poți face ușor nume și avere. Elgin a fost curtat de o companie farmaceutică americană, iar aceasta l-a dus din prăvălie în laborator. Oricum, nu-i plăcuseră niciodată spitalele.

— Elgin, mi-a zis Louise, nu mai e în stare nici să-ți pună un leucoplast la o tăietură de la un deget, dar îți poate spune absolut tot ce dorești să știi despre cancer. Totul, în afară de cauzele acestuia și de cum se poate vindeca.

— Cam cinic, nu ți se pare? am spus.

— Lui Elgin nu-i pasă de oameni. Nu vede nici un pacient. N-a mai fost într-un salon cu bolnavi terminali de zece ani. Jumătate de an stă într-un laborator de multe milioane de lire din Elveția, cu ochii în computer. Vrea să facă marea descoperire. Să ia Premiul Nobel.

— Ți se pare greșit să fii ambițios ?

A râs.

— Multe lucruri sunt greșite la Elgin.

M-am întrebat dacă mă pot ridica la nivelul așteptărilor lui Louise.

Ne-am întins în pat și mi-am plimbat degetul pe arcul buzelor ei. Avea un nas drept și fin, sever și exigent.

Gura îi contrazicea nasul, nu pentru că n-ar fi fost serioasă, ci fiindcă era senzuală. Era plină, avea profunzimi lascive și o notă de cruzime. Alăturarea nasului și a gurii producea un efect ciudat, de sexualitate ascetică. În acest tablou exista și discernământ, și dorință. Era un cardinal roman cast, până în clipa în care întâlnea băiatul de cor perfect.

Gusturile lui Louise nu-și aveau locul în secolul douăzeci, unde sexul înseamnă mai mult dezvoltare decât tănuire. O încânta fina surescitare pe care și-o dă sugestia. Cea mai mare plăcere i-o provoca să fie stârnită încet, dar ferm, un joc între egali care ar putea să nu fie întotdeauna egali. Nu era genul D.H. Lawrence; nimeni nu putea s-o aibă pe Louise cu inevitabilitate animală. Ca s-o ai pe Louise, trebuia să-i captezi întreaga ființă. Minte, inima, sufletul și trupul nu puteau fi prezente decât ca perechi gemene. Nu se putea despărți de nici o parte. Împerecherii fizice animalice îi prefera celibatul.

Elgin și Louise nu mai făceau dragoste. Din când în când, îl ajuta să ejaculeze, dar refuza să-l primească înlăuntrul ei. Elgin a acceptat acest lucru ca parte a înțelegerii lor, iar Louise știa că apelează la prostituate. Firea lui l-ar fi dus aici chiar și într-o căsnicie mai tradițională. Ultima lui pasiune era să ia avionul până în Scoția, unde să se scufunde într-o baie de porridge

în timp ce două gheişe celtice i-o făceau cu mâna acoperită de o mănuşă de cauciuc.

— Nu suportă să stea gol-puşcă în faţa străinilor, a zis Louise. Eu sunt singura persoană, în afară de mama lui, care l-a văzut dezbrăcat.

— De ce stai cu el?

— Am fost foarte buni prieteni, asta înainte să înceapă să muncească tot timpul. Aş fi fost foarte fericită să stau cu el şi să-mi trăiesc viaţa, dacă nu s-ar fi întâmplat ceva.

— Ce?

— Te-am văzut în parc. Cu mult timp înainte de a ne întâlni.

Am vrut să aflu mai multe. Inima îmi bătea foarte tare şi mă simţeam la limita enervării şi a epuizării, așa cum mi se întâmplă când beau pe stomacul gol. Indiferent ce-ar fi avut de spus Louise, n-aş fi fost în stare să-i fac faţă. Stăteam pe spate şi priveam umbrele focului. În cameră se afla un palmier ornamental, iar frunzele lui se reflectau uriaşe, groteşti. Mă aflam într-un spaţiu care n-avea nimic casnic şi banal.

În ceasurile ce-au urmat, când m-am trezit şi am adormit cu o uşoară febră născută din pasiune şi din tristeţe, cămăruţa mi s-a părut bântuită de stafii. La ferestre se aflau siluete ce priveau afară prin draperiile de muselină şi se întreţineau în şoaptă. Lângă grilajul scund se încălzea un bărbat. Nu exista nici o mobilă în afară de pat, iar patul levita. Ne înconjurau mâini şi chipuri ce se mişcau şi se topeau, acum conturându-se vapoase şi imense, acum dispărând ca baloanele de săpun pe care le suflă copiii.

Siluetele luau forme pe care le recunoşteam: Inge, Catherine, Bathsheba, Jacqueline. Altele, despre care

Louise habar nu avea. Se apropiau mult prea mult, își băgau degetele în gura mea, în nările mele, mă trăgeau de pleoape. Mă acuzau de minciuni și trădare. Am dat să vorbesc, dar nu aveam limbă, doar o cavitate goală. Probabil că am strigat atunci fiindcă mă aflam în brațele lui Louise, iar ea era aplecată deasupra mea, cu degetele pe fruntea mea, liniștindu-mă, șoptindu-mi:

— N-am să te părăsesc niciodată.

Cum să ajung înapoi în apartamentul meu? A doua zi dimineață, am telefonat la Zoo și am cerut să vorbesc cu Jacqueline. Mi s-a spus că n-a venit la serviciu. Aveam o ușoară febră și o singură pereche de pantaloni scurți la dispoziție, dar m-am gândit că e mai bine să încerc să rezolv situația cu ea cât pot de repede. Nu pe ocolite, ci direct.

Louise mi-a împrumutat mașina ei. Când am ajuns acasă, draperiile erau trase, dar lanțul nu mai era pus. Am împins ușa încet, cu grijă. Aproape că mă așteptam ca Jacqueline să arunce în mine cu mașina de tocat carne. Am rămas în hol și am strigat-o. N-am primit nici un răspuns. La drept vorbind, Jacqueline nu locuia de fapt cu mine. Avea propria ei cameră într-o casă pe care o împărțea cu mai mulți. Își ținea câteva lucruri la mine și, din câte vedeam, acestea dispăruseră. În spațele ușii nu se afla nici o haină. Pe cuier nu erau nici pălăria, și nici mănușile ei. Am încercat la baie. Era un dezastru. Orice ar fi făcut în noaptea trecută, era limpede că n-avusese timp să doarmă. Încăperea arăta ca un coteț de găini. Peste tot erau pene. Pernele fuseseră sfâșiate, salteaua despătată și golită. Scosese sertarele din comodă și le răsturnase peste tot, cum face orice hoț care se respectă. Uimirea mea era prea mare

ca să mă pot supăra. M-am aplecat, am cules un tricou, după care l-am lăsat să cadă. Nu-l mai puteam folosi decât cel mult pe post de cârpă de praf, dat fiind că acum avea în mijloc o gaură de toată frumusețea. M-am dus în sufragerie. Aici era mai bine, nu era nici o pană, nu era nici un ciob, pur și simplu nu mai exista nimic. Masa, scaunele, combina muzicală, vasele și tablourile, paharele, sticlele, oglinzile și veiozele dispăruseră. Era o pace zen, era perfecțiunea. În mijlocul podelei era un buchet de flori. După cât se pare, nu-i mai încăpuse în mașină. Mașina ei. Îi era complice și probabil o încuiase după ce o umpluse până sus. Cum reușise să plece cu toate lucrurile mele?

M-am dus să fac pipi. Mi s-a părut cel mai bun lucru pe care-l pot face, cu condiția să mai existe toaleta. Exista, dar vasul de WC nu se mai afla acolo. Baia arăta de parcă ar fi fost ținta unui instalator depravat și sadic. Robinetele erau smulse din loc, sub țeava de apă caldă era băgată pieziș o cheie franceză cu care cineva făcuse tot posibilul să mă deconecteze de la instalația clădirii. Pereții erau acoperiți cu un marker apăsat. Era scrisul lui Jacqueline. Deasupra căzii era o listă lungă cu calitățile ei. Deasupra chiuvetei, o listă și mai lungă cu defectele mele. Lipit ca o friză stil acid house¹ pe tot tavanul se afla numele lui Jacqueline, iar și iar și iar. Jacqueline se ciocnea cu Jacqueline. Un șir nesfârșit de clone ale lui Jacqueline, în tuș negru. M-am dus și m-am pișat în cafetieră. Nu-i plăcea cafeaua. Uitându-mă cu privirea împăienjenită spre ușa de la baie, am văzut cuvântul CĂCAT mângălit

1 Stil de muzică disco adesea asociat cu ideea de drog, caracterizat prin tempo agresiv și sunete obținute cu ajutorul sintetizatorului.

de-a curmezișul. Cuvântul și materia. Așa se explica mirosul.

Viermele din bobocul de trandafir. Așa e, cei mai mulți boboci au viermi, dar sunt și unii care scapă, nu? Crezusem că Jacqueline va pleca la fel de liniștit cum se strecurase în viața mea.

Bătrânii înțelepți ce susțin că drumul cel mai bun în viață este unul ghidat de rațiune, fără prea multă pasiune, fără prea mult sex, cu multe legume și culcat devreme, nu recunosc drept posibil un asemenea final. În lumea lor, bunele maniere și bunul-simț au câștig de cauză. Ei nu-și imaginează că să alegi rațional înseamnă să te așezi pe o bombă cu ceas. Ei nu-și imaginează că ești copt, tocmai bun de cules, așteptându-ți șansa de a trăi. Ei nu se gândesc la dezastrul pe care-l va provoca explozia unei vieți. Așa ceva nu există în catastiful lor cu reguli, chiar dacă se întâmplă iar și iar și iar. Să te așezi la casa ta, cu picioarele sub masă. E o fată bună, e un băiat bun. Clișeele sunt cele care fac atâta rău.

M-am întins pe parchetul tare din noua mea sufragerie zen și am contemplat un păianjen care-și țesea pânza. Instinct orb. Homo sapiens. Spre deosebire de Robert the Bruce¹, pe mine nu m-au traversat revelații ieșite din comun, ci doar o imensă tristețe. Nu sunt genul care poate înlocui dragostea cu conveniența, sau pasiunea cu aventurile cu cineva pe care tocmai l-ai agățat de pe stradă. Nu vreau papuci acasă și pantofi de dans într-o cămăruță închiriată la marginea

1 Rege al Scoției din secolul al XIV-lea care a învins armata engleză condusă de Eduard al II-lea, câștigând independența Scoției.

cartierului. Așa se face, nu ? Să-ți ambalez viața cu eficiență de supermarket, să nu amesteci inima cu ficatul.

Eu n-am fost niciodată genul „papuci de casă“ ; n-am fost niciodată persoana care rămâne acasă și face eforturi disperate să creadă în povești cu ședințe până noaptea târziu. Nu m-am dus la culcare la ora unsprezece, prefăcându-mă că dorm, însă cu urechile ciulite ca un câine de pază la cel mai mic zgomot de mașină. Nu mi-am întins mâna să văd cât e ceasul și nu am simțit greutatea rece a acelor ore lungi ticăindu-mi în stomac.

De multe ori am fost „pantofi de dans“ și, Doamne, ce chef de distracție mai aveau femeile alea ! Vineri noaptea, o conferință în weekend. Da, în apartamentul meu. Gata cu costumul de „office“, picioarele desfăcute, trăgându-mă spre ele, o pauză pentru șampanie și brânză englezească. Și, în timp ce noi facem asta, cineva privește pe fereastră, la vremea schimbătoare. Se uită la ceas, apoi la telefon, a spus c-o să sune după ultima sesiune. Și ea sună. Se dă jos de pe mine și formează numărul, sprijinindu-și receptorul de sân. E udă de sex și de sudoare.

— Bună, dragă, da, bine, afară plouă.

Stinge luminile. Suntem în afara timpului. Pe marginea unei găuri negre, de-a lungul căreia nu putem nici să înaintăm, nici să ne întoarcem. Fizicienii fac speculații asupra a ce s-ar putea întâmpla dacă am putea locui pe versanții craterului unei astfel de găuri. Se pare că, datorită particularităților pe care le are orizontul evenimentului¹, putem privi istoria trecând pe lângă

¹ Numit și „Raza Schwarzschild“, este o suprafață sferică ce marchează granița găurii negre și dincolo de care forța gravitațională a „punctului de singularitate“ din centrul găurii negre tinde spre infinit.

noi, fără să devenim niciodată o parte a ei. Am fi sechestrați aici pentru eternitate, unde am vedea lucruri pe care nu le-a mai văzut nimeni vreodată, fără a le putea spune nimănui. Poate că aici se află Dumnezeu, deci poate că Dumnezeu este unicul în stare să înțeleagă exact noțiunea de infidelitate.

Nu te mișca. Nu ne putem mișca, închiși ca niște homari în acvariul unui restaurant. Acestea sunt granițele vieții noastre împreună, această cameră, acest pat. Acesta este exilul voluptuos, ales de bunăvoie. Nu îndrăznim să mâncăm în oraș, cine știe peste cine am putea da? Trebuie să cumpărăm mâncare în avans, cu talentul gospodăresc al unei țărănci rusoaice. Trebuie să o punem la păstrare până când îi vine rândul, s-o congelăm, s-o pregătim la cuptor. Fierbinte și rece, foc și gheață, extremele între care trăim.

Nu ne drogăm, drogul nostru este pericolul, unde să ne întâlnim, când să vorbim, ce se întâmplă dacă ne întâlnim în public. Credem că nu a observat nimeni, dar există mereu ochi în spatele unei perdele ori pe șosea. N-au despre ce vorbi în șoaptă, așa că vorbesc în șoaptă despre noi.

Dă muzica mai tare. Dansăm strâns, cu trupurile lipite, ca un cuplu de homosexuali din anii '50. Dacă bate cineva la ușă, nu răspundem. Dacă trebuie să răspundem, am să zic că ea e contabilă mea. Nu auzim nimic decât muzica blândă, învăluindu-ne ca un lubrifiant. Am așteptat-o toată săptămâna. Toată săptămâna am numărat orele și am privit calendarul. M-am gândit că s-ar putea să mă sune joi să-mi spună că nu poate să vină, se mai întâmplă uneori, deși suntem împreună doar un weekend din cinci și în acele ceasuri furate de după serviciu.

Își arcuiește corpul ca o pisică ce se întinde. Își lipește sexul de nasul meu, ca o iepșoară care-și bagă nasul prin gard. Miroase a mare. Miroase ca smârcurile cu apă de mare din copilăria mea. Aici are o stea-de-mare. Mă aplec să-i simt sarea, să-mi trec degetele peste conturul ei. Se deschide și se închide ca o actinie. În fiecare zi, fluxul proaspăt al dorinței o umple din nou.

Soarele nu vrea să stea în spatele jaluzelei. Camera e inundată de lumină ce desenează unde sinusoidale pe covor. Covorul care arăta atât de respectabil în magazin are acum o nuanță roșie de harem. Mi s-a spus că e grenă.

Se întinde cu spatele la soare, sprijinindu-se pe o rază. În fasciculul de lumină, sub pleoape îi irump mii de culori. Vrea ca lumina s-o străpungă, să-i deschidă porțile înghețate și amortite ale sufletului care nu i s-a mai încălzit de nici nu mai știe câte veri. Soțul se așază deasupra ei ca o prelată. Se afundă cu greu în ea, ca într-o mocirlă. Ea îl iubește și el o iubește. Sunt încă soț și soție, nu ?

Duminică, după ce pleacă, pot să dau la o parte draperiile, să-mi întorc ceasul și să spăl farfuriile adunate în stive lângă pat. Pot să-mi pregătesc cina din resturile rămase și să mi-o închipui acasă la ea, la cina de duminică, ascultând ticăitul abia audibil al ceasului și sunetele făcute de mâini grăbite, dând drumul la apă în cadă. Soțului ei îi va fi milă de ea când o va vedea așa, cu cearcăne sub ochi, obosită. Biata de ea, abia dacă a dormit un pic. O învește bine în cearșafuri, frumos din partea lui. Pe ale noastre, murdare, am să le duc la spălătorie.

Acestea sunt lucrurile care-i aruncă pe cei cu inima frântă în brațele Jacquelinelor acestei lumi, însă

Jacquelinele acestei lumi sunt cele care duc la asemenea lucruri. Oare chiar nu există nici o altă cale? E fericirea întotdeauna doar un compromis?

Când mă duceam la dentist, citeam reviste pentru femei. Mă fascinează cu lumea lor secretă de ponturi legate de sex și sfaturi despre cum să prinzi în capcană un bărbat. Din paginile lucioase am aflat că modul prin care poți afla dacă soțul tău te înșală este să-i verifici lenjeria de corp și apa de toaletă. Revistele insistă că atunci când un bărbat își ia o amantă va dori să-și acopere organele genitale mai regește decât a făcut-o până atunci. Va dori să-și acopere urmele cu un nou after-shave. Nu există nici o îndoială, revistele știu cel mai bine. Iată-l pe Alesul ei încuind ușa băii pe furiș pentru a încerca unul dintre cei șase boxeri nou-nouți ai setului (mărimea L). Chiloții cei vechi, decolorați și fideli, zac aruncați pe jos. Oglinda de la baie e fixată la nivelul feței, însă pentru a ajunge la ceea ce contează va trebui să-și țină echilibrul pe marginea căzii și să se țină de bara de la duș. Așa e mai bine, nu mai vede decât o reclamă dintr-o revistă de bărbați, bumbac fin imprimat, rotunjit pe un abdomen ferm. Sare jos mulțumit și se stropește cu o găleată de Hommage Homme. Aleasa lui nici măcar nu va remarca, tocmai pregătește un curry.

Dacă Aleasa lui are o aventură, va fi mai greu de depistat, spun revistele, și ele știu cel mai bine. Ea nu-și va cumpăra haine noi, de fapt, se va îmbrăca chiar mai puțin bine decât de obicei, ca soțul să o creadă atunci când îi spune că se duce la un curs seral de muzică medievală de lăută. Dacă nu are o carieră, îi va fi foarte dificil să scape de acasă în mod regulat, cu

excepția după-amiezilor. Oare asta e motivul pentru care atâtea femei optează pentru o carieră? Și de-asta a ajuns Kinsey la concluzia că atât de multe dintre ele preferă sexul de după-masă?

Am avut odată o iubită care nu reușea să aibă orgasm decât între ora două și cinci. Lucra la Grădina Botanică din Oxford, unde creștea arbori de cauciuc. Era destul de dificil s-o satisfaci, când în orice clipă un vizitator cu bilet adecvat îi putea cere lămuriri despre *Ficus elastica*. Și, cu toate astea, pasiunea mă împingea de la spate și o vizitam în toiul iernii; aveam haine groase și-mi scuturam zăpada de pe cizme ca un personaj din *Anna Karenina*.

Am avut întotdeauna o mare simpatie pentru Vronski, dar cred că literatura-i literatură, iar viața-i viață. Judith era cufundată adânc în Conrad. Stătea printre arborii de cauciuc citind *Inima întunericului*. Probabil că lucrul cel mai erotic pe care i l-aș fi putut spune vreodată era „Domnu' Kurtz – el mort”. Sovieticii, mi s-a spus, suferă enorm din cauza faptului că sunt obligați să se încotoșmăneze afară, ca apoi să trebuiască să se dezbrace în chiloți odată intrați în casă. Asta era problema mea. Judith locuia într-o seră perpetuă, a șorturilor și a tricourilor. Trebuia să-mi aduc haine de vară cu mine sau să risc să ies în frig fără nimic pe mine sub pufoiacă. Într-o după-amiază liniștită, după ce făcuserăm sex pe niște așchii de lemn, sub o viță-de-vie, ne-am certat, iar ea mi-a închis ușa serei în nas. Am fugit de la o fereastră la alta, bătând zădărnice în geam. Ninge, iar eu nu aveam pe mine decât tricoul lung și lălâi cu Mickey Mouse.

— Dacă nu-mi dai drumul, am să mor.

— Atunci mori.

Am hotărât că am trăit prea puțin ca să mor de frig. Am alergat pe străzi, înapoi acasă, cu aerul cel mai nonșalant de care am fost în stare. Un pensionar foarte bătrân mi-a dat cincizeci de penny de pomană și nu m-a arestat nimeni. Ar trebui să fim recunoscători pentru micile acte de milostenie. Am sunat-o pe Judith să-i spun c-am terminat-o definitiv cu ea și e amabilă să-mi dea lucrurile înapoi?

— Le-am ars, mi-a zis.

Poate că nu mi-e scris să posed bunuri lumești. Poate că ele îmi blochează evoluția spirituală, iar sinele meu superior alege întruna situații în care să revin la starea de ființă neîngreunată de poveri materiale. E un gând liniștitor, puțin mai plăcut decât cel că iar am rămas cu buza umflată... Fundul lui Judith. Și acum mă gândesc la el cu plăcere.

În miezul vanităților mele copilărești, chipul lui Louise, vorbele lui Louise: „N-am să te părăsesc niciodată“. De asta mi-a fost teamă, asta am evitat în decursul atâtor relații șubrede. Primele șase luni le trăiesc extrem de intens. Telefonoanele în miez de noapte, izbucnirile de energie, ființa iubită ca o baterie din care îți încarci toate acele celule ce-și pierd puterea. După ultima flagelare reciprocă cu Bathsheba, mi-am spus că n-am să mai fac asta niciodată. Ajunsesem la concluzia că e posibil să-mi placă flagelarea și, dacă așa stăteau lucrurile, măcar să-mi pun încă un palton. Jacqueline era un palton. Îmi înăbușea simțurile. Cu ea am uitat de sentimente și m-am complăcut în mulțumire. Și mulțumirea e un sentiment spui? De unde știi că nu e chiar absența sentimentului? Eu o asemui cu acea

amorteală pe care o ai după o vizită la dentist. Nici durere, nici lipsa totală a durerii, o vagă amețală. Mulțumirea e latura pozitivă a resemnării. Are farmecul ei, dar n-are rost să porți palton, șoșoni îmblăniți și mănuși groase atunci când trupul tău nu dorește decât să fie gol. /

Înainte de a fi cu Jacqueline, nu mă prea gândeam la fostele iubite. N-aveam niciodată timp pentru așa ceva. Cu Jacqueline, am devenit imaginea parodică a unui colonel cu trecut sportiv, un cetățean în tweed ce-și privește melancolic trofeele aliniate în fața lui, iar fiecare dintre acestea îi stârnește amintiri. M-am surprins dorindu-mi un păhărel de sherry și având reverii ocazionale legate de Inge, Bathsheba, Judith, Estelle... Estelle, nu m-am mai gândit la ea de ani de zile. Avea o firmă de fier vechi. Nu, nu, nu ! Nu vreau să mă duc înapoi în timp ca într-un thriller SF. Ce mă interesează pe mine că Estelle avea o rablă de Rolls Royce, cu banchetă cu spetează reglabilă? Încă mai simt mirosul de piele.

Chipul lui Louise. Sub privirea ei intensă, trecutul meu se face scrum. Iubita ca acid azotic. Oare sper că-mi voi găsi salvarea în Louise? O rașchetare a faptelor petrecute și a celor păcătoase, lăsând fila trecutului meu curată și albă. În Japonia, îți poți recăpăta virginitatea cu ajutorul albușului de ou. Pentru cel puțin douăzeci și patru de ore, poți avea un himen nou. În Europa, am preferat întotdeauna o jumătate de lămâie. Aceasta nu acționează doar ca o diafragmă grosolană, ci face, de asemenea, foarte dificil pentru cel mai insistent dintre bărbați să-și arunce ancora în cea mai înțelegătoare dintre femei. Îngustimea poate fi luată drept inocență; bărbatul crede că micuța sa mireasă are adâncimi

satisfăcător de pecetluite. Și se poate delecta cu gândul de a se avânta în ea centimetru cu centimetru.

E ușor să înșeli. Infidelitatea nu e un motiv de laudă. La început, nu te costă nimic să iei din încrederea pe care cineva și-a pus-o în tine. Scapi neprins, mai iei puțin și încă puțin, până când nu mai ai din ce lua. Straniu, mâinile ar trebui să-ți fie pline având în vedere cât ai luat, însă, atunci când le deschizi, în ele nu se află nimic.

Când zic „Am să-ți port credință“, trag o linie clară, delimitând orice alte dorințe. Nimeni nu poate legifera dragostea; nu i se pot da ordine și nu poate fi lingușită și făcută să-ți dea ascultare. Iubirea își aparține doar sieși, e surdă la rugăminți și nu o poți cere prin violență. Dragostea nu e ceva ce poți negocia. Iubirea e singurul lucru mai puternic decât dorința și unicul motiv logic pentru care poți rezista tentației. Există oameni care spun că poți baricada ușa, ținând astfel afară ispita, cei care cred că dorințele rătăcite pot fi alungate din inimă asemenea zarafilor de pe lângă temple. Poate chiar reușesc, dacă îți ții sub control slăbiciunile zi și noapte, nu te uiți, nu miroși, nu visezi. Cel mai de încredere Securicor¹, sancționat de biserică și aprobat de stat, este căsătoria. Jură că-i vei purta credință pe viață lui sau ei și, ca prin minune, asta se va întâmpla. În adulter e vorba în egală măsură despre sex, dar și despre deziluzie. Farmecul nu și-a făcut efectul. Ai dat toți banii ăia, ai mâncat tortul și totuși n-a mers. Nu e vina *ta*, nu-i așa?

¹ Una dintre cele mai importante companii de supraveghere, protecție și pază din lume, fondată în 1935 în Marea Britanie.

Căsătoria e arma cea mai ineficientă împotriva dorinței. La fel de sigură cum e o pușcă cu aer comprimat împotriva unui piton. Un prieten de-al meu, un bancher foarte bogat care a văzut toată lumea, mi-a spus că se însoară. Afirmația lui m-a surprins, fiindcă știam că de ani de zile e obsedat de o dansatoare care, din motive aberante și de bun-simț, nu voia o relație stabilă. În cele din urmă, el își pierduse răbdarea și-și alesese o fată serioasă și de nădejde, care se ocupa de o școală de hipism. Ne-am întâlnit în apartamentul lui, în weekendul de dinaintea nunții. Mi-a spus că e foarte convins că e bine să se însoare, mi-a povestit că a citit slujba religioasă și i s-a părut frumoasă. Era sigur că la adăpostul acesteia își va găsi fericirea. Exact în clipa când îmi spunea asta, s-a auzit soneria și i-a fost livrată o dubă plină cu crini albi. Tocmai îi aranja entuziast și-mi expunea teoriile lui despre dragoste, când la ușă s-a auzit iar soneria și a primit o ladă de Veuve Clicquot și o cutie imensă de caviar. S-a pus masa și am remarcat cât de des se uită la ceas.

— După ce ne căsătorim, a zis, nu-mi pot imagina că voi putea dori o altă femeie.

S-a auzit pentru a treia oară soneria. Era dansatoarea. Venise să-și petreacă weekendul cu el.

— Încă nu sunt însurat, a zis el.

Când spun „Am să-ți port credință“, trebuie să o spun din adâncul sufletului, în ciuda formalităților, în loc de formalități. Dacă am să comit adulter în inima mea, atunci înseamnă că te-am pierdut puțin. Imaginea chipului tău strălucitor se va înceteșo ușor. S-ar putea ca, o dată sau de două ori, să nu bag de seamă, și să mă mândresc că am savurat aceste excursii carnale la modul cel mai cerebral. Și totuși, astfel voi fi tocit acea

cremene ascuțită ce aprinde flacăra dintre noi, dorința noastră reciprocă pentru ființa iubită, mai presus de orice altceva.

King Kong. Gorila cea uriașă se află lângă vârful clădirii Empire State Building și o ține pe Fay Wray în palmă. Un stol de avioane a fost trimis să rănească monstrul, însă el le dă la o parte cu o fluturare de mână, de parcă ar fi niște muște. În încleștarea dorinței, un biplan cu două locuri pe care scrie CĂSĂTORIȚI abia va reuși să zgârie ușor fiara. Vei sta în pat cu ochii închiși la orele târzii ale nopții, răsucindu-ți verigheta la nesfârșit.

Cu Louise, vreau să încerc altceva. Vreau să am vacanța și întoarcerea acasă din vacanță, la un loc. Pentru mine, ea e și marginea prăpastiei și surescitarea pe care mi-o provoacă, dar trebuie să cred asta și după ce se vor scurge primele șase luni. Ceasul meu circadian, care mă face să dorm noaptea și mă trezește dimineața în acest ritm regulat al unităților temporale de câte douăzeci și patru de ore, are un arc mai mare decât cel obișnuit, fixat, după cât se pare, la douăzeci și patru de săptămâni. Pot să-l ignor, am reușit s-o fac, dar nu pot să-l opresc. Cu Bathsheba, cea mai lungă iubire a mea, care a ajuns la trei ani, am păcălit minutarul cel fidel. Ea era atât de rar cu mine, încât, deși a ocupat în viața mea un interval destul de lung de timp, zilele mele se scurgeau cel mai adesea în absența ei. Poate că asta era secretul. Dacă ar fi stat cu mine, ar fi mâncat cu mine, ar fi spălat, frecat și făcut baie cu mine, poate că totul s-ar fi terminat în șase luni, sau măcar ar fi început să scârțâie. Cred că o știa.

Așadar, ce anume afectează ceasul circadian? Ce-l face să stea în loc, ce-l încetinește, ce-l accelerează?

Aceste întrebări fac subiectul unei ramuri obscure a științei, numite cronobiologie. Interesul acordat problemei timpului crește pentru că, trăind din ce în ce mai artificial, am vrea să păcălim natura să-și schimbe ritmurile pentru noi. Cei care lucrează noaptea și cei care au aventuri dese sunt, în mod categoric, victime ale încăpățânatelor lor ceasornice circadiene. Un cuvânt greu în propoziție au apoi hormonii, factorii sociali și cei de mediu. Iar din acest melanj se desprinde încet lumina. Cantitatea de lumină la care suntem expuși ne afectează crucial ceasul biologic. Lumina. Soarele ca un fierăstrău cu disc ce taie în carne. Să mă înfățișez oare în sensul acelor de ceasornic privirii directe a lui Louise? E un risc; ființa umană înnebunește fără puțină umbră, dar cum să spargi tiparele unei vieți petrecute altfel?

Louise mi-a cuprins chipul în palme. I-am simțit degetele lungi mângâindu-mi tâmplesle și degetele mari sub osul maxilarului. M-a tras spre ea, m-a sărutat încet, limba ei a pătruns sub buza mea inferioară. Am încercuit-o cu brațele, neștiind precis dacă sunt un copil ori iubirea ei. Voiam să mă ascund sub fustele ei pentru a mă adăposti de toate relele. Din când în când simțeam înțepături ascuțite de dorință și, în egală măsură, o senzație de ocrotire, precum cea pe care o avusesem demult, pe vremea copilăriei, moțâind într-o barcă. M-a legănat în brațe, calmă ca marea, ca marea sub un cer limpede, o barcă al cărei fund e de sticlă și n-ai nici un motiv de teamă.

— Se întetește vântul, mi-a zis.

Louise, lasă-mă să navighez pe apele tale, să traversez aceste valuri involburate. Am nădejdea unui sfânt

aflat într-o barcă de nuiele. Ce i-a făcut, pe el și pe tovarășii lui de călătorie, să pornească la drum, în anii de dinainte de anul 1000, cu nimic altceva între ei și mare decât niște bucăți de piele și niște șipci? Ce i-a făcut să fie atât de siguri de existența unui loc ce nu fusese nici văzut, nici trecut pe vreo hartă? Parcă-i și văd, mâncând pâine neagră și fagure de miere, adăpostindu-se de ploaie sub o piele de animal. Trupurile le sunt veștejite, dar sufletele le sunt transparente. Marea este o cale, și nu un sfârșit. Se încred în ea, în ciuda tuturor semnelor.

Primii pelerini și-au făcut din inimă catedrală. Ei înșiși erau templul, un templu ce nu se ridicase cu brațele. Biserica lui Dumnezeu. Cântecul care i-a purtat peste valuri a fost imnul ce-a răsunat deasupra boltei. Gâtlejurile le erau goale în așteptarea lui Dumnezeu. Uite-i acum, cu capetele date pe spate, cu gurile deschise, singuri. Doar pescărușii poposesc din când în când la prora. Glasurile li se contopesc întru slava lui Dumnezeu – pavază ce-i apără de marea prea sărată și de cerul neprietenos.

Dragostea a fost cea care i-a îndemnat să pornească la drum. Și tot dragostea cea care i-a adus din nou acasă. Iubirea le-a înăsprit mâinile pe vâsle și le-a încălzit mușchii, sub ploaia rece. Călătoriile pe care le-au făcut erau lipsite de orice noimă; cine-și lasă în urmă căminul pentru a porni pe marea cea nesfârșită? Mai ales fără busolă, mai ales pe timp de iarnă, mai ales singur. Riscul pe care ți-l asumi este măsura lucrurilor pe care pui preț. În prezența dragostei, căminul și călătoria devin una.

Louise, pentru tine i-aș da cu mare bucurie foc trecutului meu, aș merge mai departe, fără să mă mai uit

nicicând în urmă. M-am avântat și altădată cu capul înainte, fără să estimez pagubele și fără să mă gândesc la ele. Am făcut deja socoteala în minte. Știu ce-ar însemna să mă descătușez de acumulările unei vieți întregi. Știu și nu-mi pasă. Mi-ai pus în față un tărâm nemărginit de asocieri. Poate fi un spațiu gol sau o eliberare. În mod categoric, vreau să-mi asum acest risc. Vreau să-mi asum acest risc pentru că viața pe care am pus-o la păstrare a început să se mucegăiască.

M-a sărutat și în sărutul ei am găsit toată complexitatea pasiunii. Iubire carnală și iubire copilăroasă, virginitate și păcat. M-a mai sărutat oare vreodată cineva? Mă cuprinsese o timiditate de mânăz sălbatic. Aveam pumnalul lui Mercurio. Aceasta era femeia cu care făcusem dragoste ieri, încă îi mai simțeam în gură gustul proaspăt, dar avea oare să rămână? Tremuram ca o școlăriță.

— Tremuri, mi-a zis.

— Probabil că mi-e frig.

— Lasă-mă să te încălzesc.

Ne-am culcat pe podeaua mea, cu spatele la ziua de afară. Nu-mi trebuia mai multă lumină decât cea pe care mi-o dădeau atingerea ei, degetele ei ce-mi mângâiau pielea, trezindu-mi terminațiile nervoase. Cu ochii închiși, am început o călătorie în josul spinării ei, pe drumul ei pietruit ce m-a adus la o despicătură și la o vale umedă, apoi la o deschizătură adâncă ce te invita să te afunzi. Ce alte locuri există pe lume în afară de cele pe care le descoperi pe trupul ființei iubite?

După ce am făcut dragoste, am rămas în tăcere. Am privit soarele după-amiezii lăsându-se peste grădină și umbrele lungi ale primelor ore ale serii desenându-se pe peretele alb. Țineam în mâna mea mâna lui Louise,

dar simțind că o nouă intimitate e pe cale să înceapă, cunoașterea profundă a unei alte persoane, mai adâncă decât starea de conștiință, mai degrabă încastrată în trup decât existentă în minte. N-am înțeles acest nivel de percepție senzorială, m-am întrebat dacă poate fi vorbă goală, n-o cunoscusem niciodată, deși o văzusem la un cuplu care era de mult împreună. Timpul nu le diminuase dragostea. Păreau să fi devenit o singură persoană, dar fără a-și fi pierdut individualitatea. O singură dată văzusem așa ceva și mă apucase invidia. Partea ciudată la Louise, la a fi cu Louise, era senzația de *déjà vu*. N-aveam de unde s-o cunosc atât de bine, și totuși o cunoșteam foarte bine. Nu faptele și cifrele, ci curiozitatea mea față de viața ei era nelimitată, era mai degrabă vorba despre o încredere absolută. În după-amiaza aceea, mi s-a părut că mă aflam dintotdeauna aici cu Louise, era o mare familiaritate între noi.

— Am vorbit cu Elgin, mi-a zis. I-am spus ce însemni pentru mine. I-am spus că m-am culcat cu tine.

— Și ce-a zis?

— M-a întrebat în ce pat.

— În ce pat?

— Patul nostru conjugal, cred că l-ar numi el, a fost făcut de el atunci când trăiam din banii mei, într-o căsuță. Era rezident, eu predam, a făcut patul în decursul a mai multe seri... E foarte incomod. I-am spus că am făcut-o în patul meu. *Lady's Occasional*... Atunci s-a calmat.

Înțelegeam perfect ce simte Elgin pentru patul respectiv. *Bathsheba* insistase mereu să folosim patul lor conjugal. Eu dormeam pe partea lui. Obiecția mea se referea la violarea neprihănirii, un pat ar trebui să fie

un loc sigur. Nu e sigur dacă nici nu te întorci bine cu spatele, că ți-l și ocupă altcineva. Acum dau glas scrupulelor, însă la momentul respectiv ele nu m-au oprit să fac ce am făcut. Mă disprețuiesc pentru asta.

— I-am spus lui Elgin că trebuie să te văd, să fiu liberă să vin și să plec cu tine. I-am spus că nu vreau să mint și că nu vreau să mă mintă... M-a întrebat dacă am de gând să-l părăsesc și i-am spus sincer că nu știu.

S-a întors spre mine, cu chipul serios și tulburat.

— Sincer, nu știu. Vrei să-l părăsesc ?

Am înghițit în sec și m-am luptat din răspuțeri cu mine să-i răspund. Răspunsul meu, care-mi stătea în gât și venea drept din inima mea, era „Da. Fă-ți bagajele în clipa asta“. N-am fost în stare s-o spun, i-am dat un alt răspuns, cel pe care mi-l dicta mintea mea.

— Să lăsăm lucrurile să-și urmeze cursul firesc ?

Chipul lui Louise a trădat-o preț de o clipă doar, însă știam că și ea voia ca eu să spun da. Am încercat să ne ajut, și pe ea, și pe mine.

— Ne putem hotărî peste trei luni. Așa ar fi mai corect, nu crezi ? Și pentru Elgin, și pentru tine, nu ?

— Dar pentru tine ?

Am ridicat din umeri.

— Am terminat-o cu Jacqueline. Sunt aici pentru tine, dacă mă vrei.

Mi-a zis:

— Vreau să-ți ofer mai mult decât infidelitate.

I-am privit chipul frumos și m-am gândit: Nu sunt gata pentru asta. Cizmele mele încă mai poartă noroiul de data trecută. Am zis:

— Ieri erai supărată pe mine, m-ai acuzat că nu mă interesează decât trofeul de vânătoare și mi-ai spus să nu-ți declar dragostea până când nu mi-o declar mai

întâi mie. Ai avut dreptate. Dă-mi timp să fac ceea ce trebuie să fac. Nu-mi ușura munca. Vreau să am certitudinea. Vreau să ai certitudinea.

A încuviințat.

— Când te-am văzut prima oară, acum doi ani, m-am gândit că ești cea mai atrăgătoare ființă, bărbat sau femeie, pe care am văzut-o vreodată.

Acum doi ani? Despre ce vorbește?

— Te-am văzut în parc plimbându-te, vorbindu-ți în șoaptă. Te-am urmărit cam o oră, după care m-am dus acasă. Nu mi-am imaginat că am să te mai văd vreodată. Erai un joc din mintea mea.

— Ți se întâmplă des să urmărești lumea prin parcuri?

A râs.

— N-am mai făcut-o niciodată înainte, și doar o singură dată după aceea. A doua oară când te-am văzut. Erai la British Library.

— Traduceam?

— Da. Ți-am notat numărul scaunului și am întrebat bibliotecarul dacă-ți știe numele. Când ți-am aflat numele și adresa, adică acum șase luni, ai găsit o creatură udă până la piele și necăjită pe șoseaua din fața casei tale.

— Mi-ai spus că ți s-a furat geanta.

— Da.

— M-ai întrebat dacă pot să te las să te usuci puțin și să-i dai telefon soțului tău.

— Da.

— Nimic din toate astea n-a fost adevărat?

— Trebuia neapărat să vorbesc cu tine. A fost singurul lucru care mi-a venit în minte. Cam lipsit de imaginație, știu. După care am cunoscut-o pe Jacqueline și m-am gândit că trebuie să-i pun punct, m-am gândit

la Elgin și am încercat să-i pun punct. M-am amăgit crezând că putem rămâne la stadiul de prietenie, că dacă-ți eram prietenă era destul. A fost o prietenie frumoasă, nu crezi?

Mi-am amintit de ziua când am găsit-o pe Louise. Arăta ca un Puck apărut din ceață. Părul îi strălucea de la picăturile de ploaie, ploaia i se prelingea pe sâni, forma lor se străvedea prin rochia udă de muselină.

— Emma, Lady Hamilton, a fost cea care mi-a dat ideea, a spus Louise, ghicindu-mi gândurile. Obişnuia să-și umezească ușor rochia înainte să iasă din casă. Era foarte provocator, dar în cazul lui Nelson a funcționat.

Nu vreau să aud iar de Nelson.

Da, îmi amintesc de ziua aceea. Am văzut-o de la fereastra dormitorului și m-am grăbit să ies. Era un gest de amabilitate din partea mea, însă unul cât se poate de plăcut. A doua zi îi telefonasem. Ea, foarte amabilă, mă invitase la prânz. Puteam să înțeleg cum a decurs situația mai departe, dar ce nu reușeam deloc să înțeleg era motivația ei. Nu sunt o ființă lipsită de încredere în sine, dar nu poți spune că sunt vreo frumusețe, asta e un cuvânt rezervat pentru foarte puțină lume, de pildă pentru Louise însăși. I-am spus-o.

— Tu nu vezi ce văd eu. Mi-a mângâiat fața. Ești un ochi de apă limpede în care se joacă lumina.

S-a auzit o bătaie puternică în ușă. Am tresărit.

— Trebuie să fie Jacqueline, a spus Louise. M-am gândit că se va întoarce la lăsarea întunericii.

— Nu e vampir.

Bătaia s-a oprit, apoi am auzit o cheie întorcându-se cu grijă în broască. Era oare Jacqueline, iar asta

fusese modul ei de a vedea dacă e cineva acasă? Am auzit-o intrând și ducându-se în dormitor. Apoi a deschis ușa de la sufragerie. A văzut-o pe Louise și a izbucnit în lacrimi.

— Jacqueline, de ce mi-ai furat lucrurile?

— Te urăsc.

Am încercat s-o conving să se așeze și să bea ceva, dar nici n-a luat bine paharul, că l-a și aruncat spre Louise. N-a nimerit-o și s-a făcut țândări de peretele din spate. A sărit în partea cealaltă a camerei și a luat unul dintre cioburile cele mai mari și mai ascuțite și s-a năpustit la fața lui Louise. Am înșfăcat-o de încheietură și i-am răsucit-o la spate. A țipat și a dat drumul ciobului.

— Afară, i-am zis, încă ținând-o bine. Dă-mi cheile și ieși.

Parcă nu ținusem niciodată la ea. Îmi venea s-o rad de pe fața pământului. Îmi venea să-i fac bucăți fața stupidă, cu ochi scoși din orbite. Nu merita asta, într-un colț al minții știam că slăbiciunea mea, și nu a ei, fusese cea care ne adusese aici, la acest moment rușinos. Ar fi trebuit să mă despart de ea cu blândețe, să readuc lucrurile la normal; în loc de asta, i-am tras o palmă zdravănă și i-am smuls cheile din buzunar.

— Asta a fost pentru baie, i-am spus în timp ce și-a dus mâna la gura sângerândă.

Jacqueline a pornit clătinându-se spre ușă și m-a scuipat în față. Am apucat-o de guler și am dus-o cu forța până la mașină. A demarat în trombă, fără măcar să aprindă farurile.

Am rămas cu ochii după mașina ei, cu mâinile atârându-mi neputincioase. Am oftat și m-am așezat pe zidul scund de lângă apartamentul meu. Aerul era rece

și reconfortant. De ce o loviseam ? Întotdeauna mă mândrisem cu faptul că în cuplu eu sunt partenerul superior, inteligent și sensibil, care pune preț de maniere și le practică. Iar acum demonstrasem că sunt doar o ființă grosolană, care crede că păruiala e soluția la orice problemă. Mă înfuriase, iar eu răspunseseam sărind la gâtul ei. De câte ori nu ajungi la tribunal în asemenea situații ? De câte ori n-am pufnit a dispreț în fața violenței altora ?

Mi-am lăsat capul în mâini și am plîns. Urâtenia asta era efectul acțiunilor mele. Altă relație ratată, altă ființă cu sufletul rănit. Când aveam oare să încetez ? Mi-am zdrelit încheieturile degetelor, trecându-mi-le cu furie peste cărămida aspră. Întotdeauna ne găsim o scuză, un motiv foarte logic pentru care ne purtăm așa cum ne purtăm. Însă eu nu găseam nici un motiv.

— Bine, mi-am spus. E ultima ta șansă. Dacă e ceva cât de cât de capul tău, arat-o acum. Dovedește că o meriți pe Louise.

M-am întors în casă. Louise stătea nemișcată și se uita la paharul din mâna ei de parcă ar fi fost o sferă de cristal.

— Iartă-mă, i-am zis.

— Nu pe mine m-ai lovit. S-a întors spre mine, iar buzele ei pline au devenit o linie lungă și dreaptă. Dar dacă mă lovești vreodată, te părăsesc.

Mi s-a strâns stomacul. Voiam să mă apăr, dar nu puteam spune absolut nimic. N-aveam încredere în vocea mea.

Louise s-a ridicat și s-a dus la baie. N-am avertizat-o. Am auzit-o cum deschide ușa și-și trage brusc răsufarea. S-a întors și mi-a întins mâna. Ne-am petrecut restul nopții făcând curat.

Lucrul interesant la un nod este complexitatea lui formală. Până și cel mai simplu nod cunoscut în istorie, și anume cel în formă de trifoi, cu cei trei lobi aproximativ simetrici, are o anume frumusețe, și din punct de vedere matematic, dar și artistic. Pentru cei religioși, nodul regelui Solomon se spune că întruchipează esența întregii cunoașteri. Pentru țeșătorii de covoare și de textile din întreaga lume, provocarea nodului stă în surprizele pe care le oferă. Nodurile se pot schimba, dar trebuie să fie cuviincioase. Un nod făcut fără nici o regulă e un nod încurcat.

Pe mine și pe Louise ne ținea o singură buclă, cea a dragostei. Sfoara ce ne înconjură trupurile nu era răsucită periculos și nici încolăcită sinistru. Nu aveam încheieturile legate și nici ștreanguri în jurul gâtului. În Italia, în secolul al paisprezecelea și al cincisprezecelea, unul dintre sporturile favorite consta în legarea împreună, cu ajutorul unei funii groase, a doi luptători, care erau lăsați să se bată până la moarte. Adesea, chiar până la moarte, pentru că acela care pierdea n-avea cum să fugă, iar învingătorul rareori îl cruța. Învingătorul păstra funia și îi făcea nod. Era de ajuns să o legene în mers pe stradă pentru a scoate bani de la trecătorii înspăimântați.

Nu vreau să fiu obiectul distracției tale și nici tu obiectul distracției mele. Nu vreau să-ți dau un pumn de amuzament, încurcând liniile clare ce ne leagă, forțându-te să stai în fața mea în genunchi, apoi să te ridici iar. Chipul vizibil al unei vieți asupra căreia domnește haosul. Vreau ca acel cerc din jurul inimilor noastre să ne fie călăuză, și nu motiv de spaimă. Nu vreau să te țin mai strâns decât ai putea suporta. Nu vreau ca

liniile să se estompeze, iar capetele firelor să înceapă să atârne în afară, oferindu-ne suficientă funie cât să ne agățăm în ștreang.

Stăteam în bibliotecă scriindu-i asta lui Louise, privind un facsimil al unui manuscris cu anluminuri, a cărui primă literă uriașă era D. Un D țesut din forme de păsări și îngeri strecurați printre rândurile scrise în tuș. Litera era un labirint. În exterior, deasupra literei D, era un pelerin cu manta și pălărie. În inima literei, a cărei formă era astfel desenată încât să alcătuiască o figură geometrică, era Mielul Domnului. Cum va traversa pelerinul labirintul, un labirint atât de simplu pentru îngeri și păsări? Am încercat vreme îndelungată să găsesc cărarea, dar la ambele capete m-au întâmpinat șerpi zâmbitori. Am renunțat și am închis cartea, uitând că primul cuvânt fusese Dragoste.

În săptămânile ce-au urmat, am petrecut cu Louise cât timp a fost posibil. Ea avea grijă cum se poartă cu Elgin, eu aveam grijă cum mă port cu amândoi. Toată această grijă exagerată ne epuiza.

Într-o noapte, după o lasagna cu fructe de mare și o sticlă de șampanie, am făcut dragoste atât de impetuos încât turbina patimii noastre a mișcat patul Lady's Occasional până în mijlocul camerei. Am început la fereastră și am ajuns lângă ușă. E bine-cunoscut faptul că moluștele sunt afrodisiace, Casanova își mânca midiile crude înainte de a oferi plăcere unei doamne, dar el era la fel de convins și de forța stimulatoare a ciocolatei calde.

Articulația degetelor, limbajul surdomuților însemnând pe trup setea de trupul celuilalt. Cine te-a învățat să-mi scrii pe spate cu sânge? Cine te-a învățat să-ți folosești mâinile ca pe un fier înroșit? Ți-ai gravat

numele pe umerii mei, m-ai marcat ca aparținându-ți. Buricele degetelor tale s-au preschimbât în presă de tipar, îmi imprimi un mesaj pe piele, iar fiecare atingere a ta transmite un mesaj corpului meu. Codul tău morse interferează cu bătaia inimii mele. Înainte de a te întâlni inima-mi bătea regulat, mă bazam pe ritmul ei, avusese perioade de mare activitate și se întărise. Acum, tu îi modifici ritmul cu propriul tău ritm, cânti la mine, bați darabana pe mine, iar eu îți răspund încordându-mă.

Scris pe trup e un cod secret vizibil doar într-o anumită lumină; acolo sunt acumulările de-o viață. În anumite locuri, palimpsestul este atât de adânc gravat, că literele par a fi de braille. Îmi place să-mi țin corpul strâns în sine, ferit de ochi iscoditori. Niciodată n-am dezvăluit prea mult, n-am spus toată povestea. Nu știam că Louise are mâini care pot citi. M-a tradus, recreându-mă în propria ei carte.

Am încercat să nu facem gălăgie de dragul lui Elgin. Acesta aranjase să fie plecat, dar Louise credea că e acasă. Ne-am iubit în liniște și întuneric și, în timp ce mi-am trecut palma peste oasele ei, m-am întrebat ce-i va face timpul acestei piei, atât de nouă pentru mine acum. Oare peste o vreme acest trup n-avea să-mi mai lase o impresie atât de intensă? De ce trece ardoarea? Timpul ce te va veșteji pe tine mă va veșteji și pe mine. Vom cădea ca niște fructe coapte și ne vom rostogoli în iarbă împreună. Draga mea prietenă, lasă-mă să mă culc lângă tine, cu ochii la nori, până când ne va acoperi țărâna și nu vom mai fi.

A doua zi dimineață, ne-am întâlnit cu Elgin la micul dejun. A fost un adevărat șoc. Era la fel de alb la față cum îi era cămașa. Louise s-a strecurat la locul ei, în capătul mesei lungi. Mi-am luat o poziție neutră,

așezându-mă pe un scaun din mijloc. Mi-am uns o felie de toast cu unt și am mușcat. Sunetul a făcut să vibreze masa. Elgin s-a crispat.

— Chiar trebuie să faci atâta zgomot ?

— Scuze, Elgin, am spus, făcând firimituri pe fața de masă.

Louise mi-a întins ceainicul și a zâmbit.

— Ce ești așa fericită ? a zis Elgin. Nici tu n-ai dormit.

— Mi-ai spus că pleci și vii azi, a zis Louise cu blândețe.

— Am venit acasă. E casa mea. Am plătit pentru ea.

— E casa noastră și ți-am zis aseară c-o să fim aici.

— La fel de bine puteam să dorm la un bordel.

— Asta am și crezut c-o să faci, a spus Louise.

Elgin s-a ridicat și și-a aruncat șervetul pe masă.

— Sunt foarte obosit, dar am să mă duc la serviciu.

De munca mea depind viețile unor oameni și din cauza ta azi n-am să fiu în cea mai bună formă. Poți să te consideri o criminală.

— Pot, dar n-am s-o fac, a zis Louise.

L-am auzit zăngănindu-și bicicleta pe hol. Prin fereastra de la subsol, l-am văzut cum își leagă casca roz. Era un mare iubitor de ciclism, era de părere că îi face bine la inimă.

Louise rămăsese pierdută în gânduri. Am băut două cești de ceai, am strâns masa și tocmai mă gândeam să mă duc acasă când a venit în spatele meu, m-a înconjurat cu brațele și și-a lăsat bărbia pe umărul meu.

— Nu pot să trăiesc așa, a zis.

M-a rugat să aștept trei zile și mi-a promis că-mi trimite un mesaj imediat după aceea. Am încuviințat cu o privire de câine tembel și m-am întors în colțul meu. O iubeam dincolo de orice închipuire și mi-era

îngrozitor de frică. Mi-am petrecut următoarele trei zile încercând să găsesc logică în situația noastră, să construiesc un port în fața mării furioase, în care să mă pot adăposti pentru a admira peisajul. Nu era nici un peisaj, doar chipul lui Louise. M-am gândit la ea ca la ființa cea mai pasională de pe pământ, dincolo de orice rațiune. Nu știam niciodată ce va face în momentul următor. Încă îi mai îngreunam umerii cu toată povara spaimei mele. Încă mai voiam ca ea să fie conducătoarea expediției noastre. De ce mi-era atât de greu să accept că ne-am cufundat la fel de tare? Că ne-am cufundat ea în trupul meu, iar eu într-al ei? Destinul e un concept îngrijorător. Nu vreau ca tot ce fac să stea sub semnul sorții, vreau să pot alege. Dar poate că Louise a trebuit să fie cea aleasă. Dacă alegerea este atât de crudă, Louise sau nu Louise, atunci înseamnă că nu există nici o alegere.

În acea primă zi am stat în bibliotecă, lucrând la traducerile mele, dar notându-mi pe sugativă adevărata întrebare. Mi-era atât de frică, încât îmi era greață. Frică de faptul că s-ar putea să n-o mai văd niciodată. N-am să-mi încalc cuvântul. N-am să mă duc la telefon. Am aruncat o privire rapidă asupra șirului de capete studioase. Brunet, blond, cu părul alb, chel, cu perucă. Departe, la o masă, era o flacăra roșcat aprins. Știam că nu e Louise, dar nu-mi puteam lua ochii de la culoarea respectivă. Mă liniștea așa cum orice urs de pluș va liniști un copil care nu se află la el acasă. Nu era al meu, dar era ca și al meu. Dacă mijeam ochii, camera întreagă devenea roșie. Cupola era luminată în roșu. Mă simțeam ca o sămânță de rodie. Unii sunt de părere că rodia este adevăratul măr al Evei, fructul pântecului, chiar de-ar fi asta prețul pierzaniei, vreau să te gust.

— O iubesc, ce pot să fac ?

Domnul din fața mea, cu vestă tricotată, a ridicat privirea și s-a încruntat. Încălcasem regula și vorbisem cu glas tare. Și mai rău, vorbisem pentru mine. Mi-am adunat cărțile și am ieșit repede din încăpere, trecând pe lângă privirile suspicioase ale paznicilor și coborând treptele flancate de coloane de la British Museum. Am pornit spre casă, autosugestionându-mă că n-am să mai aud niciodată nimic de Louise. Va pleca în Elveția cu Elgin și vor face un copil. Cu un an în urmă, la rugămintea lui Elgin, Louise renunțase la slujbă, pentru a-și face o familie. Pierduse sarcina și nu mai avusese nici cea mai mică dorință de a mai încerca o dată. Mi-a spus că fusese extrem de fermă, nu mai dorește copii. Oare o credeam ? Îmi dăduse singurul motiv pe care îl cred.

Mi-a zis:

— Ar putea să semene cu Elgin.

Rațiunea. Mă aflu într-un coșmar stil Piranesi. Cărările logicii, pașii raționali nu duceau nicăieri. Mi-am lăsat mintea să mă poarte pe scări întortocheate din care se deschideau uși, ce dădeau spre nimic. Știam că problema mea era în parte legată de faptul că vechi răni din războaiele trecute reapăruseră la suprafață. La cea mai mică reeditare a situației pe care o trăisem cu Bathsheba, aș fi răspuns automat cu violență. Bathsheba îmi ceruse mereu timp să ia hotărâri definitive și, când venea clipa, se întorcea cu o listă de compromisuri. Louise, o știam, nu va face compromisuri. Va dispărea în neant.

Zece ani de căsnicie înseamnă o căsnicie destul de lungă. Nu sunt cea mai obiectivă persoană când vine vorba despre Elgin. Și, mai important, eu nu l-am

cunoscut niciodată pe celălalt Elgin, pe Elgin cel cu care se măritase. Nici o persoană pe care o iubise vreodată Louise nu putea fi lipsită de calitate, dacă aş crede acest lucru, ar însemna că nici eu nu am cine ştie ce calitate. Cel puţin, n-o strânsesem niciodată cu uşa, dându-i ultimatum să-l părăsească. Avea să fie exclusiv decizia ei.

Am avut odată un iubit căruia i se spunea Crazy Frank. Fusesse crescut de pitici, deşi el însuşi avea peste unu nouăzeci. Îşi iubea părinţii adoptivi şi-i purta pe fiecare pe câte un umăr. Când l-am cunoscut, la o expoziţie Toulouse-Lautrec de la Paris, exact asta făcea. Ne-am dus într-un bar, apoi în altul şi ne-am îmbătat foarte tare şi, în timp ce ne aflam într-un pat acoperit cu o cuvertură în ape dintr-o pensiune ieftină, mi-a povestit despre pasiunea lui pentru miniaturi.

— Dacă ai avea o statură mai mică, ai atinge perfecţiunea, mi-a zis.

L-am întrebat dacă-şi ia părinţii cu el peste tot şi mi-a spus că da. Nu le trebuia prea mult spaţiu, şi-l ajutau să-şi facă prieteni. Mi-a explicat că e foarte timid.

Frank avea o constituţie de taur, imagine pe care o întărea purtând inele mari de aur în sfârcuri. Din păcate, agăţase de inele şi un lanţ de verigi grele de aur. Efectul ar fi trebuit să fie unul de mare macho, dar, în realitate, aducea mai degrabă cu mânerul unei sacoşe Chanel.

Nu voia să se aşeze la casa lui. Ambiţia lui era să găsească o dană în orice port. Nu conta cum arăta cheiul. Frank credea că iubirea a fost inventată pentru a prosti lumea. El era adeptul teoriei sex şi prietenie.

— Nu se poartă toată lumea mult mai bine cu prietenii decât cu iubiții lor ?

M-a avertizat să nu mă îndrăgostesc niciodată, dar sfatul lui a venit cam târziu, pentru că mă îndrăgostisem deja de el. Era vagabondul perfect, într-o mână ținea bocceluța și cu cealaltă își lua rămas-bun. Nu rămânea nicăieri prea mult timp, în Paris a stat doar două luni. L-am implorat să se întoarcă în Anglia cu mine, dar a râs și mi-a zis că Anglia e pentru oamenii căsătoriți.

— Trebuie să fiu liber, mi-a zis.

— Dar îți iei părinții cu tine oriunde te duci.

Frank a plecat în Italia, iar eu m-am întors în Anglia. Două zile m-am dat de ceasul morții, pradă durerii, după care m-am gândit: Un bărbat cu părinți pitici. Asta îmi doream de la viață ? Un bărbat ale cărui bijuterii de pe piept zornăie când merge ?

Sunt mulți ani de-atunci, dar încă mă mai înroșesc de jenă când îmi amintesc. Sexul poate părea dragoste, ori poate vina este ceea ce mă face să numesc sexul dragoste. Am trecut prin atât de multe, că ar trebui să știi ce fac cu Louise. Ar fi trebuit să mă maturizez până acum. De ce mă simt oare ca o fecioară de la mânăstire ?

A doua zi a supliciului meu am luat cu mine la bibliotecă o pereche de cătușe și m-am prins cu ele de scaun. I-am dat cheia domnului în vestă tricotată și l-am rugat să mi le desfacă la ora cinci. I-am spus că am termen de predare, că, dacă nu-mi termin traducerea, un anume scriitor sovietic e în pericol de a i se refuza azilul politic în Marea Britanie. A luat cheia fără

să zică nimic, dar am remarcat că a dispărut de la locul său după aproximativ o oră.

Mi-am văzut de treabă, tăcerea concentrată din bibliotecă permițându-mi să uit măcar o vreme de gândurile legate de Louise. De ce mintea e incapabilă să-și hotărască singură subiectul de meditație? De ce atunci când dorim cu disperare să ne gândim la un lucru ne gândim invariabil la altul? Arcul gândurilor mele, obsesiv legate de Louise, mă absorbise cu totul, făcându-mă să uit de orice alte constructe. Îmi plac jocurile minții, lucrez ușor și repede. În trecut, oricare ar fi fost situația, am reușit să-mi găsesc pacea în muncă. Acum, această ușurință mă părăsise. Eram un huligan adolescent ce trebuia să fie ținut sub cheie.

Ori de câte ori îmi venea în minte cuvântul Louise, îl înlocuiam cu un zid de cărămidă. După câteva ore, nu mai aveam în minte nimic altceva decât ziduri de cărămidă. Mai rău, mâna stângă începuse să mi se umfle, cred că nu primea destul sânge, fiind legată cu cureaua de piciorul scaunului. Domnul cu pricina nu se vedea nicăieri. I-am făcut semn unui paznic și i-am adus la cunoștință în șoaptă ce problemă am. A revenit cu alt paznic și, împreună, mi-au ridicat scaunul și m-au scos, ca pe o canapea, afară din Sala de lectură de la British Library. Aduc pe această cale un omagiu oamenilor de cultură atât de preocupați de studiu. Nimeni dintre cei prezenți nu a ridicat măcar capul.

Odată ajunși în biroul supraveghetorului, am încercat să-i explic.

— Simpatizezi cu comuniștii? a zis.

— Nu, sunt doar un om care votează din când în când.

A pus să mi se desfacă legăturile și cătușele și m-a amendat pentru Deteriorare cu premeditare a unui scaun din Sala de lectură. Am încercat să-l fac să modifice în „deteriorare accidentală“, însă n-a fost de acord. Și-a îndosariat raportul cu un aer foarte solemn și mi-a spus că va trebui să-i predau legitimația de membru.

— Dar nu pot să vă dau legitimația. Din asta trăiesc.

— Ar fi trebuit să vă gândiți la asta înainte să vă legați cătușa de bunul Bibliotecii.

I-am dat legitimația și am primit în schimb un formular pentru cazul în care doresc să fac reclamație. Oare era posibil să decad mai tare ?

Răspunsul era da. Mi-am petrecut toată noaptea la pândă în fața casei lui Louise, ca un detectiv particular. Am văzut cum s-au stins luminile la o fereastră, apoi la altele. Oare se afla în patul lui ? Ce avea asta de-a face cu mine ? Mi-am imaginat un dialog schizofrenic cu mine la ceasurile târzii ale nopții, care a continuat până la orele mici ale dimineții, care se numesc așa pentru că inima se strânge cât un bob de mazăre și nu mai există nici un dram de speranță în ea.

Dimineață eram iar acasă, tremurând în ultimul hal. Faptul că tremuram m-a bucurat enorm, pentru că speram că este semnul unei febre incipiente. Dacă mă apuca un delir care să țină câteva zile, avea să mă doară mai puțin că m-a părăsit. Cu puțin noroc, puteam chiar să și mor. „Au mai murit oameni, și viermii i-au mâncat, dar nu din dragoste.“ Shakespeare nu avea dreptate, eram dovada vie a acestui fapt.

„Ar trebui să fii dovada moartă“, mi-am spus. „Dacă ești dovada vie, înseamnă că el e cel care are dreptate.“

M-am așezat să-mi scriu testamentul, prin care îi lăsam totul lui Louise. Eram în deplinătatea facultăților mele mintale și trupești ? Mi-am luat temperatura. Nu. M-am uitat la mine în oglindă. Nu. Mai bine să mă duc la culcare, să trag draperiile și să scot sticla de gin.

Așa m-a găsit Louise la ora șase seara a celei de-a treia zile. Îmi telefonase întruna de la prânz, dar fusesem prea mangă s-o aud.

— Mi-au retras legitimația, i-am zis când am văzut-o.

Am izbucnit în lacrimi și m-am culcușit în brațele ei, bolborosind cuvinte fără de-nțeles. Tot ce-a putut face a fost să mă bage în baie, să mă spele și să-mi dea un somnifer. În aburul minții mele tot mai încețoșate am auzit-o spunând „N-am să te părăsesc niciodată“.

Nimeni nu știe ce forțe atrag doi oameni unul către altul. Există o sumedenie de teorii: astrologie, chimie, nevoia reciprocă, impulsul biologic. Revistele și manualele lumii îți spun cum să-ți alegi partenerul perfect. Agențiile matrimoniale subliniază latura științifică a abordării lor, deși, la drept vorbind, faptul că ai un computer nu te face mare savant. Vechea muzică romantică e cântată acum în stil digital, modern. De ce să te lași la voia întâmplării când te poți lăsa pe mâna științei ? În foarte scurt timp, abordarea de tip pseudo-laborator a cuplării pe baza detaliilor va face loc unui experiment real, ale cărui rezultate, oricât de neobișnuite ar fi, vor rămâne controlabile. Sau cel puțin așa susțin ei. (Vezi diviziunea atomului, terapia genetică, fertilizarea in vitro, hormonii de creștere, chiar și umila rază catodică pentru afirmații similare.) Nu contează. Realitatea Virtuală e tot mai aproape.

În prezent, pentru a intra într-o lume virtuală trebuie să-ți pui o ditamai cască de scafandru, de genul celor care se purtau în anii '40 și o mănușă specială destul de asemănătoare cu mănușa groasă de grădinărit. Echipat în acest fel, poți intra într-un monitor de 360° cu program tridimensional, sunet surround și obiecte solide pe care le poți ridica și mișca. Nu vei mai urmări un film dintr-o perspectivă fixă, este un decor de film pe care-l poți explora, îl poți chiar modifica dacă nu-ți place. Atât cât te ajută simțurile să percepi, te afli într-o lume reală. Faptul că ai o cască de scafandru și o mănușă de grădinărit nu va avea nici o importanță.

Peste puțin timp, echipamentul va fi înlocuit de o încăpere în care poți intra ca în oricare alta. Cu singura diferență că va fi un spațiu inteligent. Camera va fi o lume virtuală după placul tău, de la un perete la altul. Dacă dorești, vei putea trăi toată ziua și toată noaptea într-o lume creată pe computer. Vei putea face proba unei vieți Virtuale cu o persoană Virtuală. Vei putea intra în casa ta Virtuală și vei putea face treburi casnice Virtuale, vei putea adăuga un copil sau doi și, dacă vrei, vei putea afla dacă preferi să fii gay. Sau să alegi celibatul. Ori heterosexualitatea. De ce să mai aștepti, când ai putea simula?

Și sexul? Sigur. Teledildonics e cuvântul. Îți vei putea conecta teleprezența la rețeaua de ghemuri de miliarde de fibre optice care traversează lumea și te vei putea alătura partenerului tău în Virtualitate. Fiecare din voi va purta un costum mulat făcut din mii de detectori minusculi pe centimetru pătrat. Grație rețelei de fibre optice, acestea vor primi și vor transmite

senzația atingerii. Epiderma Virtuală va fi la fel de sensibilă ca și stratul exterior al pielii tale.

Însă eu, oricât de retrograd ar părea, prefer să te țin în brațe și să mă plimb cu tine prin umezeala unei pajiști englezești adevărate, într-o ploaie englezească adevărată. Prefer să străbat toată lumea ca să te am lângă mine decât să zac acasă, formând numărul teleprezenței tale. Oamenii de știință spun că pot să aleg, dar ce putere am asupra celorlalte invenții ale lor? Viața mea nu îmi aparține, în curând va trebui să țin cu dinții de realitatea mea. Ludit? Nu, nu vreau să distrug mașinile, dar nu vreau nici ca mașinile să mă distrugă pe mine.

August. Strada ca o plită încinsă pe care ne coacem. Louise m-a adus la Oxford ca să scăpăm de Elgin. Nu mi-a spus ce s-a întâmplat în cursul celor trei zile, și-a ținut secretul ca un spion din timpul războiului. Zâmbea calm, o agentă sub acoperire perfectă. N-aveam încredere în ea. Credeam că vrea să-mi dea papucii, că se împăcase cu Elgin și că îl implorase să-i lase această zi de sărbătoare romano-catolică pentru a ieși din toată povestea asta, cu un frison de regret. Îmi simțeam pieptul greu, de parc-aș fi avut în el bolovani.

Ne-am plimbat, am înotat în râu, am citit spate în spate, cum fac îndrăgostiții. Am vorbit întruna despre absolut totul în afară de noi. Ne aflam într-o lume virtuală în care unicul tabu era viața reală. Însă, într-o viață Virtuală reală, aș fi putut să-l iau ușor pe Elgin de-o aripă și să-l elimin definitiv din cadru. Îl vedeam cu coada ochiului așteptând, așteptând. Elgin clocea viața până când o simțea mișcând.

Ne aflam în camera noastră cu chirie, iar ferestrele erau larg deschise să se facă puțin curent, să putem respira. Afară, zgomotele intense ale verii: strigăte de pe stradă, pocnetul unei mingi de crichet, râsete subite și neterminate și, deasupra noastră, Mozart la un pian cu reverberații metalice. Un câine, ham ham ham, alergându-l pe tipul care tunde iarba. Stăteam cu capul pe burta ta și-ți auzeam prânzul în drum spre măruntaie.

Mi-ai zis:

— O să plec.

M-am gândit, Da, sigur că da, o să te întorci înapoi în cochilia ta.

Mi-ai spus:

— O să-l părăsesc fiindcă dragostea mea pentru tine face din orice altă viață o minciună.

Am ascuns aceste cuvinte în căptușeala hainei. Le-am scos acum afară, ca un hoț de bijuterii care-și admiră prada atunci când nu-l vede nimeni. Scrisul a rămas la fel, n-a pălit. Nimic legat de tine n-a pălit. Încă ești culoarea sângelui meu. Ești sângele meu. Când mă uit în oglindă, nu chipul meu e cel pe care-l văd. Trupul tău de două ori. O dată tu, o dată eu. De unde pot și care ești tu și care sunt eu?

Ne-am întors acasă în apartamentul meu și tu nu ți-ai adus nimic în această altă viață a ta decât hainele de pe tine. Elgin a insistat să nu iei nimic până când nu cădeți de acord asupra motivelor de divorț. Tu îi ceruseși să divorțeze de tine pentru Adulter, iar el insistase că e vorba de Comportament Inadecvat.

— Asta o să-i mai dregă puțin imaginea, ai zis. Adulterul e pentru încornorați. Comportamentul Inadecvat e pentru martiri. O nevastă nebună e mai bună decât o nevastă rea. Ce-o să le spună prietenilor?

Nu știu ce le-a spus prietenilor, dar știu ce mi-a spus mie. Louise și cu mine trăiserăm împreună într-o stare de fericire totală, vreme de cinci luni. Era perioada Crăciunului și ne decoraserăm apartamentul cu ghirlande de ilice și iederă pe care le culeserăm din pădure. Aveam foarte puțini bani; eu nu mai tradusesem cât ar fi trebuit, iar Louise nu putea reîncepe să lucreze decât după Anul Nou. Își găsisse un post de profesoară de istoria artei. Nimic nu conta pentru noi. Eram niște ființe jignitor de fericite. Cântam, ne jucam și ne plimbam kilometri întregi uitându-ne la clădiri și la oameni. În mâinile noastre căzuse o comoară, ea era comoara mea, iar eu, comoara ei.

Îmi amintesc acele zile cu o limpezime de cristal. În funcție de lumina în care le privesc, ele reflectă o altă culoare. Louise în rochia ei albastră adunând conuri de brad în fustă. Louise pe fundalul cerului violet, arătând ca o eroină prerafaelită. Verdele crud al noii noastre vieți și ultimii trandafiri galbeni din noiembrie. Culoarele se înceteșează și tot ce văd e chipul ei. După care îi aud glasul hotărât și egal:

— N-am să te părăsesc niciodată.

Era ajunul Crăciunului și Louise s-a dus să-și vadă mama, care îl urâse întotdeauna pe Elgin, până în clipa în care Louise i-a spus că divorțează de el. Louise spera că perioada sărbătorilor îi va purta noroc, așa că, atunci când au răsărit stelele, clare și strălucitoare, s-a înfășurat mai bine în clăia de păr și a pornit. I-am făcut cu mâna surâzând, ce frumos i-ar fi stat în stepele Rusiei.

Tocmai când voiam să închid ușa, o umbră s-a apropiat de mine. Era Elgin. Nu voiam să-l invit înăuntru, dar mă ținutua amenințător cu privirea, cu o veselie forțată. Am simțit cum mi se ridică niște țepi ca de arici

la ceafă. M-am gândit că, de dragul lui Louise, trebuie să termin cât mai repede cu povestea asta.

I-am turnat ceva de băut și a început să vorbească în gol, până când n-am mai putut suporta. L-am întrebat ce vrea. Era în legătură cu divorțul?

— Într-un fel, mi-a spus zâmbind. Cred că ar trebui să știi ceva. Ceva ce probabil Louise nu ți-a spus.

— Louise îmi spune tot, am zis cu răceală. Și eu ei.

— Foarte emoționant, mi-a replicat cu ochii la gheața din pahar. Atunci știi și că are cancer, nu?

La trei sute de kilometri altitudine nu există gravitație. Legile mișcării sunt suspendate. Ai putea face tumbe cu încetinitorul, ți-ai putea lăsa toată greutatea să plutească în imponderabil, fără să cazi. Stând pe spate, pedalând în aer, ai observa că picioarele ți-au ajuns lângă cap. Te întinzi încet-încet, alungindu-te, articulațiile îți scapă din lăcașurile lor obișnuite. Nu există nici o legătură între umărul și brațul tău. Te vei rupe os cu os, te vei desprinde de ceea ce ești, plutești în derivă, centrul tău nu te mai poate ține.

Unde mă aflu? Nu recunosc nici un obiect. Nu este lumea pe care o cunosc, bărcuța pe care-am aranjat-o și dichisit-o. Ce e acest spațiu în *slow-motion*, în care brațul meu se mișcă în sus și-n jos ca într-o parodie a lui Mussolini? Cine e acest bărbat cu ochi scăpărători, a cărui gură deschisă e ca o cameră de gazare și ale cărui cuvinte mușcătoare și pline de ură le simt în gâtlee și în nări? În cameră miroase urât. A năvălit o duhoare. Mă otrăvește, iar eu nu pot fugi. Picioarele nu vor să mă asculte. Unde este balastul familiar al propriei vieți? Mă lupt din adâncul neputinței mele,

fără speranță. Mă încleștez, dar îmi fuge pământul de sub picioare. Vreau să mă apuc de ceva solid, dar nu e nimic solid aici.

Faptele Elgin. Faptele.

Leucemie.

De când?

De aproximativ doi ani.

Nu e bolnavă.

Nu încă.

Ce fel de leucemie?

Leucemie cronică, limfocitică.

Arată bine.

E posibil ca pacientul să nu prezinte simptome o perioadă de timp.

Se simte bine.

I-am făcut o analiză de sânge după prima sarcină pierdută.

Prima sarcină?

Era îngrozitor de anemică.

Nu înțeleg.

E o boală rară.

Nu e bolnavă.

I-au crescut nodurile limfatice.

O să moară?

Și-au pierdut elasticitatea, dar nu sunt dureroase.

O să moară?

Splina nu i s-a mărit deloc. Asta e bine.

O să moară?

Are prea multe celule albe T.

O să moară?

Depinde.

De ce anume?

De tine.

Vrei să spui că pot s-o îngrijesc ?

Vreau să spun că singurul care poate s-o îngrijească sunt eu.

Elgin a plecat și m-am așezat sub brad, cu ochii la îngerii ce se clătinau ușor și la lumânările din zahăr de orz. Planul lui era simplu: dacă Louise se întorcea la el, el avea să-i ofere îngrijirea pe care banii n-o pot cumpăra. O lua cu el în Elveția, unde putea avea acces la cea mai nouă tehnologie medicală. Ca simplă pacientă, oricât de bogată ar fi fost, n-ar fi avut parte de așa ceva. Ca soție a lui Elgin însă, acest lucru era posibil.

Tratamentul cancerului este brutal și toxic. În mod normal, Louise avea să fie supusă unui tratament cu steroizi în doze masive, pentru a se induce remisia. Când splina avea să i se mărească, putea să facă terapie cu radiații sau chiar splenectomie. În acel moment avea să sufere de anemie severă, cu echimoze și sângerare, de o stare de extenuare cronică și durere aproape neîntreruptă. Avea să fie constipată. Avea să vomite și să aibă o stare permanentă de greață. În cele din urmă, chimioterapia avea să-i afecteze grav măduva spinării. Avea să fie foarte slabă, fata mea frumoasă, slabă și obosită și pierdută. Nu există nici un leac pentru leucemia cronică limfocitică.

Louise s-a întors acasă cu chipul strălucitor de ger. Obrajii îi radiau și, când m-a sărutat, buzele îi erau ca de gheață. Și-a băgat mâinile înghețate sub cămașa mea și le-a ținut pe spatele meu, ca două fiare înroșite. Pălăvrăgea veselă despre frig și stele, despre cât de

senin e cerul și cum atârnă luna ca un țurțure de acoperișul lumii.

Nu voiam să plâng, voiam să vorbesc cu ea cu calm și blândețe. Dar am izbucnit în plâns, lacrimi fierbinți au căzut pe pielea ei rece, opărind-o cu deznădejdea mea. Nefericirea e egoistă, tristețea e egoistă. Pentru cine sunt aceste lacrimi? Probabil că altfel nu se poate.

— Elgin a fost aici, am spus. Mi-a spus că ai cancer al sângeului.

— Nu e grav.

A spus-o pe un ton grăbit. Ce se aștepta să fac?

— Cancerul nu e grav?

— Nu am nici un simptom.

— De ce nu mi-ai spus? Nu puteai să-mi spui?

— Nu e grav.

Pentru prima oară, între noi s-a lăsat tăcerea. În clipa asta, vreau să-mi vărs mânia pe ea. Mă sufocam de furie.

— Așteptam rezultatele. Am mai făcut niște teste. Încă n-am primit rezultatele.

— Elgin le cunoaște, spune că nu vrei să știi.

— N-am încredere în Elgin. Vreau să aflu și părerea altor specialiști.

O priveam țintă cu pumnii atât de încleștați, că aproape îmi intrau unghiile în carne. Când m-am uitat la ea, am văzut chipul pătrășos, încadrat de ochelari, al lui Elgin. Nu buzele arcuite ale lui Louise, ci gura lui triumfătoare.

— Vrei să-ți povestesc? mi-a zis Louise.

În ceasurile târzii ale nopții, până când cerul a devenit negru-albăstriu, apoi cenușiu ca perla, până când soarele slab al iernii și-a trimis razele spre noi, nu ne-am desprins din îmbrățișare, sub pledul de călătorie

ce ne acoperea, și ea mi-a spus de ce se teme, iar eu i-am spus temerile mele. Nu voia să se întoarcă la Elgin, era cât se poate de categorică. Știa foarte multe despre această boală, iar eu aveam să aflu în timp. Aveam s-o înfruntăm împreună. Cuvinte curajoase, liniștitoare și pentru ea, și pentru mine, și aveam mare nevoie de alinare în acea cămăruță înghețată în care ne puneam la cale noua etapă de viață, în acea noapte. Plecam la drum fără nimic, iar Louise era bolnavă. Era sigură că toate costurile pot fi acoperite din pensia alimentară pe care avea s-o obțină în urma divorțului. Eu nu aveam această certitudine, dar mă copleșiseră prea tare oboseala și ușurarea pentru a mai insista. Ne deschiseserăm din nou sufletul, și asta era de-ajuns.

A doua zi, când Louise era plecată, m-am dus la Elgin. Părea că mă așteaptă. Ne-am dus în biroul lui. Avea un nou joc pe ecranul computerului. Se numea LABORATORUL. Un om de știință bun (jucat de operator) și unul rău (jucat de computer) se luptă pentru a crea prima roșie transgenetică a lumii. Roșia, implantată cu gene umane, se va transforma într-un sendviș, în sos ori topping de pizza, cu până la trei ingrediente suplimentare. Dar este oare etic?

— Vrei să joci? mi-a zis.

— Am venit să vorbim despre Louise.

Expusese rezultatele testului ei pe toată masa. Prognoza era de aproximativ o sută de luni. Mi-a subliniat faptul că îi e ușor lui Louise să fie nepăsătoare în legătură cu starea ei atâta timp cât se simte bine și în formă, dar asta se va schimba când va începe să-și piardă forțele.

— Dar de ce s-o tratăm ca pe o invalidă înainte să fie invalidă?

— Dacă începem tratamentul acum, există o șansă ca boala să fie stopată. Cine știe?

A ridicat din umeri, mi-a zâmbit și a apăsas în treacăt câteva taste ale computerului. Roșia a rânjit.

— Nu știi sigur?

— Cancerul e o boală imprezibilă. E vorba de faptul că organismul se atacă singur. Încă nu înțelegem asta. Știm ce se întâmplă, dar nu și de ce se întâmplă sau cum să împiedicăm acest lucru.

— Înseamnă că nu-i poți oferi nimic lui Louise.

— În afara vieții.

— Nu vrea să se întoarcă la tine.

— Nu crezi că nu mai sunteți, nici tu, nici ea, la vârsta viselor romantice?

— O iubesc.

— Atunci salveaz-o.

S-a așezat în fața computerului. Era semnul că întrevăderea noastră luase sfârșit.

— Problema e, a zis, că dacă aleg gena greșită, o să fiu împrășcat din cap până-n picioare cu sos de roșii. Asta-i problema.

Dragă Louise,

Te iubesc mai mult decât viața însăși. N-am cunoscut niciodată o fericire mai mare decât cea alături de tine. Nici nu am știut că e posibilă o asemenea fericire. Poate dragostea să aibă consistență? Pentru mine, este ceva palpabil, sentimentele dintre noi le cântăresc în palme așa cum îți cântăresc capul când ți-l țin în mâini. Mă agăț de dragoste așa cum se agăț un alpinist de frânghie. Știam că drumul nostru va fi greu de urcat, dar nu m-am gândit că vom ajunge la o stâncă atât de

abruptă. Am putea s-o urcăm, știu asta, dar tu vei fi cea care va duce tot greul.

În seara asta am să plec, nu știu unde, tot ce știu e că nu mă voi mai întoarce. Nu trebuie să pleci din apartament; am făcut aranjamentele necesare. Vei fi în siguranță în casa mea, dar nu și în brațele mele. Dacă rămân, tu vei fi cea care se va chinui în ghearele durerii, fără ajutor. Nu vreau să plătești cu viața dragostea noastră. N-aș putea suporta. Dacă aș putea să fac schimb, mi-aș da cu mare bucurie viața în schimbul vieții tale. Ai venit la mine cu hainele de pe tine, a fost destul. Gata, Louise. Nu mai vreau să-mi dai nimic. Mi-ai dat deja totul.

Te rog du-te cu Elgin. Mi-a promis să-mi spună ce faci. Mă voi gândi la tine în fiecare zi, de multe ori pe zi. Trupul meu are imprimat peste tot desenul mâinii tale. Pielea ta e și a mea. M-ai descifrat, și acum sunt ușor de citit. Mesajul este unul foarte simplu: dragostea mea pentru tine. Vreau să trăiești. Iartă-mi greșelile. Iartă-mă.

Mi-am făcut bagajul și am luat trenul până în Yorkshire. Mi-am acoperit urmele, ca Louise să nu mă poată găsi. Mi-am luat lucrările curente și niște bani care-mi rămăseseră după ce plătisem ipoteca pe un an, suficienți cât să-mi ajungă pentru câteva luni. Mi-am găsit o locuință minusculă și o casuță poștală pentru editorii mei și o cunoștință s-a oferit să mă ajute. M-am angajat într-un bar cu vin scump. Un bar-restaurant creat pentru noii refugiați, care considerau că peștele cu cartofi prăjiți sunt pentru clasa de jos. Serveam cartofi prăjiți cu limbă de mare, care nu văzuse niciodată o stâncă. Serveam crevete atât de

înghețate, că uneori le luam din greșeală drept cuburi și le scăpam în câte o băutură. „E o nouă modă, domnule. Scotch cu gheață à la crevete.“ După asta, toată lumea a vrut așa ceva.

Slujba mea consta în a livra pahare de Frascati ca aperitiv la măsuțele elegante și a lua comanda pentru meniu. Acesta putea fi Mediteranean Special (pește și cartofi prăjiți), Pavarotti Special (pizza și cartofi prăjiți), Olde Englyshhe Special (cârnați cu cartofi prăjiți) și Lovers Special (coaste slabe pentru două persoane cu cartofi prăjiți și oțet aromat). Aveam și un meniu à la carte, dar nimeni nu știa pe unde e. Întreaga noapte, ușa batantă, frumos capitonată cu postav verde, se deschidea și se-nchidea, oferind privirii, câte o fracțiune de secundă, doi bucătari-șefi cu bonete ca niște turle.

— Mai fă-te c-o pizza-ncoa', Kev.

— Tipa mai vrea niște porumb dulce.

— Atunci dă-ne desfăcătorul de conserve.

Clinchetele ce veneau non-stop dinspre cuptoarele cu microunde puse unul peste altul precum un terminal de la NASA erau înăbușite de duduțul hipnotic al boxelor din bar. Nimeni nu întreba niciodată cum îi e pregătită mâncarea și, dacă ar fi făcut-o, ar fi fost liniștit imediat cu o poză a bucătăriei, semnată de bucatarul-șef. Nu era bucătăria noastră, dar ar fi putut foarte bine să fie. Pâinea era atât de albă că strălucea.

Am cumpărat o bicicletă pentru a străbate cei treizeci și ceva de kilometri până la cocioaba mea închiriată. Voiam să nu mai fiu în stare să gândesc de oboseală. Și totuși, la fiecare învârtire a roții mă gândeam la Louise.

Căsuța mea avea o masă, două scaune, un preș de cordele și un pat cu saltea vai mama ei. Dacă aveam nevoie de căldură, tăiam lemne și făceam focul. Căsuța era de mult timp abandonată. Nimeni nu voia să locuiască în ea și nimeni altcineva n-ar fi fost atât de idiot s-o închirieze. Nu exista telefon, iar baia trona în mijlocul camerei parțial despărțită de un perete. Curentul vâjâia printre scândurile vechi ale obloanelor. Dușumeaua scârțâia ca un decor de groază din filmele Hammer¹. Era murdar, deprimant și ideal. Proprietarii erau de părere că sunt o ființă complet descrierată. Asta și sunt.

Lângă foc se afla un fotoliu unsuros, un fotoliu surpat sub husele tocite, ca un bătrân în costumul din vremurile bune. Aș vrea să mă așez în el și să nu trebuiască să mă mai ridic niciodată. Vreau să putrezesc aici, să mă scufund încet în materialul în culori șterse, să dispar printre trandafirii veștejiți. Dacă v-ați uita prin ferestrele jengoase mi-ați vedea peste spătar creștetul capului. Mi-ați vedea părul rărit, albit, dus. Capul morții pe fotoliu, scaunul de trandafiri din grădina fără viață. Ce rost are mișcarea, atunci când mișcarea înseamnă viață, iar viața înseamnă speranță? Eu nu am nici viață, nici speranță. Mai bine să cad fărămițe asemenea lambriurilor părginite din jur, mai bine să mă preschimb în pulbere, iar aceasta să fie trasă în piept de nările cuiva. În fiecare zi, îi inspirăm pe cei ce nu mai sunt.

Care sunt însușirile organismelor vii? La școală, la biologie, mi s-a spus că ar fi următoarele: excreția, creșterea, iritabilitatea, locomoția, reproducerea, nutriția

¹ Hammer Films, companie britanică independentă creată în 1934, care și-a pus amprenta asupra stilului filmelor de groază produse în anii '50 și '60 în Anglia.

și respirația. Nu mi se pare o listă prea plină de viață. Dacă doar atâta înseamnă să fii un organism viu, prefer să fiu unul mort. Cum rămâne cu cealaltă trăsătură dominantă a tuturor organismelor umane vii, și anume dorința de a fi iubit? Nu, nu intră la capitolul Reproducere. Nu am nici cea mai mică dorință de a mă reproduce, și tot tânjesc după dragoste. Reproducere. Sufragerie ultralustruită stil Queen Anne, aproape ca de cristal. Lemn veritabil. Asta e ceea ce-mi doresc? Familia model, doi plus doi într-un cămin ușor de asamblat. Nu vreau o machetă¹, vreau originalul, în mărime naturală. Nu vreau să mă reproduc, vreau să fac ceva cu totul și cu totul nou. Să mă lupt cu ajutorul cuvintelor, însă mi-a pierit orice dorință de luptă.

Am încercat să fac puțină curățenie. Am tăiat niște iasomie de iarnă din grădina sălbatică și am adus-o în casă. Arăta ca o călugăriță într-o mahala. Am cumpărat un ciocan și niște plăci de pal și am peticit zonele cele mai jalnice. Am făcut-o în așa fel încât să pot să stau lângă foc, fără să simt vântul. A fost o mare realizare. Mark Twain și-a construit o casă cu o fereastră în spatele căminului, ca să poată vedea cum cade zăpada deasupra flăcărilor. Aveam o gaură prin care intra ploaia, dar aveam și o viață în care intra ploaia.

La câteva zile după ce m-am mutat aici, am auzit afară un țipăt șovăielnic. Un sunet ce ar fi trebuit să fie arogant și înfumurat, dar n-a fost chiar așa. Mi-am pus cizmele, am luat o lanternă și am ieșit în curte, împletcindu-mă prin mazăga de ianuarie. Noroiul era adânc și vâscos. Ca să văd poteca spre casă, trebuia s-o

1 Autoarea folosește omonimia cuvântului *model*, care înseamnă atât model, cât și machetă.

împrospătez în fiecare zi cu cenușă. Cenușa se amestecase cu nămol, rigola era chiar lângă casă, până în fața ușii. La cea mai mică pală de vânt, țiglele acope-rișului cădeau.

Lipit de zidul casei, dacă niște cărămizi de-a valma și pline de igrasie, ținute împreună doar de licheni pot fi numite zid, se afla un pisic slab și jigărit. Mă privea cu niște ochi în care am citit un amestec de speranță și de spaimă. Era ud și tremura. Fără nici o ezitare, m-am aplecat și l-am luat de ceafă, așa cum mă luase și pe mine Louise.

În lumină, am văzut că și eu, și pisoiul arătam groaznic. Oare când făcusem baie ultima oară? Hainele mele aveau un miros greu, pielea îmi era neagră. Părul îmi cădea în lațe înfrânte. De pe blana pisicului se prelingeau picături de ulei, iar de burtă îi atârna un strat de noroi întărit.

— E noaptea în care facem baie în Yorkshire, am zis și l-am dus în cada veche și obosită de email, așezată pe trei picioare cu gheare. În locul celui de-al patrulea picior, se afla o biblie. „Stânca veacurilor s-a despicat pentru mine. Lasă-mă să m-ascund în tine.“ M-am năpustit asupra boilerului, obligându-l să revină la viață, cu o serie de țipete, rugăminți, chibrituri și flăcări de brichetă. În cele din urmă, a început să huruie și să scuipe, împrôșcând cu nori de aburi urât mirositori în baia scorojită. Pisicul mă privea cu ochi îngroziți.

Ne-am dat jos stratul profund de jeg, și eu, și el, după care l-am învelit într-un prosop de mâini, iar eu m-am înfofolit în singurul articol de îmbrăcăminte de lux, un prosop de baie pufos. Avea căpșorul mic, cu blana strâns lipită de craniu. Avea o crestătură la exteriorul unei urechi și o cicatrice urâtă peste un ochi.

Îmi tremura în brațe, deși îi povesteam blând despre castronul cu lapte care îl așteaptă. Mai târziu, în patul șubred, îngropat sub o pilotă atât de veche, încât puful din ea nu se mai mișca atunci când o scuturam, un motănel cu burtica plină a învățat să toarcă. A dormit toată noaptea pe pieptul meu. Eu n-am prea dormit. Am încercat să stau de veghe până târziu, până am ajuns într-o stare de oboseală atât de profundă încât să pot trece peste somnul din zori cu vise al celui care are multe de ascuns. Există oameni care se înfometează în timpul zilei ca să aibă surpriza de a afla că, în timpul nopții, trupurile lor n-au putut îndura pedeapsa și au dat iama în frigider, s-au năpustit asupra hălților de carne crudă, au băgat în ei mâncare de pisică, hârtie igienică, orice, pentru a-și satisface nevoia.

A dormi cu Louise fusese o plăcere care adesea ducea la sex, dar era și o plăcere în sine. Căldura blândă, delicioasă a corpului ei, temperatura pielii ei, potrivită cu a mea. Mă îndepărtam de ea doar ca, peste câteva ore, să mă întorc iar și să mă mulez pe curba spinării ei. Mirosul ei. Mirosul ei aparte, de Louise. Părul ei. O pătură roșie deasupra noastră. Picioarele ei. Nu și le rădea atât de des încât să fie perfect catifelate. Îmi plăcea asprimea asta abia simțită, momentul când firele de păr se pregăteau să crească la loc. Nu le lăsa să apară, așa că nu le-am descoperit niciodată culoarea, dar le-am simțit cu tălpile, coborând cu ele pe gamba ei, pe oasele lungi ale picioarelor ei, bogate în măduvă. Măduvă în care se formează celulele de sânge, albe și roșii. Roșu și alb, culorile lui Louise.

În cărțile despre cum să faci față despărțirilor, ți se spune să dormi cu o pernă lângă tine. Un fel de nevastă olandeză, care în zonele tropicale denumește

un căpătâi de bambus ținut între picioare pentru a feri de umezeală cearșaful, un fel de nevastă olandeză. „Perna te va alina în ceasurile lungi de insomnie. Dacă adormi, vei beneficia la modul inconștient de prezența ei. Dacă te trezești, patul ți se va părea mai puțin mare și vei simți mai puțin singurătatea.“ Cine scrie cărțile astea? Oare ei, acești experți îngrijorați și liniștiți, chiar cred că doi coți de umplutură învelită în bumbac vor alina o inimă frântă? Nu vreau nici o pernă, vreau să-ți simt trupul respirând și mișcător. Vreau să mă ții de mână în întuneric, vreau să mă rostogolesc spre tine și să mă împing în tine. Când mă duc la culcare noaptea, patul e cât un întreg continent. E un spațiu alb nesfârșit, în care nu te voi găsi. Îl străbat centimetru cu centimetru, însă tu nu ești aici. Nu e un joc, n-o să sari cine știe de unde, ca să mă iei prin surprindere. Patul e gol. Sunt în pat, însă patul e gol.

I-am pus pisoiului numele Hopeful¹, pentru că în prima zi mi-a adus un iepure și l-am mâncat cu linte. În ziua aceea, am putut să-mi văd de traducere și, când m-am întors de la bar, Hopeful mă aștepta lângă ușă cu urechea ridicată și cu o privire atât de nerăbdătoare, că pentru o clipă, o singură clipă clară, am uitat ce-am făcut. A doua zi m-am dus cu bicicleta la bibliotecă, însă, în loc să mă duc la secția de literatură rusă, așa cum avusesem de gând, m-am dus la cărțile medicale. A început să mă obsedeze anatomia. Dacă nu mi-o puteam scoate din minte pe Louise, aveam să mă scufund în ea. În miezul limbajului clinic, dincolo de privirea puțin îmbietoare a sinelui sugând, asudând, lacom, defecator, am găsit o poezie de dragoste pentru

1 Plin de speranță.

Louise. Aveam să continui să mă afund în cunoașterea ei, mai intim decât îi cunoscusem fiecare centimetru de piele și de păr și fiecare inflexiune a vocii după care tânjeam atât de mult. Ale mele aveau să fie plasma ei, splina ei, lichidul ei sinovial. Aveam s-o recunosc chiar și atunci când corpul ei avea să înceteze să mai lupte.

CELULELE, ȚESUTURILE,
SISTEMELE
ȘI CAVITĂȚILE CORPULUI

MULTIPlicAREA CELULELOR PRIN INTERMEDIUL MITOZEI ARE LOC ÎN DECURSUL ÎNTREGII VIEȚI A INDIVIDULUI. EA SE DESFĂȘOARĂ ÎNTR-UN RITM MAI ALERT PÂNĂ LA FINALIZAREA PROCESULUI DE CREȘTERE. DUPĂ ACEEA, NOI CELULE SE FORMEAZĂ PENTRU A LE ÎNLOCUI PE CELE CARE AU MURIT. CELULELE NERVOASE SUNT O EXCEPȚIE. ATUNCI CÂND MOR, NU SUNT ÎNLOCUITE DE ALTELE.

În lăcașurile tainice ale timusului ei, Louise proliferază. Pentru a-i fi loială, biologia depinde de ritmul regulat, însă celulele albe i s-au întors împotriva. Nu ascultă de reguli. Dau năvală în fluxul ei sangvin, răsturnând ordinea pașnică ce domină splina și intestinul. Limfa se umflă, mândră, în noduri. Altădată, sarcina acestora era cea de a-i feri corpul de dușmanii din afară. Erau imunitatea ei, pavăza ei împotriva infecțiilor. Acum, ei sunt dușmanii din interior. Forțele de securitate s-au răsculat. Louise este victima unei lovituri de stat.

Mă vei lăsa să mă strecor în tine, să stau de pază, să-i prind în capcană atunci când vin după tine? De ce nu le pot zăgăzui marea oarbă ce-ți întinează sângele? De ce nu sunt lacăte la porțile venei tale porte? Interiorul trupului tău e nevinovat, nimic nu l-a învățat să se teamă. Vasele tale arteriale au încredere în ceea

ce transportă, nu verifică încărcătura pe care o trimit în sânge. Ești plină, ești pe punctul de a da pe-afară, dar paznicul doarme și înăuntru are loc un măcel. Cine vine? Să-mi ridic lanterna. E doar sângele; celulele roșii cară oxigen spre inimă, trombocitele asigură coagularea adecvată. Celulele albe, de tipul B și T, doar câteva, ca întotdeauna, trec mai departe fluierând.

Corpul cel fidel a făcut o greșală. Nu e momentul acum pentru ștampilat pașapoarte și privit cerul. Din spate se apropie alte câteva sute. Multe sute în plus, înarmate până în dinți pentru o sarcină ce nu e deloc necesară. Nu e necesară? Atunci de ce s-au înarmat în halul ăsta?

Iată-le că vin, năpustindu-se în fluxul sangvin, puse pe hartă. Nu au cu cine să se războiască decât cu tine, Louise. Tu ești acum corpul străin.

ȚESUTURILE, CA DE EXEMPLU CEL CARE CĂPTUȘEȘTE CAVITA-
TEA BUCALĂ, POT FI VĂZUTE CU OCHIUL LIBER, ÎNSĂ MILIOA-
NELE DE CELULE CE COMPUN ȚESUTURILE SUNT ATÂT DE MICI,
ÎNCÂT NU POT FI VĂZUTE DECÂT LA MICROSCOP.

Ochiul liber. De câte ori m-am bucurat de prive-
liștea oferită de tine, cu ochiul meu liber și lasciv. Te-am văzut dezbrăcată, aplecată să te speli, ți-am văzut
spinarea arcuită, pântecul athletic, arcuit și el. Te-am
avut sub mine pentru a te examina atent, am văzut
cicatricile dintre coapsele tale, acolo unde ai căzut în
sârmă ghimpată. Arăți de parcă un animal și-ar fi înfipt
ghearele în tine, ți-ar fi sfâșiat pielea cu gheare de oțel,
marcându-și violent teritoriul.

Am ochi căprui, ce-au zăbovit în zbor deasupra
corpului tău asemenea unor fluturi. Am străbătut
întreaga distanță a trupului tău, dintr-o parte în cealaltă
a coastei tale de fildeș. Cunosc pădurile unde mă pot
odihni și unde pot găsi hrană. Te-am cartografiat cu
ochiul meu gol și te-am pus bine la păstrare, la adăpost.
Milioanele de celule ce-ți alcătuiesc țesuturile îmi sunt
parcelate pe retină. Dacă zbor noaptea, știu exact unde
mă aflu. Trupul tău e pista mea de aterizare.

Știi totul despre căptușeala gurii tale, am aflat tot,
cu limba și saliva. Șanțurile, văile, acoperișul vălurit,

fortăreața dinților. Catifelarea strălucitoare a interiorului buzei tale de sus e întreruptă de un vârtej aspru, acolo unde te-ai lovit odată, demult. Țesuturile gurii și ale anusului se vindecă mai repede decât oricare altele, însă ele lasă semne pentru cei ce vor să le vadă. Eu vreau să le văd. Gura ta ascunde o poveste. O mașină distrusă și un parbriz făcut țândări. Unica martoră este cicatricea zimțată ca o rană veche căpătată într-un duel, acolo unde pielea nu reușește să ascundă urmele copcilor.

Ochiul meu liber îți numără dinții, cu tot cu plombe. Incisivii, caninii, molarii și premolarii. Treizeci și doi în total. Treizeci și unu, în cazul tău. După sex, îți devorezi mâncarea ca un tigru, lăsând grăsimea să ți se prelingă spre bărbie. Uneori, eu sunt mâncarea ta, și-mi lași răni ușoare în umeri. Vrei să-mi faci dungii, să semene cu ale tale? Îmi port rănilile ca pe medalii ale curajului. Forma dinților tăi se distinge cu ușurință sub cămașa mea, însă L-ul pe care-l am tatuat în mine nu e vizibil cu ochiul liber.

PENTRU SIMPLIFICAREA DESCRIERII, CORPUL OMENESC ESTE ÎMPĂRȚIT ÎN CAVITĂȚI. CAVITATEA CRANIANĂ CONȚINE CREIERUL. ACESTA ESTE CUPRINS ÎNTRE OASELE CRANIULUI.

Lasă-mă să te pătrund. Sunt un arheolog al mor-mintelor. Aș vrea să-mi petrec toată viața marcându-ți tunelele, intrările și ieșirile acestui mausoleu fără seamă, trupul tău. Cât de strâmte și de tainice sunt canalele și izvoarele tinereții și ale sănătății tale. Un deget ce se furișează abia poate detecta începutul unei anticamere, și cu atât mai puțin își poate face loc prin coridoarele largi și apoase ce ascund uterul, intestinul și creierul.

În cel bătrân sau bolnav, nările freamătă, orbitele ochilor creează băltoace adânci de rugăminți. Gura se înmoaie, dinții, prima linie de apărare, cad. Până și urechile se măresc, ajungând ca niște trompete. Trupul se pregătește să facă loc viermilor.

Te îmbălsămez în minte, iar primul lucru pe care îl voi face este să-ți scot creierul prin orificiile ce-mi permit să fac asta. Acum, că te-am pierdut, nu te pot lăsa să te dezvolți, trebuie să fii o fotografie, și nu un poem. Trebuie să te debarasezi de viață, așa cum m-am debarasat și eu de viață. Ne vom scufunda împreună,

tu și eu, ne vom scufunda adânc în spațiile goale și întunecate în care se aflau odată organele tale interne.

Întotdeauna ți-am admirat capul. Bolta puternică a frunții și calota lungă. Craniul îți e ușor umflat în spate, scobindu-se abrupt la ceafă. Am coborât în rapel pe capul tău, fără teamă. Ți-am ținut capul în mâini, l-am luat în stăpânire, i-am potolit dorința de a-mi rezista și mi-am reținut dorința de a sonda sub piele, spre lăcașul sinelui tău. În acea scobitură în care se află esența ființei tale. Acolo, lumea e făcută și identificată conform taxonomiei tale omnivore. E o ciudată combinație de mortalitate și aroganță, creierul cel atotvăzător, atotcunoscător, stăpân al atâtor lucruri, capabil de înșelătorii și de fapte ieșite din comun. Să îndoiaie lingurile și să aibă acces la matematicile superioare. Spațiul bine apărat de granițe solide ascunde sinele vulnerabil.

Nu pot intra în tine în veșminte fără pete, fără să am mâinile pline de scule pentru a înregistra și a analiza. Dacă vin la tine cu o torță și cu un caiet, o diagramă medicală și o cârpă cu care să șterg mizeria pe care-am s-o fac, am să te ambalez frumos și curat. Am să te pun la păstrare în folie de plastic, ca pe ficatul de pui. Uterul, intestinul, creierul, fiecare dintre acestea va avea câte-o etichetă îngrijită. Asta e, oare, calea prin care poți cunoaște o altă ființă umană?

Știu cum îți scapă din coc șuvițele și cum îți ating umerii în lumină. Îți cunosc albul ca de calciu al pomeților. Îți cunosc bărbia ascuțită ca o armă. Ți-am ținut capul în mâini, dar pe tine nu te-am ținut niciodată. În spațiile tale, în spiritul tău, în electronii vieții tale.

„Explorează-mă“, mi-ai spus, și eu mi-am adunat frânghiile, termosurile și hărțile, crezând c-am să

mă-ntorc curând. Am plonjat în adâncul tău și nu mai găsesc drumul spre ieșire. Uneori cred că am ajuns la lumină, că mă vei arunca afară ca balena pe Iona, însă apoi dau un colț și mă recunosc iar. Mă văd pe mine în textura pielii tale, trăind în osatura ta, plutind prin cavitățile ce decorează pereții oricărui chirurg. Așa te cunosc. Ești ceea ce cunosc.

PIELEA

PIELEA ESTE ALCĂTUITĂ DIN DOUĂ PĂRȚI PRINCIPALE : DERMA
ȘI EPIDERMA.

Ce straniu e gândul că bucata din tine pe care o cunosc cel mai bine este deja moartă. Celulele de la suprafața pielii tale sunt subțiri și plate, fără vase de sânge sau terminații nervoase. Celule moarte, mai groase în palmele tale și pe tălpile picioarelor tale. Corpul tău sepulcral, oferit mie la timpul trecut, îți protejează miezul delicat de intruziunea lumii exterioare. Eu, mângâindu-te cu obsesie necrofilă, iubind cochilia întinsă în față-mi, sunt o asemenea intruziune.

Moartea din tine e roasă încet de moartea din mine. Celulele tale se desprind și cad, hrană pentru acarieni și ploșnițe. Deșeurile tale țin în viață colonii de vietăți ce se hrănesc cu piele și păr pe care nu le mai vrea nimeni. Tu nu simți nimic. Cum ai putea ? Toate senzațiile tale vin de la o adâncime mult mai mare, din locurile vii unde derma se înnoiește, făcându-și alt strat, ca niște solzi de tatu. Ești un cavaler în armură strălucitoare.

Salvează-mă. Ridică-mă lângă tine, lasă-mă să mă țin de tine, să-mi pun brațele în jurul mijlocului tău, să-ți ating spinarea cu capul meu. Mirosul tău mă liniștește și mă adoarme, m-aș putea îngropa în puful cald al trupului tău. Pielea ta are un gust sărat, cu aromă

de lămâie. Când limba îmi coboară într-o linie lungă și udă peste sânii tăi îți simt perișorii fini, aureola încrețită, țuguiful sfârçului. Sânii tăi sunt ca un fagure din care curge miere.

Sunt o creatură ce trăiește pentru a fi la cheremul tău. Aș vrea să fiu servitorul tău care să-ți ofere servicii excelente. Acum odihnește-te, lasă-mă să-ți desfac șiretul ghetelor, să-ți masez tălpile, acolo unde pielea e aspră și dureroasă. Nimic din tine nu-mi trezește dezgustul; nici sudoarea, nici mizeria, nici boala, nici semnele ei fără pic de poezie. Pune-ți piciorul în poala mea și îți voi tăia unghiile și-ți voi destinde încordarea unei zile lungi. A durat o zi întreagă până m-ai găsit. Ai vânătați pe tot corpul. Pielea ta are o nuanță de violet livid, ca de smochine foarte coapte.

Trupul leucemic se rănește ușor. Nu pot să mă port cu tine altfel decât foarte delicat, nu te pot face să țiți de plăcere, la limita durerii. Ne-am umplut reciproc de echimoze, ne-am spart capilarele injectate. Vasele subțiri ca firul de păr dintre artere și vene, acele vase de sânge ramificate ce-i spun trupului tău după ce să tânjească. Altădată, te îmbujorai de dorință. Asta era pe vremea când dețineam controlul asupra situației, când trupurile noastre conspirau pentru plăcerea amândurora.

Terminațiile mele nervoase au devenit sensibile la cea mai mică modificare a temperaturii pielii tale. Vechea demarcație rudimentară între Cald și Rece nemaiavând nici o relevanță, am încercat să găsec secunda în care ți s-a îngroșat pielea. Începutul pasiunii, fierbințeala ce răzbate dinăuntru, ritmul accelerat al inimii, respirația mai profundă. Știu cum ți se umflau vasele de sânge și cum ți se deschideau porii. Efectele fiziologice

ale patimii sunt ușor de citit. Uneori, strănutai de patru sau de cinci ori, ca o pisică. E un lucru atât de banal, care se întâmplă de milioane de ori pe zi, în toată lumea. Un miracol banal, trupul tău schimbându-se sub atingerea mea. Și totuși, cum să crezi în surpriza cea evidentă? Extraordinar, de necrezut că mă dorești pe mine.

Trăiesc din amintiri, ca un om care-a fost odată cineva, iar acum viețuiește la limita mizeriei. Stau în fotoliul ăsta lângă foc, cu mâna pe pisei, vorbind cu glas tare, vorbe de om ce nu mai e întreg la minte. Pe podea, e un manual de medicină, larg deschis. Pentru mine e o carte cu vrăji și descânțece. Pielea, citesc în el. Pielea.

Erai albă ca laptele și proaspătă, numai bună de băut. Oare pielea ta își va pierde culoarea, oare strălucirea ei va păli? Gâtul și splina ta vor crește, deformându-se? Oare contururile bine trasate ale stomacului tău se vor umfla sub o greutate stearpă? Ar putea să fie așa, și atunci schița intimă pe care ți-am făcut-o și pe care o păstrez va fi atunci o biată reproducere. Ar putea să fie așa, dar, dacă tu ești praf și pulbere, atunci așa sunt și eu.

SCHELETUL

CLAVICULA SAU PUNTEA UMĂRULUI. CLAVICULA ESTE UN OS LUNG, DUBLU CURBAT. TUBUL OSOS E DECAPAT PENTRU A PERMITE INSERTIA MUȘCHILOR. CLAVICULA ASIGURĂ UNICA LEGĂTURĂ OSOASĂ DINTRE EXTREMITATEA SUPERIOARĂ ȘI SCHELETUL AXIAL.

Nu mă pot gândi la mlădioasa curbă dublă, gata de mișcare, ca la o carenă osoasă, mă gândesc la ea ca la un instrument muzical al cărui nume provine din aceeași rădăcină. Clavis. Cheie. Clavicord. Primul instrument cu coarde și clape. Clavicula ta e în același timp un șir de clape și cheie. Dacă îmi împing degetele în adânciturile din spatele osului te descopăr moale ca un crustaceu. Aflu deschizăturile dintre fibrele musculare, unde mă pot împinge în tendoanele gâtului tău. Osul coboară perfect neted de la stern la scapulă. Pare turnat în matriță. De ce trebuie un os să fie baletic ?

Ai o rochie cu un decolteu ce-ți scoate în evidență sânii. Bănuiesc că e normal ca acesta să fie punctul care captează privirea, dar ce voiam eu era să-mi înfig arătătorul și policarul în capetele bine sudate ale claviculei tale și să le-mping în afară, răsfirându-mi larg degetele, până când am ajuns la baza gâtului tău. M-ai întrebă dacă vreau să te sugrum. Nu, voiam doar să te

astup, nu doar în modurile evidente, ci și în toate scobiturile.

Era un joc, ne lipeam os de os. M-am gândit că se vorbește atât de mult despre faptul că partea cea mai importantă a atracției sexuale constă în diferențe, dar sunt atâtea lucruri pe care le avem la fel și unii, și alții.

Os al osului meu. Trup din trupul meu. Pentru a-mi aminti de tine, îmi ating propriul trup. Louise a fost aici, și aici, și aici. Memoria fizică se năpustește prin ușile pe care mintea mea a încercat să le sigileze. O cheie sculptată în os, pentru camera lui Barbă Albastră. Cheia însângerată ce rupe zăgazarile durerii. Înțelepciunea spune uită, trupul urlă. Zăvoarele claviculei tale mă desfac. Louise a fost aici, și aici, și aici.

SCAPULA SAU OMOPLATUL: ESTE UN OS PLAT, DE FORMĂ TRIUNGHULARĂ, AFLAT PE PERETELE POSTERIOR ȘI PE FAȚA LATERALĂ A COASTELOR, FIIND SEPARAT DE ACESTEA PRIN MUȘCHI.

Pentru că le ții închise ca pe un evantai, nimeni nu bănuiește că de omoplații tăi sunt prinse aripi. În timp ce stăteai întinsă pe burtă, ți-am frământat marginile colțuroase ale zborului. Ești un înger căzut, dar nemișcat, așa cum sunt îngerii; trupul îți e ușor ca de libelulă, ai aripi mari aurii, tăiate din soare.

Dacă n-am grijă, am să mă tai în tine. Dacă-mi strecur mâna în treacăt și-ți mângâi marginea ascuțită a scapulei, atunci când îmi voi ridica palma, aceasta va fi plină de sânge. Rană ce nu se va vindeca dacă nu-ți acord atenția pe care o meriți.

Țintuiește-mă de tine. Te voi bântui ca un coșmar. Ești Pegas, calul cel înaripat, ce nu voia să fie înșeuat. Încordează-te sub mine. Vreau să-ți văd ghemul de mușchi încordându-se și întinzându-se. Triunghiuri atât de neprihănite ce ascund o atât de mare putere. Nu te cabra spre mine, gata să irumpi cu toată forța. Mi-e teamă de tine, când, în patul nostru, îmi întind mâna să te ating și simt cele două tășuri întoarse către mine. Dormi cu spatele la mine, ca să te am în fața ochilor întregă. Îmi ajunge.

FAȚA: SCHELETUL FEȚEI E ALCĂTUIT DIN TREISPREZECE OASE.
ACESTORA LI SE ADAUGĂ OSUL FRONTAL.

Dintre toate imaginile care-mi vin în minte când mă trezesc și când dorm cea mai insistentă este cea a chipului tău. Chipul tău, neted ca oglinda și limpede ca oglinda. Fața ta în bătaia lunii, argintată de lumina rece reflectată, fața ta în întregul ei mister, dezvăluindu-mă.

Am decupat forma chipului tău în oglinda înghețată a lacului, chipul tău mai mare decât corpul meu, gura ta plină cu apă. Te-am ținut la pieptul meu în acea zi cu zăpadă, conturul tău mi-a tăiat haina. Când mi-am lipit buzele de obrazul tău înghețat, m-ai ars. Pielea din colțul gurii mi s-a despiciat, gura mi s-a umplut de sânge. Cu cât te-am ținut mai strâns, cu atât mai repede te-ai topit. Te-am ținut așa cum te va ține în brațele ei moartea. Moartea ce trage încet cortina grea a pielii pentru a dezvălui carcasa de oase pe care o ascunde.

Pielea se lasă, se îngălbenește ca piatra de var, ca piatra de var istovită de vreme, dând la iveală păienjenișul marmorat al venelor. Palida translucență se întărește și se răcește. Oasele însele se îngălbenesc, precum colții de elefant.

Chipul tău mă străpunge. Mă face ciur. În găuri
îndes aşchii de speranță, dar speranța nu mă vindecă.
Să-mi îndes bine în ochi uitarea, în ochii slăbiți de atâta
uitat? Osul frontal, oasele palatine, oasele nazale,
oasele lacrimale, pomeții, maxilarul, osul craniului,
oasele urechii interne, mandibula.

Acestea sunt scuturile mele, acestea sunt păturile
mele, aceste cuvinte nu-mi amintesc de chipul tău.

SIMȚURILE

AUZUL ȘI URECHEA: URECHEA EXTERNĂ ESTE PORȚIUNEA DE URECHE CARE IEȘE ÎN AFARĂ, ÎN PĂRȚILE LATERALE ALE CAPULUI. E ALCĂTUITĂ DINTR-UN CARTILAGIU FIBRO-ELASTIC ACOPERIT CU PIELE ȘI PERI FINI. E STRĂBĂTUTĂ DE STRIURI ȘI ȘANȚURI. MARGINEA PAVILIONULUI URECHII ESTE CUNOSCUȚĂ SUB NUMELE DE HELIX. LOBUL ESTE PARTEA MOALE, PLIABILĂ, AFLATĂ LA EXTREMITATEA DE JOS A URECHII.

Sunetul călătorește cu aproximativ 335 de metri pe secundă. Adică aproximativ o treime de kilometru, iar Louise se află probabil la aproximativ trei sute de kilometri de mine. Dacă strig acum, o să mă audă cam peste șaptesprezece minute. Trebuie să las o marjă de eroare pentru evenimente neprevăzute. Poate tocmai înoată sub apă.

O strig pe Louise din pragul ușii fiindcă știu că nu mă poate auzi. Jelesc pe câmp, la lună. Animalele de la Zoo fac la fel, sperând că un altul, la fel ca ele, le va răspunde. Noaptea, Grădina Zoologică e locul cel mai trist din lume. În spatele grătilor, la adăpost de ochii ca un bisturiu ai mulțimii, animalele își țipă spaimile, specii despărțite cunoscându-și, din instinct, harta apartenenței. Ar alege fără să clipească varianta vânat și vânător acestei siguranțe pe care nu o simt ca fiind a lor. Urechile lor, mai puternice decât cele ale

paznicilor, disting sunetele mașinilor și ale ultimelor
cine livrate la domiciliu. Aud toate sunetele nefericirii
umane. Ce nu aud este adierea vântului prin iarbă sau
trosnetul focului. Zgomotele uciderii. Mugetul
fluviului întretăiat de țipete scurte. Își ciulesc urechile
până când acestea devin niște puncte ascuțite, însă
zgomotele pe care le caută sunt mult prea departe.

Aș vrea să-ți aud iar vocea.

NASUL: SIMȚUL MIROSULUI LA FIINȚELE UMANE ESTE ÎN GENERAL MULT MAI PUȚIN DEZVOLTAT DECÂT LA CELELALTE ANIMALE.

Mirosurile trupului femeii iubite sunt încă puternice în nările mele. Mirosul ca de drojdie al sexului ei. Aburul înțepător, de fermentație, al pâinii ce crește. Iubita mea e o bucătărie în care se gătește potârniche. Am să-i fac o vizită în cuibarul ei cu acoperiș jos și miros pătrunzător și am să mă-nfrupt din ea. Trei zile fără să se spele, și e la fel de mândră și de sigură pe ea. Fustele îi sunt ridicate, mireasma trupului îi învăluie, ca un cerc, coapsele.

Nările au început să-mi freamăte de dincolo de ușa de la intrare. O simt apropiindu-se de mine pe hol. E un parfumier ce naște miresme din lemn de santal și hamei. Vreau s-o destup ca pe un cep. Vreau să-mi împing capul în zidul deschis al pântecului ei. E coaptă, are carnea tare, un amestec întunecat de paie moi pentru vite și tămâia Sfintei Fecioare. Tămâie și mir, mirosurile înrudite, amărui, de moarte și credință.

Când sângerează, mirosurile pe care le cunosc își vor schimba culoarea. Azi sufletul îi e plin de fier. Miroase ca o pușcă.

Iubita mea are piedica trasă și e gata să apese pe trăgaci. Miroase a vânat. Mă mistuie, atunci când se apropie e-nconjurată de fuiuare de fum alb cu iz de salpetru. Stau în fața ei, cu glonțul în mine, și tot ce-mi doresc sunt ultimele ghirlande ale dorinței ei, care duc departe de ea ceea ce doctorilor le place să numească nervi olfactivi.

GUSTUL: EXISTĂ PATRU SENZAȚII FUNDAMENTALE ALE GUSTULUI: DULCE, ACRU, AMAR ȘI SĂRAT.

Iubita mea e un măslin ale cărui rădăcini cresc pe țărmul mării. Fructele ei sunt verzi și usturătoare. Bucuria mea e să ajung la piatra ei. Mica ei piatră, tare la atingerea limbii. Piatra ei cărnoasă, cu nervuri sărate.

Cine mănâncă o măslină fără să-i străpungă întâi învelișul cărnos? Momentul îndelung așteptat când dinții se înfig, făcând să țâșnească un suc limpede ce poartă în el greutatea pământului, vicisitudinile vremii, până și prenumele paznicului livezii de măslini.

În gura ta se află soarele. Zeama de măslină ce a țâșnit înseamnă clipa în care cerul s-a înseninat. Zilele fierbinți, când se apropie ploile. Mănâncă ziua când nisipul ți-a ars tălpile înainte ca furtuna să-ți bombardeze pielea cu bășici de ploaie.

Dumbrava noastră tainică e încărcată de fructe. Am să te curăț de viermi până la piatră, până la piatra aspră, cărnoasă.

OCHIUL: OCHIUL ESTE SITUAT ÎN CAVITATEA ORBITALĂ. ARE FORMĂ APROAPE SFERICĂ ȘI UN DIAMETRU DE APROXIMATIV DOI CENTIMETRI ȘI JUMĂTATE.

Lumina călătorește cu 300 000 de kilometri pe secundă. Ea e reflectată în ochi de orice intră în câmpul vizual. Văd culoare atunci când lungimea de undă e reflectată de un obiect și toate celelalte lungimi de undă sunt absorbite. Fiecare culoare are o altă lungime de undă; cea mai mare este cea a roșului.

De asta mi se pare c-o văd peste tot? Trăiesc într-o bulă de aer roșu făcută din părul lui Louise. E vremea când anul se pregătește să apună, însă nu discul de lumină ce asfințește este cel care mă ține în umbra curții. Culoarea este cea care mă țintuiește, torente de tine năvălind din cer spre pământul cafeniu, până la piatra cenușie. Și până la mine.

Uneori fug spre apus cu brațele deschise ca o sperietoare, cu gândul că aş putea sări dincolo de marginea lumii în furnalul încins, ca să ard în tine. Aș vrea să-mi învelesc corpul în fâșiile înroșite ca niște ochi injectați, ale cerului.

Toate celelalte culori sunt absorbite. Nuanțele serbede ale zilei nu-mi pătrund niciodată în craniul înnegrit. Trăiesc între patru pereți albi, ca un pustnic. Ai

fost o încăpere intens luminată, iar eu am închis ușa.
Ai fost o haină în multe culori pe care-am aruncat-o
în noroi.

Mă vezi în lumea mea scăldată-n sânge? Fată cu
ochii verzi și depărtați ca migdalele, vino în limbi de
flăcări și redă-mi vederea.

Martie. Elgin îmi promisese că-mi va scrie în martie.

Am numărat zilele ca un om cu domiciliu forțat. Era un frig tăios și pădurile erau pline de narcise sălbatice albe. Am încercat să-mi abat disconfortul cu flori, cu imaginea copacilor plini de muguri. În fața mea se afla o nouă viață, poate că o parte din ea avea să se răsfângă generoasă și asupra mea, nu ?

Barul-restaurant, îndeobște cunoscut sub numele de A Touch of Southern Comfort¹, organiza un festival al primăverii pentru a recuceri clientela care nu-și revenise încă de pe urma depășirii de cont din perioada festivalului de Crăciun. Pentru noi, cei care lucram acolo, asta însemna să ne îmbrăcăm în body-dresuri verde-brotăcel, cu o coroană simplă din șofran artificial pe cap. Băuturile aveau tematică de primăvară: March Hare Punch², Wild Oat³, Sling⁴, Blue Tit⁵. Nu avea importanță ce comandai, ingredientele erau aceleași, cu excepția lichiorului de bază.

1 Ospitalitate sudistă.

2 Punci „Iepurele de martie“. „March Hare“ sau „Mad March Hare“, personaj din *Alice în țara minunilor*, de Lewis Carroll.

3 Ovăz sălbatic. Adesea folosit la plural, pentru a desemna „nebuniile tinereții“.

4 Băutură din gin, apă, zahăr și lămâie.

5 Pițigoi, dar și „sfârc albastru“.

Amestecam coniac ieftin de gătit, whisky japonez, ceva pe a cărui etichetă scria gin și, din când în când, sherry ieftin cu suc de portocale cu pulpă, frișcă subțire, zahăr alb cubic și diverși coloranți alimentari. Iar la final sifon, și toate acestea se vindeau la 5 lire pentru un cuplu (la Southern Comfort nu serveam decât cupluri), sau sub acest preț dacă era în timpul intervalului Happy Hour.

Direcțiunea a comandat și un pianist de martie și i-a spus să abordeze, în ritmul lui, cântecele lui Simon and Garfunkel. Dintr-un motiv necunoscut, acesta s-a blocat în cel mai pur stil autistic la *Bridge Over Troubled Water*. Ori de câte ori ajungeam la serviciu la ora 5, fata de argint naviga pe cuvintele lălăite de o mulțime înlăcrimată, deja ușor aburită. Printre acordurile și tremolourile îndurerate ale oaspeților noștri, noi, „legumele de primăvară”, țopăiam de la o masă la alta, împărțind felii de pizza și cafele de consolare. Am început să-mi disprețuiesc semenii.

Nici o veste de la Elgin. Muncește mai mult, amestecă mai multe cocteiluri, stai până târziu, nu dormi, nu te gândești. Poate că așa fi luat-o pe panta alcoolismului dacă ar fi existat vreo băutură care să se poată cât de cât bea.

— Aș vrea să văd unde locuiești.

Mă aflu în spatele tejghelei de la bar, scuturând bine câțiva litri de Lethal Extra, când Gail Right mi-a spus clar și răspicat că vrea să vină la mine acasă. La două dimineața, după ce ultimele dintre pasările noastre de noapte au fost trimise acasă pe șapte cărări din cuiburile în care se aciuaseră, a încuiat restaurantul și mi-a pus bicicleta rablagită în portbagajul mașinii ei. La casetofon cânta Tammy Wynette.

— Ești o fire foarte rezervată, mi-a zis. Îmi place asta. Nu întâlnesc prea des asemenea oameni la muncă.

— De ce te ocupi de locul ăsta ?

— Trebuie să-mi câștig cumva existența. La vârsta mea, nu pot să mă las în baza lui Făt Frumos. A răs. Ca să nu mai zic cu gusturile mele.

Rămâi lângă bărbatul tău, zicea Tammy, și arată lumii întregi că-l iubești.

— Mă gândesc ca la vară să facem un festival country și western, ce părere ai ?

Lua virajele mult prea repede.

— Cu ce va trebui să ne-mbrăcăm ?

A răs iar, de data asta puțin mai strident.

— Nu-ți place body-dresul ? După părerea mea, îți stă frumos. A pronunțat ultimul cuvânt cu un „O“ lung, în așa fel încât a sunat mai puțin ca un compliment și mai mult ca strigătul pe care l-ar scoate cineva aflat pe neașteptate în fața unei prăpăștii.

— E foarte drăguț din partea ta să mă duci acasă, am spus. Dacă vrei să intri să te servesc cu ceva...

— O, da, a spus. O, da.

Ne-am dat jos din masină sub un cer înghețat. Am descuiat ușa cu degetele înghețate și am invitat-o înăuntru cu inima înghețată.

— E cald și plăcut la tine, a zis cuibărindu-se în fața sobei. Avea un fund uriaș. Îmi amintea de un șort pe care-l purtase la un moment dat un iubit de-al meu, pe care scria: FRAGIL. MANEVRAȚI CU GRIJĂ. S-a foit până a dat jos o cană Toby¹.

— Nu-ți face griji, am spus. Oricum, era prea mare pentru polița căminului.

S-a tolănit în fotoliul șubred și a acceptat cacaua pe care i-am oferit-o, cu o glumiță pe seama spuselor

¹ Cană în formă de bătrân corpulent, cu tricorn pe cap. Obiect din ceramică de colecție, lansat în secolul al XVIII-lea.

lui Casanova. Crezusem că e o informație exclusiv pentru cunoscători.

— Nu e adevărat, am spus. Ciocolata e un sedativ minunat.

Lucru la fel de neadevărat, dar m-am gândit că poate n-ar fi rău să-mi flutur puțin inteligența prin fața lui Gail Right. Am căscat cu subînțeles.

— A fost o zi foarte plină, a spus. Foarte plină. Mă face să mă gândesc la alte lucruri. Lucruri tainice și incitante.

M-am gândit la melasă. Cum ar fi să ajungi în nămol cu Gail Right?

Am avut odată un prieten, Carlo îl chema, care era o ființă incitantă, plină de taine. M-a pus să mă rad pe tot corpul și a făcut și el același lucru. Susținea că asta o să ne intensifice senzațiile, dar n-a reușit decât să mă facă să mă simt ca un prizonier într-un stup de albine. Voiam să-i fac pe plac, mirosea a con de brad și a vin de Porto, pasiunea îi scâldea în sudoare trupul longilin. Am rezistat împreună șase luni, după care Carlo l-a întâlnit pe Robert, care era mai înalt, mai lat în umeri și mai zvelt decât mine. Au făcut schimb de aparate de ras și m-au tăiat de pe listă.

— La ce visezi? m-a întrebat Gail.

— La o iubire trecută.

— Îți plac mai trecute, așa-i? Mă bucur. Să știi că nu sunt așa de în vârstă cum par, vreau să spun că tapiteria încă se mai ține bine.

A dat o palmă zdravănă fotoliului și un nor de praf i s-a lipit de machiajul obosit.

— Gail, trebuie să-ți spun că există altcineva.

— Întotdeauna există. A oftat și a rămas cu ochii la cocoloașele de cacao din cană, ca o ghicitoare în impas. Înaltă, brunetă și atrăgătoare ?

— Înaltă, roșcată și frumoasă.

— Atunci spune-ne povestea, să adormim frumos, a spus Gail. Ce-ar mai fi de spus despre ea ?

Louise, fata mea dipteră născută din flăcări, 35 de ani. 86-56-92. Măritată de 10 ani. 5 luni petrecute alături de mine. Doctorat în Istoria artei. Minte brici. O sarcină pierdută (sau poate 2 ?) 0 copii. 2 brațe, 2 picioare, prea multe celule albe, 97 de luni rămase de trăit.

— Nu plânge, a spus Gail, îngenunchind în fața scaunului meu, punându-mi mâna durdulie cu inele pe mâinile mele înguste și goale. Nu plânge. Ai făcut ce trebuia. Ar fi murit, și cum ți-ai fi putut-o ierta vreodată ? Așa i-ai dat o șansă.

— E incurabil.

— Doctorul ei spune altceva. Poate să aibă încredere în el, nu ?

Nu i-am spus lui Gail totul.

Mi-a atins fața cu blândețe.

— O să mai ai parte de fericire. Poate chiar alături de mine.

Ora șase dimineața, și eu stăteam în patul meu închiriat, dublu și lăsat, cu trupul fleșcăit al lui Gail Right lângă mine. Mirosea a pudră și lemn uscat, putrezit. Sforăia de mama focului și avea să mai sforăie un timp, așa că m-am dat jos din pat, i-am împrumutat mașina și m-am dus până la cabina telefonică.

Nu făcuserăm dragoste. Îmi trecusem mâinile peste pielea ei cu pernițe de grăsime, cu entuziasmul unui

vânzător de canapele la mâna a doua. Mă mângâiase ușor pe cap și adormise, ceea ce mi-a prins bine, dat fiind că trupul meu avea sensibilitatea unui costum de scafandru.

Am băgat moneda în aparat și am ascultat cum sună, în timp ce răsuflarea mea a aburit geamul cabinei părăsite. Inima îmi bătea din ce în ce mai tare. Mi-a răspuns cineva adormit, morocănos.

— ALO? ALO?

— Bună, Elgin.

— Asta-i oră de dat telefoane?

— E dimineață devreme, după o altă noapte fără somn.

— Ce dorești?

— Să te ții de promisiune. Cum se simte?

— Louise e în Elveția. A fost foarte bolnavă, dar acum e mult mai bine. Avem rezultate bune. N-o să se întoarcă în Anglia curând, dacă o să se mai întoarcă. N-o poți vedea.

— Nu vreau s-o văd. (MINȚI, MINȚI.)

— Foarte bine, fiindcă în mod categoric ea nu dorește să te vadă.

La capătul firului, telefonul a murit. Am rămas o clipă cu receptorul în mână, uitându-mă tembel la capătul cu microfon. Louise era OK, asta era tot ce conta.

M-am suit în mașină și am condus kilometri pustii, până acasă. Era duminică dimineața și nu se vedea nici țipenie de om în jur. Camerele de la etaj aveau draperiile bine trase, casele de la șosea erau încă adormite. O vulpe mi-a tăiat fața, cu o găină atârându-i flască din gură. Trebuia să văd ce fac cu Gail.

Acasă m-au întâmpinat două sunete distincte: ticăitul metalic al ceasului și sforăitul lui Gail. Am închis

ușa din capul scării și am rămas doar cu ceasul. Dimineața devreme, orele au o cu totul altă calitate, par nesfârșite și pline de promisiuni. Mi-am scos cărțile și am încercat să lucrez. Rusa e singura limbă la care mă pricep, ceea ce îmi prinde foarte bine, pentru că nu am prea mare concurență. Francofililor le e mult mai greu, toată lumea vrea să stea la o cafea din Paris și să traducă noua ediție a lui Proust. Eu nu. Pe vremuri credeam că un tur de forță e ca o excursie școlară.

— Ai niște idei..., a spus Louise dându-mi câteva castane ușoare.

S-a ridicat să pună de cafea și a adus-o, proaspătă, cu aromă de plantații și de soare. Aburul înmiresmat ne-a încălzit chipurile și mi-a opacizat ochelarii. A desenat o inimă pe fiecare lentilă.

— Ca să nu mai vezi pe nimeni altcineva decât pe mine, a spus.

Părul ei, roșu precum cinabrul, corpul ei – comorile Egiptului. Nu va mai fi niciodată altcineva de calibrul tău, Louise. N-am să mai fiu cu nimeni, niciodată.

Am lucrat până când ceasul a sunat de douăsprezece și de sus s-a auzit un trosnet puternic. Gail Right se trezise.

M-am dus repede la ibric, simțind că voi avea nevoie urgentă de ceva care să-i capteze din prima clipă bunăvoința. Oare o ceașcă de ceai avea să mă protejeze? Am întins mâna după Earl Grey și m-am hotărât pentru un Empire Blend. Ceaiul cu cea mai puternică personalitate. Un ceai viguros, ca pentru un bărbat. Un ceai cu atât de mult tanin, încât designerii îl folosesc drept pigment.

Era în baie. Am auzit țevile hurducându-se, apoi asaltul asupra emailului. Fără prea mare tragere de inimă, rezervorul a fost forțat să se despartă până și de ultima picătură de apă caldă, șuierând încontinuu, până când s-a oprit cu un zdrăngănit cumplit. Am sperat că n-a tulburat sedimentul.

— Să nu tulburi Sedimentul, îmi spusese fermierul când îmi arătase locul. O spusese ca și cum sedimentul ar fi fost cine știe ce creatură înspăimântătoare ce trăia sub apa fierbinte.

— Și ce se întâmplă dac-o fac ?

Acesta a clătinat din cap, rău prevestitor.

— N-aș putea să spun.

E limpede că a vrut să spună că nu știe, dar oare chiar trebuia s-o spună ca pe cine știe ce blestem străvechi ?

I-am dus lui Gail ceaiul și am bănut în ușă.

— Nu te rușina, a strigat.

Am întredeschis ușor ușa cu balamale țepene și i-am trântit ceaiul pe cadă. Apa era maronie. Trupul lui Gail era brăzdat de dungi de mizerie. Avea dungi ca de costiță extra. Ochii îi erau mici și roșii de la noaptea trecută. Părul îi stătea zburlit ca o căpiță de fân. M-am crispat.

— Cam frig, nu ? a zis. Mă freci și pe mine pe spate, scumpete ?

— Trebuie să mă duc să pun niște lemne pe foc, Gail. Nu pot să te las să îngheți.

Am fugit în jos pe scări și am pus într-adevăr lemne pe foc. Aș fi pus toată casa pe foc cu dragă inimă, lăsând-o pe Gail să se rumenească bine înăuntru. Nu e politicoș, mi-am spus. De ce te înspăimântă atât de tare o femeie a cărei unică vină este aceea că te

place și a cărei singură calitate este că e mai mare decât viața însăși?

Zdronc, zdronc, zdronc, zdronc, zdronc, zdronc, zdronc. Gail Right se afla la piciorul scării. M-am îndreptat de spate și i-am zâmbit scurt.

— Bună, iubire, mi-a zis și mi-a tras o ventuză pe obraz. Ai vreun sendviș cu bacon?

În timp ce trecea în revistă ce mai rămăsese din Autumn Effie, porcul pe care-l sacrifică în fiecare an fermierul, mi-a spus că o să-mi schimbe turele, ca să putem lucra împreună.

— Am să-ți măresc și salariul.

Și-a lins grăsimea de pe buza inferioară și locul în care i se prelinsese pe braț.

— Mai bine nu. Îmi convine situația, așa cum e acum.

— Ești în stare de șoc. Fă cum îți spun eu un timp. Mi-a zâmbit larg pe deasupra firimiturilor de la micul dejun. Nu ți-a făcut plăcere puțină companie azi-noapte? Nu-ți mai puteai ține mâinile acasă.

Propriile ei mâini îi îndesau bucăți din Effie între maxilare, de parcă s-ar fi temut că porcul ar putea prinde iar viață și sări la beregată. Își fripsese baconul singură, după care, înainte să-și lipească feliile într-un sendviș dublu, înmuiase pâinea bine în grăsime. Pe unghii încă mai avea niște oja roșie, iar bucăți din aceasta căzuseră pe pâine.

— Mor după sendvișurile cu bacon, mi-a zis. Și după atingerea ta. Atât de ușoară și de diafană. Cânti la pian?

— Da, am zis cu un glas nefiresc, ascuțit. Scuză-mă, te rog.

Am ajuns la toaletă exact cu o fracțiune de secundă înainte de a vomita. În genunchi, cu colacul ridicat și capul aplecat, am tapetat WC-ul cu porridge. M-am șters la gură și m-am clătit cu apă, scuipând ca să scap de usturimea din gâtlej. Dacă Louise făcuse chimioterapie, poate că în dimineața asta suferea. Iar eu nu eram cu ea. „Asta era ideea, nu uita, asta era ideea“, mi-am spus în oglindă. „Atâta vreme cât e cu Elgin, nu va trebui să sufere.“

— De unde știi? a zis vocea îndoită și gătită de care ajunseseam să mă tem atât.

M-am furișat înapoi în sufragerie și am luat o gură mare de whisky direct din sticlă. Gail se farda la o oglinjoară de buzunar.

— Nu-i un viciu, sper, a spus mijind ochii pe sub dermatograf.

— Nu mă simt bine.

— Nu dormi suficient, asta-i problema ta. Te-am auzit azi-dimineață la șase. Unde-ai fost?

— A trebuit să sun la cineva.

Gail și-a lăsat jos periuța de rimel. Pe laterala tubului scria periuță, dar aducea mai degrabă cu un sulac de urnit vaca.

— Trebuie s-o uiți.

— La fel de bine aș putea să uit de mine.

— Ce facem azi?

— Eu am de lucru.

Gail m-a privit o clipă, după care și-a îndesat lucrurile în geanta de scai.

— Nu te interesează persoana mea, așa-i, scumpete?

— Nu-i vorba că...

— Știu, crezi că sunt doar o căzătură grasă și bătrână care nu vrea decât să pună mâna pe ceva tare și zemos.

Ei bine, ai dreptate. Dar să știi că m-aș achita și eu de partea care-mi revine. Aș avea grijă de tine, ți-aș fi o prietenă de nădejde și m-aș îngriji să-ți fie bine. Nu sunt o linge-blide și nici o curvă. Sunt o fată cu nuri ieșiți din garanție căreia îi place să se distreze. Vrei să-ți spun ceva, scumpete? Frumusețea ți se veștejește, dar poftele rămân. E un dat al naturii, și e crud. Iar tu continui să visezi la ele. Și e greu, dar mi-au mai rămas, totuși, câteva atuuri. Nu vin la masa tratativelor cu mâna goală.

S-a ridicat și și-a luat cheile.

— Gândește-te. Știi unde mă găsești.

Am urmărit-o plecând cu mașina și am simțit că mă copleșesc depresia și rușinea. M-am dus înapoi în pat, am renunțat să mai lupt și am visat-o pe Louise.

Aprilie. Mai. Mi-am continuat specializarea în cancer. Lumea a început să-mi spună Vârcolacul din Salonul Bolnavilor Terminali. Nu-mi păsa. Am vizitat părinți, le-am ascultat poveștile, am găsit pacienți care s-au făcut bine și am stat lângă alții care au murit. Am crezut că toți pacienții cu cancer au familii puternice și iubitoare. Conceptul standard pe care l-am întâlnit în cercetare a fost „vom reuși să trecem peste toate împreună“. E aproape ca o boală de familie. Adevărul e însă că mulți pacienți care suferă de cancer mor singuri.

— Ce dorești? m-a întrebat într-un final una dintre doctorițele tinere.

— Vreau să știu cum e. Vreau să știu ce e.

A ridicat din umeri.

— Îți pierzi timpul aiurea. În cele mai multe dintre zile, toți cei de aici ne irosim vremea degeaba.

— Atunci de ce vă mai chinuiți? De ce vă chinuiți?

— De ce ne chinuim? E o întrebare pentru întreaga rasă umană, nu?

S-a răsucit pe călcâie, după care s-a întors din nou spre mine, îngrijorată.

— Ai cumva cancer?

— Nu!

A încuviințat din cap.

— Înțelegi, uneori, cei recent diagnosticați vor să afle informații despre tratament. Medicii îi tratează foarte de sus chiar și pe pacienții extrem de inteligenți. Unii dintre aceștia vor să afle singuri.

— Și ce află?

— Cât de puține lucruri știm de fapt. Suntem la finele secolului douăzeci și care sunt instrumentele meseriei noastre? Cuțite, fierăstraie, ace și chimicale. N-am timp pentru medicina alternativă, dar pot să înțeleg de ce e atât de atractivă.

— N-ar trebui să vă faceți timp pentru a lua în calcul orice posibilitate?

— La un program de optzeci de ore pe săptămână?

A plecat. Mi-am luat cartea, *Managementul modern al cancerului*, și-am plecat acasă.

Iunie. Cel mai arid iunie înregistrat vreodată. Pământul, care ar fi trebuit să se afle în epoca sa de glorie estivală, era acum fărâmicios din lipsă de apă. Mugurii erau plini de promisiuni, însă nu crescuseră. Soarele ardea fad, amăgitor. Soarele, care ar fi trebuit să aducă viață, aducea cu el moartea, în fiecare nouă dimineață necruțătoare.

M-am hotărât să mă duc la biserică. Nu pentru că m-ar fi interesat salvarea mea și nici fiindcă aş fi sperat să-mi găsesc liniștea în fața crucii. Mai degrabă doream

alinarea pe care ți-o aduce credința altora. Îmi place să mă amestec în mulțimea celor care cântă imnuri, să fiu persoana necunoscută de la ușă care nu trebuie să-și facă griji gândindu-se la fondul pentru repararea acoperișului sau pentru expoziția de fructe și legume din cadrul festivalului recoltei. Altădată, toată lumea era credincioasă, iar credința se regăsea în mii de biserițe de pe tot cuprinsul insulelor britanice. Mi-e dor de clopotele de duminica dimineața, răsunând în toate satele. Telegraful lui Dumnezeu, aducător de vești bune. Și erau vești bune, pentru că Biserica era în egală măsură centrul acestei lumi și calea de a ajunge la el. Biserica Angliei, în grija sa binevoitoare, dar lipsită de entuziasm, avea de-a face mai mult cu viața de la sate. Trecerea lentă a anotimpurilor, ecoul acestora în *Cartea de rugăciuni*. Ritual și tăcere. Piatră aspră și sol aspru. În ziua de azi, cu greu mai găsești o biserică din patru care să mai țină tot calendarul, și totul s-a redus la puțin mai mult decât puțină comuniune din două în două duminici, cu câte un eveniment local important.

Biserica aflată în apropierea casei mele era una funcțională, și nu un muzeu, așa că am ales slujba de vecernie și mi-am lustruit pantofii. Trebuia să-mi închipui că n-am să scap așa ușor.

Clădirea era din secolul al treisprezecelea, fusese restaurată în perioada georgiană și cea victoriană. Era construită din piatra solidă ce pare să se ridice în mod organic chiar din pământ. Crescută, iar nu făcută. Culoarea și substanța luptei. Lupta de a o ciopli într-o formă demnă de Dumnezeu. Era masivă, neagră ca pământul și semeață. De-a curmezișul arhitravei ușii joase de la intrare se afla un banner de plastic pe care scria ISUS TE IUBEȘTE.

— Fii în pas cu timpurile, mi-am spus, nu tocmai în largul meu.

Am traversat pardoseala rece, acea răceală aparte de biserică veche căreia nu-i fac față nici sobele, și nici paltoanele. După arșița zilei, era ca și cum mâna lui Dumnezeu s-ar fi pogorât asupra mea. M-am strecurat într-o strană întunecoasă pe a cărei ușiță era desenat un copac și-am căutat cartea de rugăciuni. Nu exista nici una. Apoi au început să cânte tamburinele. Erau tamburine zdravene, de mărimea tobelor de bass, cu multe panglici ca stâlpii de arminden și bătute cu ținte ca zgarda unui pitbull. Una dintre acestea s-a apropiat de mine dinspre altar și mi-a fluturat la ureche.

— Domnul fie lăudat, a spus posesorul ei, făcând eforturi să-și păstreze cumpătul. Un suflet rătăcit a venit în mijlocul nostru.

Întreaga congregație, în afară de mine, a început atunci să cânte o melodie pe texte din Biblie, presărată cu strigăte. Magnifica orgă stătea cu capacul închis și acoperită de praf, aveau un acordeon și două chitare. Voiam cu disperare să ies, însă drumul îmi era barat de un fermier posac și transpus aflat în fața ușii, ce părea că poate deveni violent dacă îmi vine ideea s-o șterg înaintea de a se termina colecta.

— Isus te va birui, a strigat preotul. (Dumnezeu, luptătorul de lupte greco-romane?)

— Isus își va face voia cu tine! (Dumnezeu, violatorul?)

— Isus își întărește trupul, căpătând puteri noi cu fiecare zi! (Dumnezeu, practicant de body building?)

— Oferă-i-te lui Isus și îți vei fi înapoiat ție, cu dobândă.

Sunt gata să accept versatilitatea lui Dumnezeu, dar am certitudinea că, dacă există, Dumnezeu nu este o firmă de construcții.

Am avut odată un iubit pe nume Bruno. După patruzeci de ani de soluție și închinat lui Mamon, l-a găsit pe Isus sub un șifonier. Ca să spun adevărul până la capăt, șifonierul îi înfrânsese încet-încet rezistența plămânilor vreme de patru ore. Avea o firmă de mutat mobilă și îi căzuse victimă unui dulap victorian cu două uși. Genul de dulap în care-și fac adăpost cei săraci. În cele din urmă, a fost salvat de brigada de pompieri, deși el o ținea sus și tare că Domnul în persoană fusese cel ce ridicase povara de stejar masiv de deasupra lui. La scurt timp după aceea m-a luat cu el la biserică și mi-a povestit cu lux de amănunte cum ieșise Isus din șifonier pentru a-l salva.

— Din lăcașul de rugăciune, în inima ta, bătea câmpii mai departe pastorul.

A fost ultima oară când l-am văzut pe Bruno. Mi-a dat motocicleta lui drept semn al renunțării la cele lumești și s-a rugat ca aceasta să mă conducă la Domnul. Din păcate, mi-a explodat la periferia orașului Brighton.

Această reverie mi-a fost întreruptă violent de două mâini ce le-au apucat pe ale mele și au început să mi le lovească una de alta, ca pe niște talgere. Mi-am dat seama că vrea să-mi sugereze astfel să bat din palme pentru a ține ritmul și mi-am amintit alt sfat de-al bunicii mele.

— Când te afli în pădure, urlă ca lupii.

Am arborat un zâmbet complet artificial, ca al unei vânzătoare de la McDonalds, și m-am făcut că mă distrez de milioane. Nu mă distram prea tare, de fapt

nu mă distram absolut deloc. Nu-i de mirare că se vorbește despre nevoia ca Isus să umple un gol, ca și cum ființele umane ar fi niște termosuri goale. Era locul cel mai gol în care mă aflasem vreodată. O fi Dumnezeu milos, dar la capitolul bun-gust cam lasă de dorit.

Așa cum am bănuțit, fermierul care arăta ca un luptător de sumo era responsabilul cu colecta, așa că imediat ce a încasat cu bucurie de la mine moneda îndoită de douăzeci de penny, am fugit. Am fugit pe câmpurile sălbatice unde oile continuau să pască, așa cum o făcuseră vreme de zece secole. Am fugit la iazul plin de libelule. Am fugit până când biserica a devenit doar o gălmă la orizont. Dacă se cuvine să te rogi, atunci acesta era locul în care se cuvenea să te rogi, cu spatele lipit de un zid uscat, cu picioarele pe pământul pavat cu pietre mari. Mă rugasem pentru Louise în fiecare zi, începând din decembrie. Nu știam bine cui și nici măcar de ce mă rugam. Dar voiam să știu că se află în grija cuiva. Că o vizitează și o alină cineva. Că acest cineva se poate preschimba în vântul cel rece și pârâul cel adânc. Voiam s-o știu protejată și aș fi fiert cazane întregi de tritoni împăiați dacă aș fi avut certitudinea că e de vreun folos. Cât despre rugăciune, ea mă ajuta să mă concentrez. Să mă gândesc la Louise în sine, nu ca la iubita mea, nu ca la motivul tristeții mele. Mă ajuta să uit de mine, iar asta era o mare binecuvântare.

— Ai făcut o greșală, mi-a spus vocea.

Iar vocea nu mai era acum gățuită și insinuantă, ci o voce blândă și puternică, pe care o auzeam din ce în ce mai clar și mai des. Am auzit-o vorbind răspicat și n-am știut dacă nu cumva sunt gata să-mi pierd mințile. Ce fel de oameni sunt cei care aud voci? Ioana

d'Arc, da, dar cum rămâne cu ceilalți, cei triști ori siniștri, care vor să schimbe lumea cu puterea tamburinelor?

În ultima lună nu reușisem să dau de Elgin, deși îi scrisesem de trei ori și îi telefonasem la toate orele, potrivite și nepotrivite. Bănuiam că e în Elveția, dar dacă Louise era pe moarte? Oare mi-ar fi spus? M-ar fi lăsat s-o văd? Am clătinat din cap. Ar fi o greșeală. Ar fi o mare prostie. Louise nu era pe moarte, era în siguranță, în Elveția. Stătea pe marginea unei cascade, într-o fustă lungă, verde. Torentul îi curgea prin păr, îi cobora pe șani, fusta îi era transparentă. M-am uitat mai de aproape. Era transparentă toată. I-am văzut cursul sângelui, ventriculele inimii, oasele prelungi ale picioarelor, ca niște colți de fildeș. Sângele ei era curat și roșu ca trandafirii din timpul verii. Era îmbobocită și parfumată. Fără secetă. Fără durere. Dacă Louise se simte bine, atunci și eu mă simt la fel.

Azi am găsit un fir de păr de-al ei pe haina mea. L-am văzut, auriu, în lumină. L-am răsucit în jurul degetelor arătătoare și l-am îndreptat. Avea peste jumătate de metru. Să fie asta firul ce mă leagă de tine?

În cărțile despre cum să faci față durerii pierderii cuiva drag nu-ți spune nimeni cum e atunci când dai pe neașteptate de o părticică din ființa iubită. Cel mai înțelept este să te asiguri că locuința ta nu e un mausoleu și să păstrezi doar acele obiecte ce-ți trezesc amintiri frumoase și plăcute. Am citit cărți care se ocupau de problema morții în parte pentru că despărțirea mea de Louise era una definitivă și în parte fiindcă știam că va muri și ca va trebui să fac față acestei a doua pierderi, poate tocmai în clipa când voi fi reușit

să mă împac cât de cât cu prima. Voiam să știu cum poți face față unei asemenea situații. Deși simțeam că viața mea s-a despicat în două, continuam să doresc să trăiesc. Nu m-am gândit niciodată la sinucidere ca la o soluție de a scăpa de nefericire.

În urmă cu câțiva ani, o prietenă de-a mea a murit într-un accident de mașină. A intrat cu tot cu bicicletă, sub cele șaisprezece roți ale unui monstru al șoselelor¹, care au făcut-o zob.

Când m-am împăcat cu ideea morții ei, în sensul cel mai literal, am început s-o văd pe străzi, mereu ca o nălucă, în fața mea, cu spatele la mine, dispărând în mulțime. Mi s-a spus că e un lucru obișnuit. Încă o mai văd și acum, deși nu atât de des, și încă mai cred, preț de o fracțiune de secundă, că e ea. Din când în când, dau printre lucrurile mele peste câte ceva care-i aparține. De fiecare dată, e vorba de un lucru absolut fără importanță. Odată am deschis un caiet de demult și din el a căzut o bucată de hârtie veche pe care cerneala încă se mai putea citi. O lăsase pe scaunul meu de la British Library în urmă cu cinci ani. Era o invitație la cafea, la ora patru. O să-mi iau haina și o mână de mărunt și-o să ne întâlnim în cafeneaua aglomerată, iar tu o să fii acolo, nu-i așa?

„O să treci peste asta...” Clișeele sunt cele care ne fac atâta rău. Să pierzi pe cineva pe care-l iubești înseamnă să-ți schimbi viața pentru totdeauna. N-o să treci peste asta, pentru că „asta” e chiar ființa pe care ai iubit-o. Durerea se oprește, apar oameni noi,

1 În original, *juggernaut*, Jaganata, a opta incarnare a zeului Vișnu, a cărui statuie e purtată într-un car uriaș, sub roțile căruia se spune că se aruncau credincioșii fanatici, pentru a fi zdrobiți; forță implacabilă, tăvălug.

însă rana nu se mai închide niciodată. Cum ar putea? Moartea nu șterge însușirile unice ale cuiva care a contat suficient de tare ca să-l plângi. Această gaură din inima mea are forma ta, și nimeni altcineva n-o va putea umple vreodată. Și de ce aș vrea s-o facă?

În ultimul timp m-am gândit foarte mult la moarte, la finalitatea ei, la cearta pe care n-am terminat-o. Când una din cele două persoane implicate nu a apucat să termine ce avea de spus, de ce-a plecat cealaltă? Și, mai ales, fără vreun avertisment? Nici măcar moartea după o boală îndelungată nu-ți oferă vreun avertisment. Momentul pentru care te-ai pregătit atât de minuțios te-a luat complet prin surprindere. Soldații au năvălit pe fereastră, au luat trupul, și acum acest trup a dispărut. Acum un an pe vremea asta, cu o zi înainte de miercurea trecută, erai aici, iar acum nu mai ești. De ce? Moartea ne reduce la logica bulversată a unui copil mic. De ce ieri și nu azi? Și unde ești?

Creaturi fragile ale unei mici planete albastre înconjurate de ani lumină de spațiu tăcut. Oare cei morți își găsesc liniștea dincolo de zarva acestei lumi? Cum ne putem găsi liniștea noi, cei a căror dragoste, oricât de mare, nu ni-i poate întoarce pe cei dragi, nici măcar pentru o singură zi? Ridic capul spre ușă și mă gândesc că poate ai să fii în prag. Știu că glasul ce se aude pe hol este al tău, însă, când ies în fugă, holul este gol. Nu pot face absolut nimic, nu pot schimba nimic. Tu ai avut ultimul cuvânt.

Fluturii din stomac dispar, ca și durerea surdă ce pune stăpânire pe mine atunci când mă trezesc. Uneori mă gândesc la tine și amețesc. Amintirea îmi face capul ușor, ca după ce bei șampanie. Toate lucrurile pe care le-am făcut. Dacă mi-ar fi spus cineva că ăsta este

prețul, aș fi acceptat să-l plătesc. Asta mă uimește; dincolo de toată suferința și de starea jalnică în care mă aflu, am o revelație bruscă. A meritat. Dragostea merită orice preț. 2

August. Nimic de semnalat. Pentru prima oară de când am părăsit-o pe Louise, m-a apucat depresia. Lunile de până acum au stat sub semnul disperării sălbatice și al șocului care m-a amortit. Am fost la un pas de nebunie, dacă nebunia poate exista la granița cu lumea reală. În august m-am simțit rău, aveam creierul complet gol. M-am trezit din beție și am înțeles, în fine, ce am făcut. Nu mai sufeream de beția durerii. Trupul și mintea știu cum să se ascundă de ceea ce e prea dureros de înfruntat. Așa cum arșii ajung să suporte un anume nivel de durere, în același fel, cei distruși emoțional constată că suferința e un punct de altitudine de la care se pot observa, din când în când. Treceam deja de stadiul acestei detașări. Rămăsesem fără nici un dram din energia dementă de odinioară și fără lacrimi. Cădeam într-un somn de moarte și mă trezeam la fel de fără vlagă. Când mă durea inima, nu mai eram în stare să plâng. Nu mai exista decât povara nedreptății pe care o săvârșisem. Îi greșisem lui Louise, iar acum era prea târziu.

Ce drept aveam eu să hotărâsc cum să trăiască? Ce drept aveam eu să hotărâsc cum să moară?

La A Touch of Souther Comfort era luna Country și Western. Era, de asemenea, și ziua lui Gail. N-a fost nici o surpriză faptul că era leu. În noaptea respectivă, fierbinte ca iadul și zgomotoasă dincolo de limita superioară a decibelilor, petreceam la picioarele lui Howlin' Dog House Don. HD2, cum îi plăcea să i se

spună. Dacă ar fi avut nevoie, ar fi putut să-și facă o ditamai clauza de păr din franjuri de jachete. Din întâmplare, chiar avea nevoie, însă era convins că „miniperuca invizibilă“ din creștet îndeplinește cu brio acest rol. Pantalonii îi erau atât de mulați, că ai fi putut sugruma cu ei o nevăstuică. Atunci când nu cânta la microfon, îl legăna între picioare. Pe fund avea scris ACCESUL INTERZIS.

— Cu așa fese, nici o șansă oricum, a zis Gail, râzând în hohote de propria ei glumă. Am văzut mașini de scris cu litere mai apetisante.

HD2 a avut un mare succes. Femeile se înnebuneau după felul în care le arunca șervețele roșii din buzunarul de la piept și cum lua notele joase în stilul lui Elvis. Bărbații nu păreau să-și facă prea mari probleme din cauza glumelor pe care le făcea la adresa propriului posterior. Se așeza pe genunchii lor și gângurea „Cine e băiat frumos?“, în timp ce femeile ancorau încă un pahar de gin cu lămâie.

— Săptămâna viitoare fac o Noapte a burlacelor, a spus Gail. Strip-tease.

— Parcă era vorba să fie Country și Western, nu?

— Este. O să-și pună o bandană.

— Și cu banana ce faci? De aici nu văd c-ar fi mare lucru de capul ei.

— Nu mărimea le interesează, ci să se distreze.

M-am uitat spre scenă. Howlin' Dog House Don ținea suportul microfonului la o distanță de un braț și uguia :

— Vă simțiți bineee?

— Mai bine pregătește-te, a spus Gail. Când termină, o să se facă o coadă la bar, mai repede decât ajung călugărițele în pelerinaj la Crucea Sfântă.

Pregătise un castron plin cu Dolly Parton on Ice, specialitatea acestei luni. Am început să aliniez paharele și micii săni de plastic ce înlocuiau de această dată umbreluțele de cocteil.

— Te invit la masă după serviciu, a spus Gail. Fără nici o obligație. Termin la miezul nopții. Ți dau liber și ție, dacă vrei.

Așa am sfârșit în fața unei porții de spaghetti carbonara la Magic Pete's.

Gail era beată. Era atât de beată, încât, atunci când una dintre genele false i-a căzut în supă, i-a spus chelnerului că e un miriapod.

— Trebuie să-ți spun ceva, copilule, mi-a zis aplecându-se spre mine așa cum face un îngrijitor de la Zoo când aruncă un pește unui pinguin. Vrei?

Nu mai aveam ce să comandăm. Magic Pete's era un bar de noapte deschis non-stop, cu puțină mâncare și multă băutură. Ori alegeam să ascult revelația lui Gail, ori găseam 50 de penny pentru tonomat. Nu aveam 50 de penny.

— Ai făcut o greșală.

În lumea desenelor animate, ăsta e momentul când un fierăstrău taie un rotund perfect în dușumea, în jurul scaunului lui Bugs Bunny.

— Dacă te referi la noi, Gail, n-am putut...

M-a întrerupt.

— Mă refer la tine și la Louise.

Abia era în stare să vorbească. Stătea cu gura sprijinită în pumni și coatele pe masă. Tot încerca să-mi prindă mâna și cădea în frapieră.

— N-ar fi trebuit s-o lași baltă.

S-o las baltă? Din punctul meu de vedere, făcusem un gest de mare curaj. Nu mă sacrificasem oare de dragul ei? Nu-mi oferisem propria viață, în schimbul vieții ei?

— Nu era un copil.

Ba da, era. Copilul meu. Odrasla mea. Creatura fragilă pe care voiam s-o protejez.

— Nu i-ai dat nici o șansă să-ți spună ce-și dorește. Ai plecat.

A trebuit să plec. Ar fi murit de dragul meu. Nu era mai bine ca eu să renunț la o jumătate de viață, de dragul ei?

— Care-i problema? a articulat cu mare greutate Gail. Ți-a mâncat pisica limba?

Nu pisica, ci viermele îndoielii. Cine mă cred? Sir Lancelot? Louise e o frumusețe preraphaelită, dar asta nu face din mine un cavaler medieval. Și, cu toate astea, îmi doresc cu disperare să am dreptate.

Am pornit împleticindu-ne spre mașina lui Gail. Nu mă îmbătasem, dar, sprijinind-o pe Gail, mă clătinam și eu. Era ca un rest de jeleu de la petrecerea unor copii. A hotărât să vină acasă cu mine chiar dacă asta însemna ca eu să dorm în fotoliu. Kilometru după kilometru, mi-a trecut în revistă greșeală după greșeală. Am început să-mi doresc să mă fi ținut de hotărârea mea inițială, și anume cea de a nu-i spune chiar toată povestea. Acum n-aveam cum s-o mai opresc. Era ca un camion de trei tone, pe o pantă ce coboară abrupt.

— Scumpete, dacă e ceva pe lume ce nu suport deloc, sunt eroii fără cauză. Oamenii de genul ăsta provoacă necazuri, doar ca să le poată rezolva ei.

— Asta e părerea ta despre mine?

— Cred c-ai făcut o prostie mai mare ca tine. Poate că, de fapt, nici n-ai iubit-o.

Asta m-a făcut să trag de volan atât de violent, încât cutia de cadou ce conținea colecția de casete cu Tammy Wynette a lui Gail a zburat peste tetiere, decapitându-i câinele de pluș care dădea din cap din inerție, iar Gail a vomitat pe bluză.

— Problema ta, a spus ștergându-se, e că vrei să trăiești într-un roman.

— Rahat. Nu citesc romane. Decât rusești.

— Astea sunt cele mai rele. Nu ești în *Război și pace*, scumpete, ești în Yorkshire.

— Ești beată.

— Ai dreptate. Am cincizeci și trei de ani și sunt la fel de nebună ca un galez cu un praz băgat în fund. Cincizeci și trei. Gail căzătura. Ce drept are ea să-și bage nasul în armura ta strălucitoare? Asta te gândești, nu-i așa, scumpete? Poate că nu arăt chiar ca un mesager al zeilor, dar fata ta nu e singura care are aripi. Am și eu două, chiar aici. (Și-a atins ușor subsuorile.) Am zburat și eu un pic prin lume și am aflat câteva lucruri importante și am să-ți spun unul dintre acestea gratis. N-o părăsești pe femeia pe care-o iubești. Mai ales atunci când crezi că e pentru binele ei. A sughițat violent și și-a acoperit fusta cu scoici semidigerate. I-am dat batista mea. În cele din urmă, mi-a zis :

— Mai bine du-te s-o cauți.

— Nu pot.

— Cine zice asta?

— Eu. Mi-am dat cuvântul. Chiar dacă greșesc, acum e prea târziu. Tu ai mai vrea să mă vezi dacă te-aș fi părăsit la greu, lăsându-te cu un bărbat pe care-l disprețuiești?

— Da, a zis Gail și a leșinat.

A doua zi dimineață am luat trenul spre Londra. Căldura reflectată de geamul vagonului m-a potopit și m-a cuprins o ușoară toropeală în care i-am auzit ca prin apă glasul lui Louise. Era sub apă. Ne aflam în Oxford, și ea înota în râul scânteind verde în jurul ei, perlă strălucitoare pe trupul ei. Ne întinseserăm pe iarba arsă de soare, iarbă ce se preschimba încet în fân, iarbă ce se sfărâma deasupra pământului ars, iarbă înaltă ce ne umplea de dungi roșii. Cerul era albastru ca în expresia băiat cu ochi albaștri, nici o geană de nor, privire senină, ce zâmbet. Un cer de dinaintea războiului. Înainte de Primul Război Mondial erau multe asemenea zile, una după alta; pajiști englezești nesfârșite, zumzet de insecte, inocență și cer azuriu. Zilieri ce adunau fânul, femei cu șorțuri legate la brâu ce aduceau carafe cu limonadă. Verile erau fierbinți, iernile aveau zăpadă. E o poveste frumoasă.

Acum iată-mă creându-mi propriile amintiri despre vremurile bune de demult. Când eram împreună, vremea era mai bună, zilele erau mai lungi. Până și ploaia era mai caldă. Așa e, nu? Îți amintești când... O văd pe Louise stând picior peste picior sub prunul din grădina de la Oxford. Pe fondul părului ei, prunele arată ca niște capete de aspid. Părul îi mai e ud de la apa râului și se cârlionțează în jurul prunelor. Lângă părul ei arămiu, frunzele verzi par total lipsite de strălucire. Iubita mea Verdigris. Louise e una dintre puținele femei care ar rămâne frumoase și dacă ar îmbătrâni.

În ziua respectivă m-a întrebat dacă am să-i port credință toată viața și i-am răspuns: „Cu tot sufletul“. Oare îi purtasem credință?

Nu stăvili două firi când se cunună;
Iubirea nu-i cu adevărat iubire
De se preschimbă și altcum răsună
Dacă o-ncearcă fum și amăgire.
O, nu, ea e înveșnicit limanul
Neaplecat de oarba vijelie
Și-i călăuza pânzei, pe oceanul
Ce nici măcar comorile nu-i știe.¹

În tinerețe, iubeam acest sonet. Când mă gândeam la călăuza pânzei, mă gândeam la un cățel², cam ca în *Portret al artistului văzut ca un cățel*, al lui Dylan Thomas.

Fusesem o pânză rătăcită cu comori neștiute, dar crezusem că sunt o navă sigură pentru Louise. După care o aruncasem peste bord.

— O să-mi porți credință?

— Cu tot sufletul.

I-am luat mâna și mi-am pus-o sub tricou. M-a apucat de sfârc și l-a strâns între arătător și degetul mare.

— Și cu tot trupul?

— Mă doare, Louise.

Pasiunea nu e bine-crescută. Degetele ei mi-au lăsat urmă. Ar fi fost în stare să mă lege de ea cu frânghii și să ne pună să stăm cu corpurile lipite, fără să ne putem mișca decât deasupra celuiilalt trup, fără să putem să atingem altceva decât celălalt trup. Dacă s-ar fi putut,

¹ William Shakespeare, *Sonetul 116*, traducere de Gheorghe Tomozei, în William Shakespeare, *Sonete* (ediție bilingvă), Editura Univers, București, 1995, pp. 416-417.

² *Wondering bark*, navă rătăcită, dar și lătrat rătăcit.

ne-ar fi lipsit de toate simțurile, cu excepția celui tactil și a celui olfactiv. Într-o lume oarbă și surdomută, ne-am fi putut consuma pasiunea la nesfârșit. După fiecare sfârșit, un alt început. Doar ea, doar eu. Era geloasă, dar și eu eram. Dragostea ei era violentă, dar la fel era și a mea. Aveam suficientă răbdare să ne numărăm firele de păr din cap, dar insuficientă când ne dezbrăcam. Nici ea, nici eu nu eram vioara întâi, aveam aceleași răni. Era geamăna mea, și am pierdut-o. Pielea e impermeabilă, dar lângă Louise, pielea mea nu era impermeabilă. Mă inunda, și apa nu se scurgea la vale. Încă îmi mai croiesc drum cu greu printre torențele ei, încă mai bate la ușile mele și-mi amenință siguranța launtrică. Nu am nici o gondolă la poartă, și marea continuă să crească. Înnoată, nu-ți fie frică. Mi-e frică.

Oare asta îi e răzbunarea? „N-am să te părăsesc niciodată.“

M-am dus direct la mine acasă. Nu mă așteptam s-o găsec pe Louise acolo, și totuși existau semne clare ale trecerii ei prin apartament – haine, cărți, cafeaua preferată. Mirosind cafeaua, am dedus că nu mai fusese aici de mult timp, boabele se rânceziseră ușor, iar ea n-ar fi acceptat niciodată așa ceva. Am ridicat un pulover de-al ei și mi-am îngropat fața în el. Foarte slab, parfumul ei.

M-a inundat o senzație ciudată de bucurie să mă aflu în apartamentul meu. De ce sunt oare ființele omenești atât de contradictorii? Țsta era sediul tristeții și al despărțirii, un loc al jalei, însă, văzînd razele soarelui intrînd pe fereastră și grădina plină de trandafiri, m-a cuprins din nou speranța. Aici trăisem și

fericirea, și o parte din această fericire fusese absorbită de pereți și se încastrase în mobilă.

M-am hotărât să șterg praful. Aflasem de mult că șmotrul ore întregi calmează rotirea în gol a minții. Trebuia să încetez să-mi mai fac griji și să mai fac supoziții suficient cât să-mi croiesc un plan de bătaie rațional. Aveam nevoie de liniște, iar liniștea era o stare pe care nu ajunseseam încă să o ating.

În timp ce frecam de zor ultimele resturi de Miss Havisham¹, am găsit niște scrisori trimise lui Louise de la spitalul unde se dusesse să ceară o a doua consultație. Scrisorile spuneau că, atâta timp cât Louise nu prezintă nici un simptom, nu ar trebui să înceapă nici un tratament. Într-adevăr, se constatase o umflare a nodurilor limfatice, însă aceasta se stabilizase în ultimele șase luni. Specialistul o sfătuia să facă vizite regulate la medic și să ducă o viață normală. Datele de pe cele trei scrisori erau ulterioare plecării mele. Am mai găsit apoi și un document foarte impresionant de la Elgin, care îi amintea lui Louise că îi studiază cazul de doi ani și că, după umila lui părere („Permite-mi să-ți reamintesc, Louise, că eu, și nu domnul Rand, sunt cel mai calificat să ia decizii în acest domeniu cu multe semne de întrebare“), avea nevoie de tratament. Antetul scrisorii conținea adresa clinicii elvețiene.

Am dat telefon. Recepționera n-avea chef de vorbă. Nu exista nici un pacient la clinică. Nu, nu puteam vorbi cu domnul Rosenthal.

Am început să mă întreb dacă nu cumva era vreo fostă secretară de-a lui Inge.

1 Personaj din romanul *Marile speranțe* al scriitorului Charles Dickens.

— Aș putea vorbi cu doamna Rosenthal? (Cât uram să spun asta.)

— Doamna Rosenthal nu se mai află aici.

— Aș putea atunci să vorbesc cu doctorul?

— *Domnul* Rosenthal (mi-a subliniat impolitețea) nu se află nici dânsul aici.

— Dar urmează să vină?

Nu putea să-mi spună. Am trântit receptorul și m-am așezat pe podea.

Bine. N-am altă soluție. Mama lui Louise.

Mama și bunica lui Louise locuiau împreună în Chelsea. Se considerau ca făcând parte din aristocrația australiană, adică descendente directe ale infractorilor deportați. Locuiau într-o casuță amenajată dintr-un fost grajd regal, de la etajele superioare ale căreia se putea vedea steagul de la Palatul Buckingham. Bunica își petrecea tot timpul la etaj, notându-și când regina se află în reședință și când nu. Din când în când, îi vărsa mâncarea pe ea. Nu-i tremura deloc mâna, îi plăcea doar s-o verse. Asta îi dădea de lucru fiicei ei. Louise ținea mult la bunica sa. În maniera lui Dickens, îi spuneau Boaba Bătrână, mazărea fiind mâncarea pe care bunica ei o scăpa în poală cel mai des. Unicul ei comentariu la despărțirea lui Louise de Elgin fusese „Ia banii“.

Mama era o fire mai complicată și, în cel mai nearistocratic mod cu putință, se îngrijorase ce-o să zică lumea. Când am spus cine sunt la interfon, a refuzat să-mi dea drumul.

— Nu știi unde e și nu te privește.

— Doamnă Fox, vă rog deschideți ușa, vă rog.

A urmat un moment de tăcere. Pentru un englez, casa e castelul său, dar un fost grajd aparținând unui australian nu intra în categoria asta. Am bătut în ușă

cu pumnii și am strigat-o pe doamna Fox cât am putut de tare. La fereastra de alături au apărut imediat două capete coafate, ca Punch și Judy în cutia lor. Ușa de la intrare a fost dată repede de perete. Nu era doamna Fox, ci Boaba Bătrână în persoană.

— Crezi că ești la vânatoare de canguri sau ceva de genul ăsta?

— O caut pe Louise.

— Să nu îndrăznești să intri pe ușa asta.

Și-a făcut apariția și doamna Fox.

— Kitty, zi-i să termine cu scandalul și să intre în casă. Atfel, lumea o să creadă ori că am înnebunit, ori că ne-au fost trimiși portăreii pe cap. M-a cântărit din ochi suspicioasă. Arăți de parc-ai lucra la Ministerul Dezinsecției.

— Mamă, nu avem un Minister al Dezinsecției în Anglia.

— Nu? Asta explică foarte multe mirosuri.

— Vă rog, doamnă Fox, n-o să stau mult.

Fără prea mare tragere de inimă, doamna Fox s-a dat un pas înapoi, permițându-mi să avansez până pe preșul de la intrare.

Când între mine și ușă n-a mai rămas decât un centimetru, doamna Fox a închis-o și mi-a barat trecerea. Simțeam capacul de plastic de la cutia de scrisori lipit de șira spinării.

— Atunci să terminăm odată tot bâlciul.

— O caut pe Louise. Când ați văzut-o ultima oară?

— Ho, ho, a zis Boaba, bătând cu bastonul. Ia nu te juca de-a Waltzing Matilda cu mine. Ce-ți pasă? Ai lăsat-o baltă, acum du-te învârtindu-te.

Doamna Fox a zis:

— Îmi pare bine că nu mai ai nici o legătură cu fiica mea. I-ai distrus căsnicia.

— Eu n-am nimic de reproșat la capitolul ăsta, a spus bunica.

— Mamă, vrei te rog să taci? Elgin e un om extraordinar.

— De când? Întotdeauna ai fost de părere că e doar un șobolan speriat.

— N-am spus niciodată că e un șobolan speriat. Am zis că e cam scund și că, din păcate, seamănă cu un, mă rog, eu am zis un...

— Șobolan! a țipat Boaba, bătând cu bastonul în ușă, chiar deasupra capului meu; ar fi trebuit să se facă aruncătoare de cuțite la circ.

— Doamnă Fox, am făcut o greșală. N-ar fi trebuit s-o părăsesc niciodată pe Louise. Am crezut c-o fac pentru binele ei. Am crezut că Elgin o va face bine. Vreau s-o găsec și să am grijă de ea.

— E prea târziu, a spus doamna Fox. Mi-a spus că nu mai vrea să te vadă niciodată.

— A avut o viață mai chinuită decât a unei broaște testoase pe autostradă, a spus Boaba.

— Mamă, du-te și stai jos, ai obosit, a zis doamna Fox, ținându-se de balustradă. Rezolv eu situația.

— Cea mai frumoșică fată din partea asta de Brisbane și uite cum te-ai purtat cu ea. Știi, Louise seamănă ca două picături cu mine când eram mai tânără. Ce mai siluetă aveam!

Mi-era greu să-mi imaginez că avusese odată o siluetă. Era ca un desen de copil înfățișând un om de zăpadă, două cercuri trântite unul peste celălalt. Pentru prima oară, i-am remarcat părul: era o serpentină încolăcită spre vârful capului, o masă vie și mișcătoare ce scăpa din elasticele strânse, exact ca al Louisei. Louise îmi spusese că Boaba fusese Regina absolută a frumuseții

din Australia de vest. În anii '20, avusese peste o sută de cereri în căsătorie de la bancheri, prospectori, orășeni ce desfășuraseră în fața ei hărți ale noii Australii pe care aveau de gând s-o construiască, și care-i ziceau: „Scumpo, când vei fi a mea, toate acestea vor fi ale tale“. Boaba se măritase cu un fermier posesor de oi și avusese șase copii. Cel mai apropiat vecin se afla la distanță de o zi călare. Am văzut-o brusc, cu rochia până la pământ, cu mâinile în șold, în fața drumului prăfuit ce dispărea departe, la orizont. Doar câmp și cer cât vedeai cu ochii. Miss Helen Louise, un tufiș aprins în ținutul arid.

— La ce te holbezi așa, poți să-mi spui?

Am scuturat din cap.

— Doamnă Fox, aveți cumva idee unde a plecat Louise?

— Știu doar că nu e-n Londra, atâta tot. Poate e-n străinătate.

— L-a jupuit bine de bani pe doctor. L-a lăsat mai sărac ca un păduche de lemn într-o fabrică de mase plastice. He, he, he!

— Mamă, vrei te rog să încetezi? Doamna Fox s-a întors spre mine. Cred că ar fi bine să pleci acum. Nu te pot ajuta.

Mi-a deschis ușa, exact în clipa când vecinii și-au închis-o pe a lor.

— Ce v-am spus? a zis Boaba. Acum să te ții vorbe.

Ne-a întors spatele dezgustată și a pornit pe hol, ajutându-se de baston.

— Știi, nu-i așa, că Elgin urma să fie pe Lista Civilă¹ anul trecut? Din cauza lui Louise, nu mai e.

¹ Alocații bugetare pentru funcționari publici de rang înalt. Mai recent, termenul se referă exclusiv la suma alocată de parlament cheltuielilor familiei regale britanice.

— Nu fiți ridicolă, am spus. Nu trebuie neapărat să ai o căsnicie fericită pentru a figura pe Listă.

— Atunci de ce nu e?

Mi-a trântit ușa în nas și am auzit-o plângând în hol. Oare plângea pentru această șansă ratată de a accede la măreție sau pentru propria-i fiică?

Seară. Perechi ieșite la plimbare pe străzile nădușite, mână în mână. De la fereastra unui etaj, o formație reggae abia își începuse cântarea. Restaurantele încercau să imprime forțat stilul alfresco, dar un scaun de răchită pe o stradă jechoasă, cu autobuzele huruindu-ți în timpane, nu e tocmai Veneția. Am privit gunoiul ridicându-se în aer printre pizzerii și carafe îmbrăcate în rafie. Un chelner cu față de vulpe tocmai își aranja papionul în oglinda casierei, i-a dat o palmă peste fund, și-a pus o lamă de peppermint pe limba roșie și a pornit cu pași legănați spre un grup de minore care beau Campari cu sifon.

— Doamnele doresc și ceva de mâncare?

Am luat primul autobuz, fără să știu încotro merge. Dar ce conta, din moment ce nu eram mai aproape de Louise? Orașul supura. Șoferul n-a vrut să deschidă ușa cât era în mișcare. Aerul dinăuntru mirosea a burgeri și a cartofi prăjiți. O femeie grasă, în rochie de nailon fără mâneci, stătea cu picioarele desfăcute, făcându-și vânt cu pantoful. Machiajul i se prelinsese, preschimbându-se în dâre de mizerie.

— DESCHIDE UȘA, IDIOTUL NAIBII! a strigat.

— Ba p'a mă-tii, a zis șoferul, fără să se uite la ea. Nu vezi ce scrie pe afiș? Nu știi să citești?

Pe afiș scria NU DISTRAGEȚI ATENȚIA ȘOFERULUI ÎN TIMPUL MERSULUI. În acel moment, eram complet blocați într-un ambuteiaj.

În timp ce temperatura continua să crească, bărbatul din fața mea și-a scos mobilul. Ca toți posesorii de mobil, nu avea nimic urgent de spus, voia doar să se-audă vorbind. Se uita la noi ceilalți ca să vadă dacă ne uităm la el. Când, într-un final, a zis „Noapte bună, atunci, Kev, băiețică“, l-am întrebat foarte politicos dacă mi l-ar putea împrumuta pentru o clipă și i-am oferit o monedă de o liră. Cu foarte mare greutate a acceptat să se despartă de o parte atât de esențială a machismului său, dar doar dacă îmi formează el numărul și îmi ține telefonul la ureche. După ce a sunat în gol de câteva ori, mi-a zis „Nu răspunde“, a băgat moneda în buzunar și și-a atârnat comoara înapoi la gât, pe un lanț de bulldog. La Louise acasă nu răspundea nimeni. M-am hotărât să mă duc să văd cu ochii mei.

Am găsit un taxi care să mă ducă prin căldura apăsătoare a sfârșitului de zi, și am cotit în fața casei exact în aceeași clipă în care BMW-ul lui Elgin parca lângă trotuar. A coborât și a deschis ușa pasagerului, de unde a coborât o femeie. Era o bombonică în taior, cu machiaj serios și stilul de coafură care face față cu brio și unei furtuni. Avea o mică geantă de voiaj, iar Elgin o valiză, amândoi râdeau. A sărutat-o și a început să scoțocească în buzunar după chei.

— Coborâți, sau nu? m-a întrebat șoferul.

Făceam eforturi să mă controlez. În pragul ușii, am tras aer în piept adânc și am sunat. Păstrează-ți calmul, păstrează-ți calmul, păstrează-ți calmul.

Mi-a deschis bucăţica sexy. I-am zâmbit larg şi, trecând pe lângă ea, am intrat în antreul larg. Elgin era cu spatele la mine.

— Iubitule... a început ea.

— Bună, Elgin.

S-a răsucit pe călcâie. Nu credeam că oamenii fac asta în viaţa reală, credeam că doar în filmele poliţiste proaste se întâmplă așa ceva. Cu o sprinteneală demnă de Fred Astaire, Elgin s-a băgat repede între mine şi bucăţica sexy. Habar n-am de ce.

— Du-te şi fă un ceai, scumpo, vrei? a zis el, şi ea a dispărut.

— O plăteşti ca să fie atât de ascultătoare sau e dragoste adevărată?

— Ți-am spus să nu mai vii niciodată aici.

— Mi-ai spus multe lucruri pe care n-ar fi trebuit să le iau în seamă. Unde-i Louise?

O fracţiune de secundă, Elgin a părut sincer surprins. Era convins că eu ar trebui să ştiu. M-am uitat în hol. Acolo era o masă nouă cu picioare curbate, o chestie oribilă de arţar cu incrustaţii de alamă. Fără îndoială, provenea de la un magazin din ăla unde nu vezi preţurile, însă avea preţul gravat cu litere mari. Era genul de masă de hol pe care designerii de interioare o fac pentru clienţii lor arabi. Lângă ea se afla un calorifer. Louise nu mai fusese aici de mult timp.

— Să te conduc, a zis Elgin.

L-am apucat de cravată şi l-am lipit de uşă. N-am luat în viaţa mea vreo lecţie de box, așa că a trebuit să-i îndes traheea în laringe bazându-mă exclusiv pe instinct. Se pare că am reuşit. Din păcate, n-a fost în stare să mai vorbească.

— Ai sau nu de gând să-mi spui ce s-a întâmplat?

Trage mai tare de cravată și uită-te cum îi ies ochii din orbite.

Bucățița sexy a urcat împleticindu-se treptele de la bucătărie, cu două căni. Două căni. Câtă lipsă de politețe. A încremenit ca un actor de doi bani pe scenă, după care a început să urle „DĂ-I DRUMUL LOGODNICULUI MEU“. M-a șocat atât de tare, că i-am dat drumul. Elgin mi-a tras un pumn în stomac și m-a lipit de perete. Am alunecat pe podea ca o focă. Elgin mi-a dat una în fluierul piciorului, dar n-am simțit-o decât mult mai târziu. Nu i-am văzut decât pantofii lui lucioși, apoi pe cei de lac, ușor decupați în față, ai ei. Am vomitat. În timp ce m-am ghemuit pe dalele albe și negre de marmură ca o figură de planul doi din Vermeer, Elgin mi-a zis cât de pompos putea s-o zică un tip pe jumătate sugrumat:

— Așa e, Louise și cu mine am divorțat.

Încă mai tușeam să-mi dau afară sendvișul cu roșii și ou, dar am făcut eforturi să mă ridic în picioare cu grația unui bețiv bătrân, mi-am șters gura cu mâna și mâna murdară de sacoul lui Elgin.

— Ești o ființă dezgustătoare, a zis bucățița sexy. Dumnezeule.

— Vrei să-ți spun o poveste? am întrebat-o. Despre Elgin și soția lui, Louise? A, și despre mine?

— Iubito, vrei te rog să te duci la mașină și să suni la poliție?

Elgin a deschis ușa, iar bucățița sexy s-a furișat, mică, afară. Chiar și în starea deplorabilă în care mă aflam, tot nu mi-am putut ascunde uimirea.

— De ce trebuie să sune din mașină? Sau vrei să te dai mare în fața mea?

— Logodnica mea dă telefon la poliție din mașină pentru propria ei siguranță.

— Nu cumva din cauză că nu vrei să afle anumite lucruri?

Elgin mi-a zâmbit cu milă, nu fusese niciodată bun la zâmbit, era în stare cel mult să-și miște crispat gura.

— Cred că e momentul să pleci.

M-am uitat spre mașina parcată în fața casei. Bucățica sexy avea telefonul într-o mână și manualul de instrucțiuni în cealaltă.

— Cred că avem câteva minute, Elgin. Unde e Louise?

— Nu știu și nu-mi pasă.

— De Crăciun mi-ai spus altceva.

— Anul trecut am crezut c-am s-o pot face pe Louise să-și bage mințile în cap. M-am înșelat.

— N-a avut nici o legătură cu Lista Civilă, nu?

Nu m-am așteptat la o reacție din partea lui, dar obrajii livizi i s-au făcut roșii ca de clown. M-a împins cu forță pe scări.

— Ajunge, pleacă.

Mi s-a limpezit mintea și, preț de o fracțiune de secundă, mi-am regăsit, asemenea lui Samson, puterea. Am rămas în fața lui pe trepte, mai jos decât el, și sub linia de plutire a invidiei lui. Mi-am amintit de dimineața când ne provocase în bucătărie. Voise să trăim senzația de vinovăție, să ne strecurăm pe furiș, să ne strice toată plăcerea, ca proprietar de drept. În loc de asta, Louise îl părăsise. Actul egoismului suprem; o femeie care se pune pe sine pe primul loc.

M-a cuprins un freamăt ca de mânz sălbatic. O plăcere nebună la gândul evadării lui Louise. Mi-am imaginat-o făcându-și bagajele, închizând ușa, părăsindu-l

pentru totdeauna. Era liberă. Tu ești cea care plutește peste câmpii, cu vântul sub aripi? De ce n-am avut încredere în tine? Sunt un om mai bun ca Elgin? Ne-ai făcut să părem niște idiști amândoi, după care ai dispărut. Nu tu ai fost cea prinsă în laț, ci noi.

Un freamăt de mână sălbatic. Distruge-l pe Elgin. Asupra lui îmi voi revărsa sentimentele, și nu asupra lui Louise în torente de recunoștință, ci aici, asupra lui, în șuvoaie sulfuroase.

A pornit spre bucățica sexy, cu brațele întinse ca un semafor extravagant, o păpușă stupidă cu chip de băiat, cu cheile de la mașina scumpă în mână.

— Elgin, ești doctor, da? Atunci sigur îți amintești că un doctor poate ghici mărimea inimii unei persoane după mărimea pumnului ei. Uite-l pe-al meu.

Am apucat să-i zăresc privirea de totală stupefacție în clipa în care pumnii mei, lipiți ca într-o rugăciune făcută acasă, s-au apropiat, ca o ofrandă, de bărbia lui. Impact. Capul i-a zvâcnit spre spate, s-a auzit un trosnet neplăcut, ca atunci când toci carne. Elgin la picioarele mele, în poziție fetală, sângerând. Scoate niște zgomote ciudate, ca un porc ce grohăie la troacă. Nu e mort. De ce nu? Dacă e atât de ușor să moară Louise, atunci de ce e atât de greu să moară și el?

Am simțit că mă părăsește mânia. I-am mișcat capul într-o poziție mai confortabilă și i-am adus o pernă din hol. Când i-am pus-o, i-a căzut un dinte. De aur. I-am dus ochelarii pe măsuta din hol și am coborât încet treptele până la mașină. Bucățica sexy era pe jumătate afară din mașină, și gura ei părea o molie zbătându-se.

— Dumnezeule. Dumnezeule, Doamne Dumnezeule, Doamne.

De parcă repetiția ar fi putut împlini ceea ce credința nu putea.

Telefonul i se legăna inutil în jurul încheieturii. Auzeam printre pârâituri glasul dispecerului.

— Pompieri, poliție, ambulanță. Ce serviciu doriți? Pompieri, poliție, ambulanță. Ce...

I-am luat telefonul cu blândețe.

— Ambulanță. Nightingale Square, numărul 52, NW3.

Când am ajuns înapoi la mine în apartament era întuneric. Aveam încheietura mâinii drepte foarte umflată și șchiopătam. Am pus gheață în niște pungi de plastic, mi le-am înfășurat în jurul membrelor chinuite, apoi le-am prins cu scotch. Tot ce voiam era să dorm și am dormit într-adevăr pe așternuturile prăfuite, neschimbate. Am dormit douăzeci de ore, după care am luat un taxi până la spital și mi-am petrecut aproape tot atâta timp în secția de bolnavi ambulatorii. Îmi rupsesem un os de la încheietură.

Cu mâna în gips până la cot, mi-am făcut o listă cu toate spitalele care aveau secție de oncologie. Nici una dintre acestea nu auzise niciodată de Louise Rosenthal ori de Louise Fox. Nu era înregistrată ca urmând vreun tratament la vreuna dintre acestea. Am vorbit cu specialistul care o consultase, însă acesta a refuzat să-mi spună altceva în afara faptului că în momentul respectiv nu era pacienta lui. Prietenii ei pe care-i cunoscusem nu o văzuseră din luna mai, când dispăruse subit. Am încercat la avocata care se ocupa de divorțul ei. Nu avea nici o adresă unde să o poată contacta. Cu foarte mare greutate, am convins-o să-mi dea adresa pe care o folosise în timpul procesului.

— Știți, nu, că nu e deontologic să fac asta ?

— Știți cine sunt ?

— Da. Și de-asta fac o excepție.

A dispărut pentru a scormoni printre dosare. Aveam buzele uscate.

— Poftim: Dragon Street, NW1, numărul 41a.

Era adresa apartamentului meu.

Am stat la Londra șase săptămâni, până la începutul lui octombrie. Mă resemnasem cu gândul daunelor pe care avea să mi le ceară Elgin în instanță pentru ce-i făcusem. Nu am primit nici o citație oficială în acest sens. M-am dus pe jos la el acasă, unde am găsit obloanele trase. Din motive pe care le știa numai el, n-aveam să mai aud vreodată de Elgin. Care erau oare aceste motive, când ar fi putut foarte bine să se răzbune pe mine, poate chiar să mă bage la pușcărie ? Mă înspăimântă gândul acestei nebunii care pune stăpânire pe mine, întotdeauna mi-am ieșit ușor din fire, totul începe cu un zvâcnet în tâmplă, apoi răbufnesc brusc, un acces pe care-l recunosc, dar nu-l pot controla. Îmi pot controla răbufnirile. Mi le controlasem ani de zile până o întâlнисem pe Louise. Îmi deschisese, odată cu lăcașurile de lumină din suflet, și pe cele întunecate. E riscul pe care ți-l asumi. Nu-i puteam cere scuze lui Elgin, fiindcă nu regretam. Nu regretam, ci îmi era rușine. Sună ciudat ?

În toiul nopții, în miezul cel mai întunecat al nopții, când luna e joasă și încă n-a răsărit soarele, m-am trezit cu sentimentul clar că Louise a plecat să moară singură. Mi-au tremurat mâinile. Nu voiam asta. Preferam cealaltă realitate a mea; Louise în siguranță undeva, uitând de Elgin și de mine. Poate cu altcineva. Asta era partea

de vis în care am încercat să mă trezesc. Și totuși, era mai bine decât durerea morții. Echilibrul meu, atât cât era, depindea de fericirea ei. Trebuia să am parte de această poveste. Mi-o spuneam în fiecare zi și mi-o țineam la piept în fiecare noapte. Ea îmi aducea alina-rea. I-am construit mai multe case, i-am plantat grădi-nile. Era la soare, în străinătate. Era în Italia și mânca midii pe țărmul mării. Stătea într-o vilă albă ce se oglindea în lac. Nu era bolnavă și părăsită în cine știe ce cameră cu chirie, cu perdele subțiri. Îi era bine. Louise se simțea bine.

Caracteristica trupului leucemic este deteriorarea rapidă după remisie. Remisia poate fi indusă prin radioterapie sau chimioterapie sau se poate întâmpla pur și simplu, nimeni nu știe de ce. Nici un medic nu poate prezice cu exactitate dacă boala se va stabili-za și pentru cât timp. Este valabil pentru toate tipurile de cancer. Trupul dansează cu sine.

Dacă celulele stem încetează să se mai divizeze sau ritmul încetinește radical, creșterea tumorii este sto-pată. E posibil ca pacientul să nu mai sufere de dureri atât de atroce. Dacă remisia apare devreme în timpul prognozei, înainte ca efectele toxice ale tratamentului să fi vlăguit complet corpul, făcându-l să cadă pradă unui nou atac al bolii, e posibil ca pacientul să se simtă bine. Din păcate, la fel de posibil este ca, pentru câteva luni în plus de viață, acesta să plătească un preț foarte mare, constând în pierderea părului, depigmentarea pielii, constipație cronică, complicații febrile și neuro-logice. Asta e pariul.

Metastaza e problema. Cancerul are o trăsătură unică; poate călători de la locul de origine spre țesuturi îndepărtate. De obicei, metastaza este cea care ucide

pacientul, iar ceea ce nu înțeleg medicii este biologia acesteia. Dar nici nu au cum să o înțeleagă. În accepția lor, trupul e alcătuit dintr-o sumă de fragmente ce trebuie izolate și tratate după necesitate, faptul că trupul bolnav se poate comporta ca un întreg este un concept extrem de deranjant. Medicina holistică e pentru vraci și șarlatani, nu-i așa? Nu contează. Adu repede căruciorul cu medicamente, bombardează câmpul de bătaie, încearcă radiația chiar asupra tumorii. Nici un rezultat? Scoate răngile, fierăstraiele, cuțitele și acele. Splină cât o minge de fotbal? Măsurii disperate pentru boli disperate. Mai ales în cazul în care metastaza se dezvoltă adesea înainte ca pacientul să consulte un doctor. Nu le place să-ți spună asta, dar cancerul s-a pus deja în mișcare, iar tratarea problemei evidente, plămân, piept, piele, intestin, sânge, nu va modifica prognoza.

Azi am fost la cimitir și m-am plimbat printre catacombe, gândindu-mă la cei morți. Craniile și oasele încrucișate familiare de pe mormintele vechi m-au tulburat nespus cu veselia lor stânjenitoare. De ce arată atât de mulțumite aceste capete rânjite, părăsite de orice urmă de viață? Faptul că aceste cranii rânjesc este de-a dreptul respingător pentru noi, cei ce venim cu flori de culori închise, cu chipuri sobre, de înmormântare. Este un tărâm unde se jelesc morții, un loc al tăcerii și al regretelor. Pentru noi, care ne apărăm de ploaie cu paltoanele noastre, cerul cenușiu și mormintele cenușii alcătuiesc o imagine ce ne apasă. Iată sfârșitul care ne așteaptă pe toți, dar hai să nu privim în direcția asta. Câtă vreme ne ținem bine și rezistăm vântului tăios, să nu ne gândim la noroiul adânc sau

la iedera răbdătoare ale cărei rădăcini ne vor descoperi pentru a ne lua locul.

Șase bărbați în haine lungi, cu fulare albe, au purtat trupul spre mormânt. Deși în acest moment e mult spus mormânt. Într-o grădină, ar fi un șanț săpat pentru un nou răsad de sparanghel. Umple-l cu bălegar și plantează-l. O scobitură optimistă. Însă asta nu e un răsad de sparanghel, ci e locul de veci al celui răposat.

Privește sicriul. E stejar masiv, nu furnir. Mânerele sunt din cupru solid, și nu din oțel lăcuit. Căptușeala sicriului e din mătase naturală umplută cu burete de mare. Mătasea naturală putrezește extrem de grațios. Se face încet-încet zdrențe, apoi pulbere, în jurul cadavrului. Căptușelile din acrilic, ieftine și populare, nu se descompun. Ai putea la fel de bine să fii îngropat într-un ciorap de nailon.

Do It Yourself n-a ajuns chiar până aici. E ceva macabru în ideea de a-ți face singur coșciugul. Poți să cumperi kituri de asamblat bărci, case, mobilă de grădină, însă nu și kituri de sicrie. Dacă găurile au fost deja făcute și aliniate, nu cred că ar urma nici un dezastru. N-ar fi asta gestul cel mai plin de dragoste pe care l-ai putea face pentru ființa iubită?

Înmormântarea de azi e scaldată în flori; crini albi, trandafiri albi și crengi de salcie plângătoare. Întotdeauna începe bine, după care își face loc apatia și lălelele de plastic într-o sticlă de lapte. Alternativa e o vază imitație Wedgwood îndesată lângă piatra funerară, fie vară, fie iarnă, cu capacul unui spray dement Woolworth deasupra.

Mă întreb dacă-mi scapă cumva ceva. Cum ar fi motivul pentru care florile sunt moarte. Poate că sunt

moarte atunci când sunt puse aici. Poate că oamenii cred că într-un cimitir lucrurile ar trebui să fie moarte. Există o anume logică în asta. Poate că e o mojiție să murdărești locul cu frumusețea înfloritoare a verii și cu splendoarea toamnei. Pentru mine, aș prefera un măcriș roșu pe o lespede de marmură de culoare crem.

Cu toții ne vom întoarce în borta din care am ieșit. Lungime doi metri, adâncime doi metri, lățime doi coți sunt dimensiunile standard, deși ele pot fi modificate la cerere. Groapa e un mare egalizator pentru că nu are importanță cine intră în ea, bogatul și săracul ocupă în fine același ultim lăcaș. Sigilat de noroi. Gallipoli¹-ul tău, cum i se spune în branșă.

O groapă înseamnă muncă grea. Mi s-a spus că e un lucru pe care lumea nu îl înțelege. E o muncă ce ia mult timp și se face după tipic străvechi și trebuie să fie făcută, chiar dacă tună și fulgeră sau dă grindina. Sapă în timp ce umezeala îți intră prin ghete. Apleacă-te într-o parte să iei o gură de aer și te vei uda până la piele. În secolul al nouăsprezecelea, se întâmpla adesea ca groparii să moară de la atâta umezeală. Pe vremea aceea, să-ți sapi singur mormântul nu era o figură de stil.

Pentru cei părăsiți de cei dragi, groapa e un loc înspăimântător. Prăpastia amețitoare a pierderii. E ultima oară când te vei mai afla lângă persoana iubită și pe care trebuie s-o părăsești, trebuie să-l părăsești, într-o genune întunecată în care viermii își vor începe datoria.

1 Peninsula din nord-vestul Turciei. În 1915, în timpul Primului Război Mondial, a fost scena unei importante confruntări dintre aliați și forțele turcești.

Pentru cei mai mulți, ultima privire aruncată înainte să fie fixat capacul în șuruburi durează o viață, ea eclipsează toate celelalte imagini mai prietenoase. Înainte de scoborâre, așa cum i se spune la firma de pompe funebre, corpul trebuie spălat, dezinfectat, golit, astupat și fardat. Acum nu foarte mulți ani, aceste corvezi erau de obicei făcute acasă, însă atunci nu erau considerate corvezi, ci gesturi de dragoste.

Tu ce-ai face? Ai lăsa trupul în mâinile străinilor? Trupul ce a stat întins lângă tine, la bine și la rău. Trupul după care brațele tale continuă să tânjească, mort sau nu. Ai cunoscut în amănunt fiecare mușchi, ai fost martor la mișcarea pleoapelor în somn. Acesta este trupul pe care îți stă scris numele, și el trece în mâinile unor străini.

Ființa pe care-o iubești a plecat într-o țară străină. O strigi, însă nu-ți răspunde. Strigi pe câmpuri și în adâncul văilor, însă acolo nu se află nimeni. Terenul e dur și uscat. Nu o vei face să se întoarcă în acest fel. Poate că vă desparte doar un giulgiu. Ființa iubită te așteaptă pe coline. Ai răbdare și pornește cu pas ușor, lăsându-ți trupul să se aștearnă, ca un papirus.

Am plecat de la înmormântare prin partea din spate a cimitirului. Aceasta fusese lăsată în paragină. Îngerii și bibliile deschise erau acoperite cu ghirlande de iederă. Iarba de dedesubtul lor era vie. Veverițele țopăiseră peste morminte, iar mierlele ce cântau în copaci erau total neinteresate de subiectul nemurire. Pentru ele, viermii, nucile și razele soarelui erau destul.

„Preaiubita soție a lui John.“ „Unica fiică a lui Kate și Andrew.“ „Aici se odihnește un om ce a iubit fără minte, dar din tot sufletul.“ Din țărână ne-am întrupat, în țărână ne întoarcem.

Sub arbuștii de ilice, doi bărbați săpau un mormânt cu hotărâre și ritm. Când am trecut pe lângă ei, unul și-a dus mâna la șapcă și m-am simțit aiurea pentru faptul că mi se oferă o simpatie ce nu mi se cuvine. În ziua aflată pe sfârșite, zăngănitul lopeții și glasurile joase ale bărbaților mi s-au părut extrem de vesele. Aveau să se ducă acasă să bea un ceai și să se spele. Ce absurd, ca rondul unei vieți să fie atât de liniștitoare, până și aici.

M-am uitat la ceas. În curând va fi ora închiderii. Trebuia să plec, nu fiindcă mi-ar fi fost teamă, ci din respect. Soarele ce asfințea dincolo de șirurile de mes- teceni le proiecta umbrele alungite pe potecă. Lumina juca pe lespezile solide, aurea literele săpate-n piatră, izbucnea în flăcări pe trâmbițele îngerilor. În lumină, pământul prindea viață. Nu în tonurile de ocru gălbui ale primăverii, ci de carmin saturat, de toamnă. Anotimpul sângelui. În păduri, începuse deja sezonul vânătorii.

Am iuțit pasul. Un impuls pervers îmi șoptea să mai rămân. Ce fac morții noaptea? Ies din gropi rânjind la vânt, fluierând printre coaste? Ce le pasă lor că e frig? Am suflat să-mi încălzesc mâinile și am ajuns la poartă tocmai în clipa când paznicul zăngănea din lanțul greu, cu lacăt. Oare mă încuia pe mine afară ori pe ei înăuntru? Mi-a clipit din ochi conspirativ și și-a mângâiat zona pelviană, unde îi atârna o lanternă de patruzeci și cinci de centimetri.

— Nu-mi scapă nimic, mi-a zis.

Am traversat în fugă spre cafeneaua de peste drum, un loc la modă în stil european, dar cu prețuri mai mari și program mai redus. Ne întâlneam adesea aici, înainte să-l părăsești pe Elgin. Veneam aici după o partidă de

sex. Întotdeauna îți era foame după ce făceam dragoste. Ziceai că pe mine vrei să mă mănânci, dar, pentru că din decență nu puteai face asta, te mulțumeai cu un sandwich cu pâine prăjită. Pardon, Croque Monsieur, conform meniului.

Până azi evitasem cu scrupulozitate locurile ce mi-ar fi putut trezi amintiri dureroase – asta era sfatul pe care-l dădeau cărțile despre cum să faci față despărțirilor. Până azi, sperasem să te găsesc sau măcar să aflu cum îți e. Nu m-am crezut niciodată vreo Casandră bântuită de premoniții. Dar e adevărat, sunt un om bântuit. Viermele îndoielii și-a făcut de mult culcuș în vintrele mele. Nu mai știu în ce să am încredere și ce se cuvine. Viermele meu îmi oferă un soi de alinare macabră. Viermii care te vor mânca pe tine mă mănâncă mai întâi pe mine. Tu nu vei apuca să le simți capul teșit strecurându-ți-se printre țesuturile aflate în descompunere. Nu vei cunoaște perseverența oarbă ce-și va bate joc de tendoane, mușchi și cartilajii, până când va ajunge la oase. Până când oasele însele vor ceda. Un câine de pe stradă m-ar putea roade cu ușurință, atât de lipsit de substanță mi-a devenit trupul.

Aici, la această cafenea, duce poarta cimitirului. Subconștientul ți se liniștește automat atunci când dai pe gâtlejul viu cafea foarte fierbinte. Să ne mai deranjeze spiritele rele, oasele însângerate, craniile pleșuve și vârcolacii dacă pot. Aici este lumină, căldură, fum și consistență. Am hotărât să încerc să intru în cafenea, din masochism, din obișnuință, din speranță. M-am gândit că poate asta o să mă aline, deși știam cât de puțină alinare poți găsi în amănuntele familiare. Cum îndrăznesc să rămână neschimbate, când s-au schimbat atât de multe din tot ceea ce contează? De ce-ți

miroase puloverul a tine cu atâta nepăsare, de ce încă îți mai păstrează forma, când tu nu ești aici să-l porți? Nu vreau ca obiectele să-mi amintească de tine, te vreau pe tine. M-am gândit să plec din Londra, să mă întorc o vreme la căsuța mea ridicolă, închiriată. De ce nu? La viața de la capăt, nu e asta unul dintre clișeele acelea folositoare?

Octombrie. De ce să mai rămân? Nimic nu e mai rău decât să stai într-un loc aglomerat atunci când ești singur. Orașul e întotdeauna aglomerat. De când stau în cafeneaua asta, cu un calvados și un espresso în față, ușa s-a deschis de unsprezece ori, lăsând să intre un băiat sau o fată care s-a întâlnit cu un băiat sau o fată cu un calvados și un espresso în față. În spatele tejegelei înalte din alamă și sticlă, personalul, cu șorturi lungi, se amuză. În fundal cântă muzica, o chestie soul, toată lumea e ocupată, fericită sau, după cât se pare, voit nefericită. De exemplu cei doi de acolo, el gânditor, ea agitată. Lucrurile nu merg prea bine, dar măcar discută. Sunt singura persoană singură la o masă din cafenea și pe vremuri îmi plăcea nespun această singurătate. Asta se întâmpla când trăiam luxul de a ști că, în curând, cineva va împinge ușa grea și mă va căuta din priviri. Îmi amintesc de acele vremuri, când ajungeam la locul stabilit cu o oră mai devreme, pentru a bea ceva și a citi o carte. Aproape că-mi părea rău când se scurgea ora și se deschidea ușa, și era timpul să mă ridic, să te sărut pe obraz și să-ți masez mâinile reci. Această opțiune a mea de a sta o vreme de capul meu semăna cu plăcerea de a te plimba prin zăpadă cu o haină groasă. Cine vrea să se plimbe prin zăpadă dezbrăcat?

Am plătit și am plecat. Afară pe stradă, plimbându-mă cu pași mari de parcă aş avea o treabă anume, pot lăsa impresia că trebuie să ajung într-un loc precis. În apartamentul meu e aprinsă lumina, iar tu vei fi acolo, ai intrat cu cheia. Nu trebuie să mă grăbesc, mă bucur de noapte și de frigul ce-mi înțeapă obrazii. Vara a trecut, frigul e mai mult decât bine-venit. Azi am fost la cumpărături și mi-ai zis că diseară gătești tu. O să sun să comand vinul. Faptul că știu că vei fi acolo îmi dă o încredere care-mi face trupul ușor. Mă așteaptă cineva. Există un continuum. Există libertate. Putem fi zmeie și ne putem ține frânghiile reciproc. Nu e nevoie să ne facem griji că vântul va fi prea puternic.

Iată-mă în fața apartamentului meu. Luminile sunt stinse. Camerele sunt înghețate. Nu te vei mai întoarce. Cu toate astea, mă voi așeza pe jos lângă ușă și-ți voi scrie o scrisoare cu adresa mea, pe care ți-o voi lăsa aici dimineață, când voi pleca. Dacă o primești, te rog răspunde, ne vom întâlni în cafenea, și tu vei fi acolo, nu-i așa? Nu-i așa?

După zdroncănitul Intercity-ului, dulcea legănare a vagonului pe linia regională. În ultimul timp, British Rail îmi spune „Tu, clientul“, însă eu prefer vechiul meu apelativ, „Tu, pasagerul“. Nu credeți că „am aruncat o privire furișă spre pasagerii cu care împărțeam cabina“ are un aer mai romantic și mai plin de promisiuni decât „am aruncat o privire furișă la ceilalți clienți ai trenului“? Clienții cumpără brânză, lufe și prezervative. Pasagerii pot avea toate acestea în bagajul lor, dar nu gândul la cumpărăturile lor îi face interesanți. Un pasager cu care împarți cabina poate

fi o aventură. Singurul lucru pe care-l am în comun cu ceilalți clienți este portofelul.

La gara cu linia principală am trecut în fugă de difuzoarele ce bubuiau să-ți spargă timpanul și de panoul cu Întârzieri. În spatele depoului de marfare era o șină de tren ieșită din uz care pe vremuri era singura cale ferată a gării. Cu ani în urmă, clădirile fuseseră zugrăvite în grena, iar sala de așteptare avea un șemineu adevărat și oferea gratis ziarul de dimineață. Dacă-l întrebai pe șeful gării cât e ceasul, acesta își scotea Hunterul uriaș din buzunarul de la vestă și îl consulta cum consultau odinioară grecii oracolul de la Delfi. Răspunsul îți era prezentat drept adevărul etern, chiar dacă în momentul în care îți era adus la cunoștință, devenise deja de domeniul trecutului. Aveam o vârstă foarte fragedă pe vremea când lucrurile decurgeau în acest fel, suficient de fragedă pentru a mă cuibări sub burdihanul șefului de gară, în timp ce tata îl privea în ochi. Prea fragedă ca să se aștepte cineva să spun chiar eu adevărul.

Acum, mica șină de tren e condamnată la pedeapsa cu moartea și e posibil ca anul viitor sentința să fie adusă la îndeplinire. Nu mai există nici o sală de așteptare, nici un loc în care să te ascunzi de vântul tăios ori de ploaia șfichiuitoare. Este un peron modern.

Trenul, al cărui șuierat aducea cu un horcăit, s-a oprit, scuturându-se din toate încheieturile și râgâind. Era murdar, format din patru vagoane, nici urmă de paznic sau de conductor. Nici urmă de mecanic, cu excepția unui exemplar îndoit al ziarului *Sun*, la geamul locomotivei. Înăuntru, mirosul fierbinte al frânelor și cel puternic de ulei se amalgamau cu podeaua nemăturată într-o senzație familiară de rău de tren.

M-am simțit instantaneu acasă și m-am așezat pentru a savura peisajul prin pelicula prăfuită a amintirii.

În vacuum, toți fotonii călătoresc cu aceeași viteză. Încetinesc când străbat aerul, apa ori sticla. Fotonii de energii diferite sunt încetiniți cu viteze diferite. Dacă ar fi știut asta, Tolstoi ar fi recunoscut îngrozitoarea lipsă de adevăr de la începutul romanului *Anna Karenina*? „Toate familiile fericite sunt la fel; fiecare familie nefericită e nefericită în felul ei aparte.“ De fapt, e tocmai pe dos. Fericirea e alta pentru fiecare. Tristețea e cea care permite generalizarea. Oamenii știu de obicei motivul precis pentru care sunt fericiți. Doar rareori știu însă de ce sunt triști.

Tristețea e un gol. Un spațiu fără aer, un loc mort și sufocant, locuința celui trist. Tristețea e un bloc de închiriat, cu camere ca niște cuști de găini, îți clocești propria mizerie, stai în propriul jeg. Tristețea e un drum pe care nu ai unde să întorci și să te oprești. Străbate-l împins de cei din spate, cu piedici puse de cei din față. Străbate-l cu viteză furioasă, chiar dacă zilele îți sunt mumificate în plumb. Se întâmplă atât de repede, din clipa în care ai pornit nu există nici o ancoră din lumea reală care să te încetinească, nimic de care să te agăți. Tristețea te trage afară din suporturile vieții tale, lăsându-te să cazi liber. Oricare ar fi iadul tău personal, în Tristețe vei găsi milioane de asemenea iaduri. E un oraș în care coșmarurile tuturor se adevăresc.

În vagonul de tren, închis în spatele geamului gros, mă simt confortabil, departe de orice răspundere. Știu că fug, dar inima mea a devenit pământ sterp, unde nu poate crește nimic. Nu vreau să înfrunt faptele, să mă lupt să le fac față cât mai bine, să-mi ies din stare.

În albia uscată și secată a inimii mele, învăț să trăiesc fără oxigen. S-ar putea să ajungă să-mi placă, într-un fel de masochism. Am decăzut prea tare pentru a lua hotărâri, iar lucrul ăsta aduce cu el o anume libertate superficială. Pe lună nu există gravitație. Sunt suflete moarte în uniforme de diverse feluri și ranguri, costume spațiale prea groase pentru a putea fi atinse, căști prea grele pentru a-ți permite să vorbești. Milioane de oameni triști străbat timpul fără speranță. În Tristețe nu există ceasuri, doar un ticăit nesfârșit.

Trenul a întârziat și așteptăm într-un debleu. Nu se aude decât foșnetul unui ziar de seară și freamătul obosit al locomotivei. Nimic nu va perturba această scenă de abandon pasiv. Stau cu picioarele ridicate pe tapițeria pătată. Bărbatul de la două scaune mai încolo sforăie. Nu putem ieși și nu ne putem urca în vagon. Ce contează? De ce să nu ne relaxăm în aerul supraîncălzit și stătut? ÎN CAZ DE URGENȚĂ, SPARGEȚI GEAMUL. Aceasta este o urgență, însă nu-mi pot ridica brațul suficient de sus pentru a mă elibera cu forța pumnului. N-am puterea să apăs semnalul de alarmă. Vreau să mă ridic în picioare în toată splendoarea, să sar pe fereastră, să-mi scutur cioburile de pe mânecă și să spun „Aia a fost ieri, asta este azi“. Vreau să accept ce am făcut și să las trecutul în urmă. Însă nu pot face asta fiindcă la celălalt capăt al frânghiei pe care-o țin s-ar putea să se afle Louise.

Gara satului e mică și duce direct la o șosea cu o singură bandă și spre câmpii acoperite cu grâu de iarnă. Nu există taxator de bilete, doar un bec de 40 de wați și o tăbliță pe care scrie PE AICI. Bine că există măcar și atât.

Drumul e acoperit cu zgură neregulată care-ți scârțâie cumplit sub picioare. De tălpi ți se vor lipi bucăți de mangal și cenușă albă, dar e mai bine decât noroi într-o noapte ploioasă. În seara asta nu plouă. Cerul e senin și sever, nici urmă de nor, doar stele și o lună beată ce se leagănă pe spate. Un șir de frasini mărginesc gardul de țaruși ce te duce dincolo de lucrurile făcute de om, spre inima acestui loc, unde pământul nu e bun decât pentru oi. Le și aud rumeșind invizibil dinspre smocuri de iarbă groase ca pielea netăbăcită. Ai grijă să ții drumul drept, acolo e un șanț.

Aș fi putut să iau un taxi în noaptea aceea târzie, nu să aleg să străbat zece kilometri fără lanternă. Frigul ce mi-a biciuit fața și șocul din plămâni m-au trimis pe poteca de zgură, departe de cârciumă și de telefon. Mi-am trântit rucsacul în spate și m-am avântat spre colină. În sus, apoi în jos. Cinci kilometri în susul ei, cinci în josul ei. Odată am mers cu Louise toată noaptea, până am ieșit din întuneric ca dintr-un tunel. Am pășit în lumina dimineții, dimineața ne aștepta, era deja perfectă, soarele era sus, deasupra câmpului egal. Uitându-mă în urmă, mi s-a părut că am văzut întunericul acolo unde l-am lăsat. Nu ne mai putea ajunge.

Mi-am croit drum printr-o cireadă de vite cu brățări de noroi în jurul copitelor. Și eu aveam picioarele înnămolite. Nu-mi prevăzusem plecarea inopinată, pantele abrupte ale dealului erau ca un bazin de drenaj pentru preaplinul izvoarelor. Ploaia verii uscate pe solul uscat nu-l permease până la straturile acvifere, ci doar până la izvoarele ce le alimentau. Izbucneau în torente de spumă, sfârșind în băltoace izolate, unde vitele se chinuiau să ajungă în căutarea ierbii înalte. Aveam noroc că luna se reflecta în aceste ochiuri de

apă, conturându-mi cărarea noroioasă, dar cu stratul de nămol destul de puțin adânc. Pantofii mei de oraș și șosetele fine n-au avut nici o șansă. N-a trecut mult, și mi-a sărit noroi pe paltonul meu lung. Vacile mi-au rezervat acea privire incredulă pe care animalele o aruncă oamenilor la țară. Părem atât de stupizi, în nici un caz ca făcând parte din natură. Niște interlopi ce tulbură mecanismul înrădăcinat alcătuit din vânat și vânător. Animalele înțeleg lumea până în clipa în care dau cu ochii de noi. Ei bine, în noaptea asta vacile râd ultimele. Rumegând liniștite, cu trupurile relaxate, întunecate pe fondul dealului, ele își bat joc de silueta penibilă cu geantă grea ce se apropie împleticindu-se de ele. Hei tu ! Mișcă-ți fundu-ncoa' ! Dat fiind că nu prea mănânc carne, nu pot nici măcar să mă gândesc la o răzbunare. Ai putea să omori o vacă ? E un joc pe care-l joc uneori cu mine. Ce aș fi în stare să omor ? Până la urmă hotărâsc că la limită aș putea omorî o rață, după care văd una pe un lac măcăind sigură pe ea, scufundându-se cu fundul în sus, zvântându-și penele galbene deasupra apei maronii. S-o trag afară și să-i rup gâtul ? Am omorât rațe cu pușca, așa e mai ușor, fiindcă te afli mai departe de vânat. Nu mănânc ce nu sunt în stare să ucid. Pare o chestie ipocrită și de prost-gust. Vacilor, n-aveți nici un motiv să vă temeți de mine. Ca un singur trup, vitele își înalță capetele. Asemenea bărbaților la toalete, vitele și oile fac lucrurile la unison. Lucrul ăsta m-a tulburat întotdeauna. Ce au în comun privitul, păscutul și urinatul ?

M-am dus să mă ușurez în spatele unui tufiș. De ce, în toiul nopții, în pustietate, omul nu poate s-o facă dacă nu găsește un tufiș, e alt mare mister al vieții.

În vârful dealului, pe pământul uscat, vântul şuierând, panoramă. Luminile satului erau ca niște coordonate pe timp de război, o adunare secretă de case și piste camuflurate de întuneric. M-am așezat pentru a termina un sendviș cu ou și creson. Pe lângă mine a trecut în fugă un iepure, care mi-a aruncat aceeași privire mirată înainte să dispară scurt într-o gaură.

Panglici de lumină pe șosea. Lumini puternice, dure, în zona industrială. Pe cer, luminile de aterizare roșii și verzi ale unui avion plin cu oameni adormiți. Imediat dedesubt, luminile mai blânde ale satului, iar în depărtare o singură lumină atârnată deasupra celorlalte ca o luminiță de control la o fereastră. Un far de uscat, ce te ajută să-ți găsești calea. Mi-am dorit să fi fost asta casa mea. Urcând în vârful lui, aș fi putut vedea încotro mă duc. Drumul meu ducea printr-un tufiș macabru și la o coborâre în pantă înainte de ulița dreaptă ce ducea la casa mea.

Mi-e dor de tine, Louise. Apele, oricât de multe, nu pot stinge dragostea, șuvoaiele n-o pot îneca. Atunci ce o ucide? Doar asta: neglijarea ei. Să nu te văd când stai în fața mea. Să nu mă gândesc la tine în toate lucrurile cele mici. Să nu-ți fac loc să mergi lângă mine pe stradă, să nu întind masa pentru doi. Să te aleg din obișnuință, nu din dorință, să trec de florărie fără nici un gând. Să las vasele nespălate, patul nefăcut, să nu te bag în seamă dimineața, să te folosesc în timpul nopții. Să tânjesc la altcineva în timp ce te pup pe obraz. Să-ți spun numele fără să-l aud, plecând de la premisa că e al meu, am dreptul să-l strig.

De ce nu te-am auzit când mi-ai spus că nu vrei să te întorci la Elgin? De ce nu ți-am remarcat seriozitatea de pe chip? De ce-am crezut că fac ce se cuvine

și am crezut că o fac din motivele juste? Timpul mi-a dezvăluit o mare fisură în gândirea mea. Care a fost de fapt motivul actelor mele eroice și al sacrificiilor mele? Încăpățânarea ta, sau a mea?

Cineva din cercul meu de prieteni mi-a zis înainte să părăsesc Londra:

— Cel puțin, relația ta cu Louise n-a eșuat. A fost iubirea perfectă.

Oare? Asta să fie prețul perfecțiunii? Gesturi de eroism de operetă și final nefericit? Sau, mai degrabă, final irosit? Cele mai multe opere se termină cu pierderea celui drag. Finalurile fericite înseamnă compromis. Asta e alegerea?

Louise, stelele din ochii tăi, propria mea constelație. Te-am urmărit peste tot, purtându-ți credință, dar am privit în jos. M-ai dus dincolo de casă, dincolo de acoperișuri, mult dincolo de orice bun-simț și orice comportament decent. Fără nici un compromis. Trebuia să fi avut încredere în tine, dar mi-am pierdut curajul.

M-am cățarat și am dedus sau ghicit drumul prin târâmul tufișurilor, în josul uliței. Înaintam încet, mi-a luat o oră și jumătate până când mi-am aruncat geanta peste ultimul șanț și l-am sărit. Acum luna era sus pe cer și arunca umbre lungi asupra drumului anevoios. Era liniște, din când în când câte-o vulpe se furișă iute printre copaci. Era liniște, se auzea doar bufnița. Era liniște, se auzea doar pietrișul de sub pașii mei.

La aproximativ un kilometru de casa mea, am zărit-o, avea luminile aprinse. Gail Right știa că mă întorc, îi dădusem telefon la bar. Avusese grijă de pisoi și-mi promisese să-mi facă focul și să-mi lase niște mâncare. Voiam mâncarea și focul, dar nu și pe Gail

Right. Ar fi fost prea mare, prea prezentă, iar eu simțeam că sunt un om tot mai puțin prezent, cu fiecare zi. Mersul pe jos atât de mult timp mă epuizase. Aveam trupul amețit într-un mod care-mi convenea. Pentru o vreme, îmi voiam doar patul și uitarea. M-am hotărât să discut tranșant cu Gail.

Luna făcea ca pământul să pară înghețat. Îl vedeam argintiu, sub pașii mei. Deasupra râului ce se zărea printre copaci se lăsase o ceață joasă. Apele învolburate erau adânci și asurzitoare. M-am aplecat și am sorbit cu nesaț, lăsând picăturile reci să mi se prelingă pe fular, spre torace. M-am scuturat și mi-am umplut plămâni cu aer, iar aerul ca gheața m-a despicat din gât până-n stomac. Era foarte frig acum, deasupra mea atârnav stele de metal.

Am intrat în casă, ușa era descuiată, iar Gail Right era pe jumătate adormită în fotoliu. Focul ardea mai frumos ca niciodată, iar pe masă se aflau flori proaspete. Flori proaspete și față de masă. Draperii noi la fereastră ca vai de ea. Mi-a stat inima. Probabil că Gail voia să se mute la mine.

S-a trezit și s-a privit în oglindă, după care m-a pupat scurt și mi-a desfăcut fularul.

— Te-ai udat până la piele.

— M-am oprit la râu.

— Sper că nu te-ai gândit să-ți faci felul.

Am clătinat din cap și mi-am dat jos haina, care părea mult prea mare pentru mine.

— Stai jos, scumpete. Am făcut ceai.

M-am așezat în fotoliul înfundat. Oare asta e finalul corect? Dacă nu cel corect, atunci cel inevitabil?

Gail s-a întors cu un ceainic cu aburi ca un duh. Era un ceainic nou, nu chestia aia crăpată și ruginită de pe raft. Ceainic nou, în schimbul unuia vechi.

— N-am găsit-o, Gail.

M-a bătut ușor pe umăr.

— Unde-ai căutat-o?

— În toate locurile unde avea ce să caute. Nu e nicăieri.

— Oamenii nu se evaporă.

— Ba sigur că da. A apărut din neant, iar acum s-a reîntors în neant. Oriunde ar fi, eu nu mă pot duce acolo.

— Și dacă ai putea?

— M-aș duce. Dacă aș crede în viața de apoi, m-aș arunca chiar în noaptea asta în râu, printre păstrăvi.

— Nu face asta, a spus Gail. Nu știi să înot.

— Crezi c-a murit?

— Tu ce crezi?

— N-am găsit-o nicăieri. Nici măcar nu pot să spun c-am fost la un pas de-a o găsi. E ca și cum Louise n-ar fi existat niciodată, parc-ar fi un personaj dintr-o carte. Crezi c-am inventat-o eu?

— Nu, dar ai încercat, a spus Gail. N-a fost să fie.

— Nu crezi că e ciudat că viața, despre care se spune că e atât de bogată și de plină, o călătorie exotică plină de aventură, se poate reduce la o lume de mărimea unei monede? Pe față cap, pe verso o poveste. Cineva pe care l-ai iubit și ce s-a întâmplat. Asta-i tot ce rămâne când cauți în buzunar. Lucrul cel mai important e chipul unei alte persoane. Ce altceva ai gravat în relief pe mâini în afară de ea?

— Atunci înseamnă că înc-o mai iubești?

— Din tot sufletul.

— Și ce-o să faci ?

— Ce pot să fac ? Louise mi-a zis odată „Clișeele sunt cele care ne fac atâta rău“. Ce vrei să spun ? Că o să-mi treacă ? Asta vrei, așa-i ? Timpul ucide tot.

— Îmi pare rău, a spus Gail.

— Și mie. Aș vrea să-i pot spune adevărul.

Chipul Louisei în pragul ușii de la bucătărie. Mai palid, mai slab, însă claiă de păr îi e la fel de mare și are culoarea sângelui. Am întins mâna și i-am atins degetele, mi le-a luat și și le-a dus la gură. Cicatricea de sub buza ei m-a ars. Oare am înnebunit ? E caldă.

Aici începe povestea, în această cameră aproape goală. Pereții explodează. Ferestrele s-au transformat în telescoape. În camera asta, luna și stelele sunt mai mari. Soarele atârnă pe polița căminului. Întind mâna și ating colțurile lumii. În camera asta s-a strâns întreaga lume. Putem trece dincolo de ușă, spre râu, spre șosea. Atunci când vom pleca, vom putea lua lumea cu noi, și soarele sub braț. Grăbește-te, se face târziu. Nu știi dacă e un final fericit, dar în fața noastră se întinde un câmp deschis, nesfârșit.

Cuprins

Celulele, țesuturile, sistemele și cavitățile corpului	133
Pielea	143
Scheletul	149
Simțurile	157

Născută în 1959, în Manchester, Jeanette Winterson este crescută de o familie de evangheliști pentecostali, în orașelul Accrington din Lancashire. La cincisprezece ani, adolescența – pe care părinții o destinau unei cariere de misionariat în Africa – își părăsește căminul. Este admisă la Colegiul St. Catherine din Oxford, unde absolvă cursuri de literatură engleză. Stabilită la Londra, începe să scrie și, la douăzeci și trei de ani, termină prima carte, cu tentă autobiografică, *Oranges Are Not the Only Fruit*. Publicat în 1985, acest roman îi aduce lui Winterson Whitbread First Novel Award, iar ecranizarea pentru televiziune a cărții este recompensată cu un Premiu BAFTA pentru cel mai bun film dramatic. Tot în anul 1985 publică *Boating for Beginners*. Al treilea roman al ei, *The Passion (Pasiunea)*, este distins în 1987 cu John Llewelyn Rhys Memorial Prize, iar *Sexing the Cherry* (1989) este recompensat cu E.M. Forster Award din partea American Academy of Arts and Letters. Următoarele cărți – *Scris pe trup (Written on the Body)*, 1992), *Gut Symmetries* (1997), *The World and Others Places* (1998), *The Powerbook* (2000), cartea ilustrată pentru copii *The King of Capri* (2003), *Lighthousekeeping* (2004), aflat în 2005 pe lista scurtă la Commonwealth Writers Prize, *Weight: The Myth of Atlas and Heracles* (2005) și cel mai recent roman *Stone Gods* (2007) – confirmă extraordinara originalitate și forță literară ale autoarei. În 2006 Jeanette Winterson a fost distinsă cu ordinul Ofițer al Imperiului Britanic.

[17,439]

Cărțile scriitoarei britanice Jeanette Winterson sunt publicate în peste treizeci și cinci de țări.

„De ce măsura iubirii este pierderea ei?” Așa începe un roman frumos ca o scrisoare de dragoste, în care protagoniștii se caută, se găsesc într-o noapte ploioasă, se iubesc nebunește și în cele din urmă rătăcesc iremediabil drumul unul spre celălalt. Pe ea o cheamă Louise. Are păr prerafaelit și pielea albă ca laptele. Dar persoana pe care o iubește și care-i așterne pe hârtie povestea n-are nici nume, nici chip, nici sex. Însă dragostea nu cunoaște astfel de îngrădiri. E, așa cum descoperă protagoniștii, un drog care se consumă febril, cu disperare, și care lasă urme vizibile și invizibile scrise pe trup.

„Jeanette Winterson este cea mai valoroasă tânără voce literară din ultimii douăzeci de ani.“

Gore Vidal

„Poveste de dragoste și meditație filozofică, *Scris pe trup* îmbină sensibilitatea cu ironia, pasiunea cu erudiția.“

The New York Times Book Review

„*Scris pe trup* descrie dragostea cu precizia și dăruirea unui cartograf care descoperă un teritoriu necunoscut.“

Harper's Bazaar

„Un roman superb, pasional, senzual, o celebrare a frumuseții și vremelniceii făpturii omenеști sfâșiate între dragoste și durere.“

The Vancouver Sun

Imagine copertă: www.razvan-voiculescu.ro

SCRIS PE TRUP

H100057

Pret : 25.00 Lei

ISBN 978-973-689-216-5

9 789736 892165